

CPI
CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE

SISTEM KVALIFIKACIJ NA PODROČJU
**GLASBE, PLESA IN
UPRIZORITVENIH
UMETNOSTI**

SISTEM KVALIFIKACIJ NA PODROČJU

**GLASBE, PLESA IN
UPRIZORITVENIH
UMETNOSTI**

SISTEM KVALIFIKACIJ NA PODROČJU GLASBE, PLESA IN UPRIZORITVENIH UMETNOSTI

Avtorja:

dr. Borut Smrekar
mag. Barbara Velkov

Urednice:

mag. Barbara Velkov
Majda Stopar
mag. Tanja Logar

Fotografije: Adobe Stock

Jezikovni pregled: Taia Int, d.o.o.

Oblikovanje: F2, d.o.o.

Založnik: Center RS za poklicno izobraževanje

Elektronska izdaja

Ljubljana, 2021

Publikacija je v elektronski obliki prosto dostopna na spletni strani Slovenskega ogrodja kvalifikacij www.nok.si

Nosilec avtorskih pravic: Center RS za poklicno izobraževanje

Publikacija je bila izdana v okviru projekta *Dvig kakovosti sistema vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenih znanj*, ki se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi 10 »Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost«, prednostne naložbe 10.1 »Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanja, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno s poklicnim usmerjanjem in validiranjem pridobljenih kompetenc«, specifičnega cilja 2 »Izboljšanje kompetenc zaposlenih za zmanjšanje neskladij med usposobljenostjo in potrebami trga dela«. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Publikacija je brezplačna.

Kazalo

I. UVOD	6
II. OPIS SISTEMOV KVALIFIKACIJ	8
1. OGRODJE KVALIFIKACIJ	9
1.1 Kvalifikacija.....	9
1.2 Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK).....	9
1.3 Slovensko ogrodje kvalifikacij (SOK)	9
1.4 Register kvalifikacij SOK.....	10
2. VRSTE KVALIFIKACIJ	13
2.1 Izobrazba - pridobljena v sistemu formalnega stopenjskega izobraževanja in se izkazuje z javno listino o zaključenem izobraževanju.....	13
2.2 Poklicne kvalifikacije.....	16
2.2.1 Poklicna kvalifikacija – ki se izkazuje s certifikatom o pridobljeni NPK, izdanem v skladu s predpisi, ki urejajo NPK.....	16
2.2.2 Poklicne kvalifikacije – ki se izkazujejo z listino o zaključenem programu usposabljanja oziroma izpopolnjevanja, izdano v skladu s predpisi, ki urejajo poklicno, strokovno in visokošolsko izobraževanje	17
2.3 Dodatna kvalifikacija – ki se ureja na način in po postopku, določenem v Zakonu o SOK ter se izkazuje s potrdilom, izdanim v skladu z omenjenim zakonom.....	17
3. POVEZANOST IZOBRAŽEVANJA IN TRGA DELA	18
III. OPIS PODROČJA IN KVALIFIKACIJ NA PODROČJU GLASBE, PLESA IN UPRIZORITVENIH UMETNOST	20
1. PREDSTAVITEV PODROČJA: GLASBA, PLES IN UPRIZORITVENE UMETNOSTI	21
2. PREDSTAVITEV KVALIFIKACIJ NA PODROČJU GLASBE, PLESA IN UPRIZORITVENIH UMETNOSTI	38
IV. TRENDI IN RAZVOJNE MOŽNOSTI NA PODROČJU GLASBE, PLESA IN UPRIZORITVENIH UMETNOSTI	96
1. EKONOMSKE POSEBNOSTI PODROČJA	97
2. SPLOŠNE PERSPEKTIVE RAZVOJA	98
3. PERSPEKTIVE RAZVOJA V SLOVENIJI	98
V. DODATEK	100
Viri in literatura.....	102
Pomen krajšav in kratic	103
Kazalo slik.....	103
Kazalo tabel.....	104
Kazalo grafov.....	105

Uvod

Vse hitrejši razvoj gospodarstva, predvsem razvoj novih tehnologij in storitev, vpliva na razvoj novih kvalifikacij. Z večanjem števila različnih vrst kvalifikacij se veča tudi potreba po zagotavljanju njihove transparentnosti in preglednosti celotnega sistema kvalifikacij.

Pričujočo publikacijo smo pripravili z namenom, da na enem mestu pregledno in celovito predstavimo nabor kvalifikacij s področja glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti ter prikažemo širšo sliko te panoge in položaj kvalifikacij v njej. Publikacija je namenjena različnim skupinam deležnikov, ki so na raznovrstne načine povezani z izbranim področjem: delodajalcem, zbornicam, sindikatom, izobraževalnim ustanovam, strokovnim institucijam, predstavnikom ministrstev in tudi širši, zainteresirani javnosti.

V prvem delu publikacije so v uvodu pojasnjene temeljne ideje Evropskega in Slovenskega ogrodja kvalifikacij. V nadaljevanju so opisane vrste kvalifikacij ter orodja za zagotavljanje njihove kakovosti. Posebno pozornost smo posvetili pomenu povezovanja področja izobraževanja in trga dela.

Drugi del publikacije bralcu ponuja posnetek stanja na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v Republiki Sloveniji ter nabor in položaj kvalifikacij na omenjenih področjih. Pregledno in celovito ter po ravneh Slovenskega ogrodja kvalifikacij predstavljamo posamezne kvalifikacije. V publikaciji najdemo tudi podatke o aktualnih dogajanjih v zvezi s kvalifikacijami, kot so npr. gibanje vpisa v izbrane izobraževalne in študijske programe v obdobju zadnjih štiri oz. pet let do leta 2019, regijska pokritost izvajalcev izobraževanja ipd. V zaključnem poglavju so v publikaciji nakazani trendi, v katero smer naj bi se v prihodnosti razvijale nove oziroma specifično prilagojene kvalifikacije za področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti.

Poudariti je treba, da se kvalifikacijske strukture in drugi podatki, ki v publikaciji opisujejo področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti, nenehno spreminjajo in dopolnjujejo, zato na obravnavanem področju odslikavajo trenutno stanje.

Opis sistemov kvalifikacij

1. OGRODJE KVALIFIKACIJ

1.1 Kvalifikacija

»Kvalifikacija je rezultat procesa ocenjevanja in priznavanja pristojnega organa, ki odloči, da je posameznik dosegel učne izide v skladu z opredeljenimi standardi« (Zakon o Slovenskem ogrodju kvalifikacij, Ur. l. št. 104, 2015). Kvalifikacije, ki so umeščene v Slovensko ogrodje kvalifikacij, pridobivamo v sistemu formalnega izobraževanja in izven njega. Izkazujejo se z javnimi listinami (potrdili, spričevali, diplomami, certifikati).

1.2 Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK)

Evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (EOK) je skupno evropsko referenčno ogrodje, ki povezuje sisteme kvalifikacij različnih držav in deluje kot orodje za primerjavo kvalifikacij. Z EOK so kvalifikacije med različnimi sistemi in državami v Evropi lažje berljive in bolj razumljive. EOK ima dva glavna cilja: spodbujati mobilnost državljanov med državami in omogočati vseživljenjsko učenje. EOK je dostopen na portalu Learning Opportunities and Qualifications portal.

1.3 Slovensko ogrodje kvalifikacij (SOK)

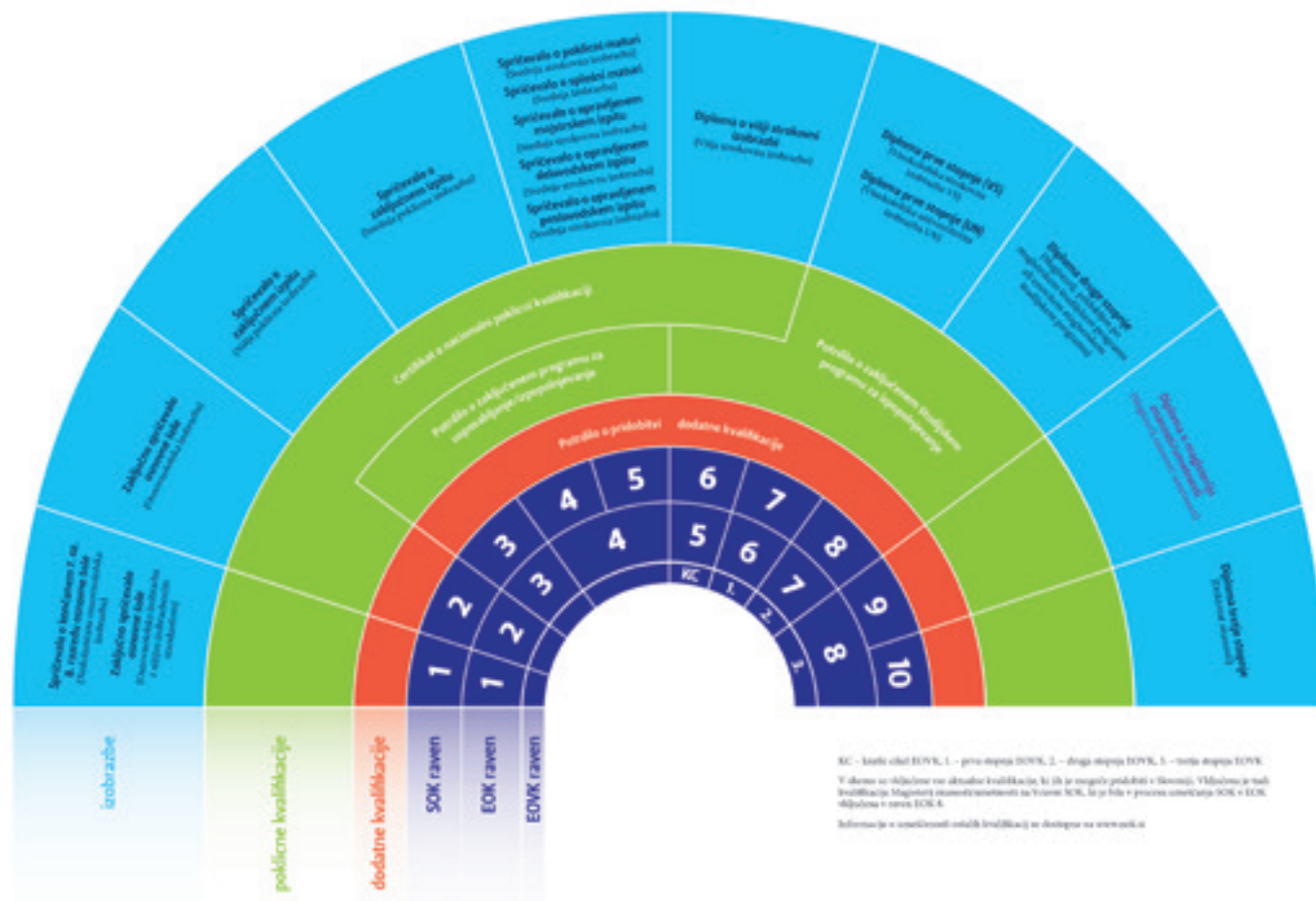
Slovensko ogrodje kvalifikacij (SOK) je enotni sistem kvalifikacij v Republiki Sloveniji za razvrščanje kvalifikacij v ravni glede na učne izide. Namen SOK je doseči transparentnost in prepoznavnost kvalifikacij v Sloveniji in v EU, njegovi temeljni cilji pa so: podpreti vseživljenjsko učenje; povezati in uskladiti slovenske podsisteme kvalifikacij ter izboljšati preglednost, dostopnost in kakovost kvalifikacij glede na trg dela in civilno družbo. Podlaga za SOK je Zakon o Slovenskem ogrodju kvalifikacij (Ur. l. št. 104/2015), ki je začel veljati leta 2016.

Slovensko ogrodje kvalifikacij določa tri vrste kvalifikacij:

- **izobrazbo**, ki se izkazuje z javno listino o zaključenem izobraževanju;
- **poklicno kvalifikacijo**, ki se izkazuje s certifikatom o pridobljeni NPK, izdanem v skladu s predpisi, ki urejajo NPK ali z drugo listino o zaključenem programu za usposabljanje oziroma izpopolnjevanje, izdano v skladu s predpisi, ki urejajo poklicno, strokovno in visokošolsko izobraževanje;
- **dodatno kvalifikacijo**, ki se ureja na način in po postopku, določenem v Zakonu o SOK, ter se izkazuje s potrdilom, izdanim v skladu z omenjenim zakonom, in je namenjena za dopolnjevanje usposobljenosti posameznika na doseženi ravni in na določenem strokovnem področju.

Kvalifikacije so v SOK glede na učne izide razvrščene (Slika 1) v deset referenčnih ravni. Deset ravni SOK se z osmimi ravnmi Evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK) povezuje preko opisnikov ravni obeh ogrodij. Visokošolske kvalifikacije so uvrščene tudi v ravni Evropskega ogrodja visokošolskih kvalifikacij (EOVK).

Slika 1: Slovensko ogrodje kvalifikacij (SOK) glede na učne izide določa deset referenčnih ravni

Vir: www.nok.si, 2021.

1.4 Register kvalifikacij SOK

Register kvalifikacij SOK (dostopen na www.nok.si) predstavlja javni informacijski sistem Slovenskega ogrodja kvalifikacij in omogoča vpogled v posamične kvalifikacije, ki jih je mogoče pridobiti v Sloveniji, in sicer: izobrazbe, poklicne kvalifikacije in dodatne kvalifikacije. Na ta način se povečuje transparentnost sistema kvalifikacij v državi, kar koristi zlasti naslednjim uporabnikom: udeležencem izobraževanja na vseh ravneh sistema, zaposlenim, delodajalcem, izobraževalnim institucijam, strokovnim komisijam, poklicnim svetovalcem in drugim. Kvalifikacije so v registru kvalifikacij SOK opisane v skladu z metodologijo SOK ter zakonskimi določili. Register kvalifikacij SOK je povezan tudi s portalom Learning Opportunities and Qualifications portal.

**QR koda
za dostop do
registra kvalifikacij**

Zaradi preglednejšega razlikovanja med aktualnimi, iztekajočimi se in preteklimi izobraževalnimi programi register kvalifikacij SOK prikazuje kvalifikacije v različnih barvah (Tabela 1):

- z modro so obarvane kvalifikacije, ki jih kandidati pridobivajo v aktualnih izobraževalnih programih;
- z zeleno so obarvane kvalifikacije, ki jih kandidati pridobivajo v iztekajočih se izobraževalnih programih (od sedme do desete ravni);

z vijoličasto so obarvane kvalifikacije, ki so jih kandidati pridobili v preteklih izobraževalnih programih (od šeste do desete ravni).

Tabela 1: Kvalifikacije v Slovenskem ogrodju kvalifikacij (SOK) ter ravni Slovenskega ogrodja kvalifikacij v primerjavi z Evropskim ogrodjem kvalifikacij (EOK)

IZOBRAZBE	POKLICNE KVALIFIKACIJE		DODATNE KVALIFIKACIJE
	Raven SOK		
	1. raven		1. raven
Spričevalo o končanem 7. oziroma 8. razredu osnovne šole (nedokončana osnovnošolska izobrazba) Zaključno spričevalo osnovne šole! (osnovnošolska izobrazba z nižjim izobrazbenim standardom)	2. raven		2. raven
Zaključno spričevalo osnovne šole (osnovnošolska izobrazba)	Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 2)	Potrdilo o pridobitvi dodatne kvalifikacije, raven 2	
	3. raven		3. raven
Spričevalo o zaključnem izpitu (nižja poklicna izobrazba)	Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 3)	Potrdilo o pridobitvi dodatne kvalifikacije, raven 3	
	4. raven		4. raven
Spričevalo o zaključnem izpitu (srednja poklicna izobrazba)	Potrdilo o zaključenem programu za usposabljanje in izpopolnjevanje, Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 4)	Potrdilo o pridobitvi dodatne kvalifikacije, raven 4	
	5. raven		5. raven
Spričevalo o poklicni maturi (srednja strokovna izobrazba) Spričevalo o opravljenem mojstrskem izpitu (srednja strokovna izobrazba) Spričevalo o opravljenem delovodskem izpitu (srednja strokovna izobrazba) Spričevalo o opravljenem poslovodskem izpitu (srednja strokovna izobrazba) Spričevalo o splošni maturi (srednja izobrazba)	Potrdilo o zaključenem programu za usposabljanje in izpopolnjevanje, Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 5)	Potrdilo o pridobitvi dodatne kvalifikacije, raven 5	
	6. raven		6. raven
Diploma o višji strokovni izobrazbi (višja strokovna izobrazba) ² Diploma o višji strokovni izobrazbi oziroma višješolski izobrazbi (višja strokovna izobrazba oziroma višješolska izobrazba) ³	Potrdilo o zaključenem študijskem programu za izpopolnjevanje, Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (nacionalna poklicna kvalifikacija, raven 6)	Potrdilo o pridobitvi dodatne kvalifikacije, raven 6	
	7. raven		7. raven
Diploma prve stopnje (VS) (visokošolska strokovna izobrazba VS) ⁴ Diploma prve stopnje (UN) (visokošolska univerzitetna izobrazba UN) ⁵ Diploma o visokem strokovnem izobraževanju (visoka strokovna izobrazba) ⁶ Diploma o specializaciji (specializacija po višji strokovni izobrazbi oziroma višješolski izobrazbi) ⁷	Potrdilo o zaključenem študijskem programu za izpopolnjevanje	Potrdilo o pridobitvi dodatne kvalifikacije, raven 7	
	8. raven		8. raven
Diploma druge stopnje (magisterij, pridobljen po magistrskem študijskem programu ali novitem magistrskem študijskem programu) ⁸ Diploma o specializaciji (specializacija po visokošolski strokovni izobrazbi) ⁹ Diploma o univerzitetnem izobraževanju (univerzitetna izobrazba) ¹⁰ Diploma o visokošolskem izobraževanju (visoka strokovna izobrazba – ZUI) ¹¹	Potrdilo o zaključenem študijskem programu za izpopolnjevanje		
	9. raven		9. raven
Diploma o magisteriju znanosti (magisterij znanosti/umetnosti) ¹² Diploma o magisteriju znanosti (magisterij znanosti/umetnosti) ¹³ Diploma o specializaciji (specializacija po visoki univerzitetni izobrazbi) ¹⁴ Diploma o specializaciji (specializacija po visoki strokovni izobrazbi – ZUI) ¹⁵			
	10. raven		10. raven
Diploma tretje stopnje (doktorat znanosti) ¹⁶ Diploma o doktoratu znanosti (doktorat znanosti) ¹⁷ Diploma o doktoratu znanosti (doktorat znanosti) ¹⁸			

Vir: Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij (ZSOK)

- 1 V Republiki Sloveniji poznamo tudi »posebne programe vzgoje in izobraževanja«, v katere se vključujejo otroci in mladostniki z zmernimi in težjimi motnjami v duševnem razvoju (npr. po Zakonu o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami). Taki programi ne omogočajo pridobitve kvalifikacije, zato niso vključeni v SOK. Po zaključenem izobraževanju se mladostniki večinoma vključujejo v varstveno delovne centre.
 - 2 Pridobljena po letu 1996 v skladu z Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 12/96, 44/00, 86/04 - ZVSI in 79/06 - ZPSI-1) in po letu 2004 v skladu z Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13).
 - 3 Pridobljena do 30. 9. 2002 po Zakonu o usmerjenem izobraževanju (Uradni list SRS, št. 11/80, 6/83, 25/89 in 35/89; v nadaljnjem besedilu: ZUI). ZUI navaja dikcijo »višja strokovna izobrazba«, na diplomah in v razpisih za vpis pa lahko opazimo, da se uporablja tudi izraz »višješolska izobrazba«, ki ni v skladu z ZUI.
 - 4 Pridobi se po letu 2004 v skladu z Zakonom o visokem šolstvu (Uradni list RS, 32/12 - uradno prečiščeno besedilo, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 109/12 in 85/14; v nadaljnjem besedilu: ZViS).
 - 5 Pridobi se po letu 2004 v skladu z ZViS.
 - 6 Pridobi se po letu 1994 v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.
 - 7 Pridobljena do 30. 9. 1997 v skladu z ZUI.
 - 8 Pridobi se po letu 2004 v skladu z ZViS.
 - 9 Pridobi se v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.
 - 10 Pridobi se po letu 1994 v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.
 - 11 Pridobljena v skladu z ZUI.
 - 12 Pridobi se v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.
 - 13 Pridobljena v skladu z ZUI.
 - 14 Pridobi se po letu 1994 v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16. Ta kvalifikacija se glede na slovensko zakonodajo in v skladu z načelom najboljšega ujemanja umešča na deveto raven SOK, vendar pa glede na učne rezultate ne dosega zahtevnosti učnih rezultatov osme ravni EOK. Zato je ta kvalifikacija primerljiva z opisniki sedme ravni EOK.
 - 15 Pridobljena do 30. 9. 1997 v skladu z ZUI. Ta kvalifikacija se glede na slovensko zakonodajo in v skladu z načelom najboljšega ujemanja umešča na deveto raven SOK, vendar pa glede na učne rezultate ne dosega zahtevnosti učnih rezultatov osme ravni EOK. Zato je ta kvalifikacija primerljiva z opisniki sedme ravni EOK.
 - 16 Pridobi se po letu 2004 v skladu z ZViS.
 - 17 Pridobi se po letu 1994 v skladu z ZViS, vendar najdlje do izteka študijskega leta 2015/16.
 - 18 Pridobljena v skladu z ZUI.
-

2. VRSTE KVALIFIKACIJ

2.1 Izobrazba - pridobljena v sistemu formalnega stopenjskega izobraževanja in se izkazuje z javno listino o zaključenem izobraževanju

- osnovnošolsko izobraževanje,
- srednješolsko izobraževanje,
- višješolsko izobraževanje,
- visokošolsko izobraževanje.

Osnovnošolsko izobraževanje

Obvezno osnovnošolsko izobraževanje je v Sloveniji organizirano v okviru enotne devetletne osnovne šole, v katero so vključeni učenci od šestega do 15. leta starosti. V prvi razred se vpisujejo učenci, ki v letu vstopa v šolo dopolnijo šest let. Po uspešno zaključeni osnovni šoli učenci pridobijo zaključno spričevalo osnovne šole in lahko nadaljujejo s srednješolskim izobraževanjem. Če učenci ne zaključijo celotnega programa osnovne šole, uspešno pa zaključijo najmanj sedmi razred, pridobijo potrdilo o izpolnjeni osnovnošolski obveznosti in lahko nadaljujejo z nižjim poklicnim izobraževanjem.

Srednješolsko izobraževanje

Po obveznem devetletnem osnovnošolskem izobraževanju sledi neobvezno srednješolsko izobraževanje. Traja dve do pet let, vanj vstopajo generacije otrok, stare praviloma petnajst let. Srednješolsko izobraževanje se deli na:

splošno izobraževanje, kamor spadajo različni štiriletni programi splošne in strokovne gimnazije (gimnazija in klasična gimnazija; tehniška, ekonomska in umetniška gimnazija različnih smeri) in enoletni maturitetni tečaj, ki se zaključijo s splošno maturo;

poklicno in strokovno izobraževanje, kamor spadajo izobraževalni programi različnih vrst zahtevnosti, in sicer: programi nižjega (dve leti) ter srednjega poklicnega izobraževanja (tri leta), ki se zaključijo z zaključnim izpitom, ter srednjega strokovnega izobraževanja (štiri leta), poklicno-tehniškega izobraževanja (dve leti po končanem programu srednjega poklicnega izobraževanja) in poklicnega tečaja (eno leto), ki se prav tako zaključijo s poklicno maturo.

Srednje splošno izobraževanje

Srednje splošno (gimnazijsko) izobraževanje traja štiri leta in se konča s splošno maturo kot obliko zunanega preverjanja znanja. Uspešno končana gimnazija, ki se zaključi z maturo in pridobitvijo spričevala o splošni maturi, omogoča dijakom vpis v programe višjega in visokošolskega strokovnega ter univerzitetnega izobraževanja.

Dijaki v gimnazijah opravljajo maturo iz petih predmetov, od tega iz treh predmetov skupnega dela (materinščina, tuji jezik in matematika) in dveh predmetov izbirnega dela.

Srednje tehniško in strokovno izobraževanje

Srednje tehniško in strokovno izobraževanje praviloma traja štiri leta (lahko tudi pet). Namenjeno je učencem, ki so končali osnovno šolo ali izobraževalni program nižjega poklicnega izobraževanja. Gre za široko zasnovane programe z dvojno kvalifikacijo: kandidati si pridobijo poklicno kvalifikacijo in se pripravijo za nadaljnji študij v programih višjega in visokega strokovnega izobraževanja (pod dodatnimi pogoji tudi univerzitetnega). Izobraževanje se konča s poklicno matura, ki je sestavljena iz obveznih predmetov (materinščine in strokovnoteoretičnega predmeta) in izbirnih predmetov (tuji jezik ali matematika ter izdelek oziroma storitev z zagovorom). Po uspešno opravljeni poklicni maturi dijak pridobi spričevalo o poklicni maturi.

Srednje poklicno izobraževanje

V srednjem poklicnem izobraževanju se dijaki izobražujejo za širša poklicna področja. V skladu z zakonom lahko triletno srednje poklicno izobraževanje poteka v dveh, glede na doseženo izobrazbo oz. poklic, enakovrednih oblikah: v šolski obliki in kot vajeništvo, ki ga je Slovenija znova uvedla s šolskim letom 2017/2018. Vajeništvo predstavlja dodatno možnost za razvoj okolja, v katerem mladi razvijajo svoje talente in se usposabljaajo za prevzemanje samostojnih delovnih nalog. V vajeništvu se vsaj 50 odstotkov programa izvaja pri enem ali več delodajalcih. V programih, ki se izvajajo v šolski obliki, se izvaja praktično usposabljanje z delom vsaj 24 tednov.

Programi praviloma trajajo tri leta (lahko tudi štiri leta). Vanje se lahko vpiše, kdor je končal osnovno šolo ali izobraževalni program nižjega poklicnega izobraževanja. Izobraževanje se zaključi z zaključnim izpitom, ki obsega pisni in ustni izpit iz materinščine in izdelek oziroma storitev z zagovorom. Po uspešno opravljenem zaključnem izpitu dijak pridobi spričevalo o zaključnem izpitu in lahko nadaljuje izobraževanje po dveletnem izobraževalnem programu v poklicno-tehniškem izobraževanju ali se zaposli.

Poklicno-tehniško izobraževanje

Poklicno-tehniško izobraževanje je oblikovano kot nadgradnja srednjega poklicnega izobraževanja in omogoča dijakom, ki so uspešno končali srednje poklicno izobraževanje, da dosežejo srednjo strokovno izobrazbo, ki je po stopnji izobrazbe enakovredna štiriletnemu strokovnemu oziroma tehniškemu izobraževanju. Hkrati dijakom omogoča pridobitev poklica na višji kvalifikacijski ravni. Traja dve leti. Izobraževanje se konča s poklicno matura. Po uspešno opravljeni poklicni maturi dijak pridobi spričevalo o poklicni maturi.

Nižje poklicno izobraževanje

Nižje poklicno izobraževanje, ki tipično traja dve leti, je namenjeno učencem, ki so izpolnili osnovnošolsko obveznost in končali najmanj sedem razredov devetletne osnovne šole oziroma so končali osnovno šolo po prilagojenem izobraževalnem programu. V strokovnih modulih je poudarek na praktičnem pouku, ki je podkrepjen s strokovno-teoretičnimi vsebinami. Ob zaključku izobraževanja mora dijak opraviti zaključni izpit. Po uspešno opravljenem zaključnem izpitu dijak pridobi spričevalo o zaključnem izpitu. S tem je usposobljen za opravljanje manj zahtevnih poklicev, hkrati pa lahko nadaljuje izobraževanje v programih srednjega poklicnega izobraževanja.

Poklicni tečaj

Poklicni tečaj traja eno leto in je namenjen dijakom, ki so uspešno končali štiri letnike gimnazije ali strokovne šole (brez mature). Dijakom so zato priznani splošnoizobraževalni predmeti iz predhodnega izobraževanja in imajo v programu le strokovne module s praktičnim usposabljanjem z delom. Poklicni tečaj je druga pot do naziva strokovne izobrazbe, za katerega obstaja tudi štiriletni program srednjega strokovnega ali tehniškega izobraževanja.

Maturitetni tečaj

Maturitetni tečaj traja eno leto in je namenjen pripravi na matura za tiste dijake, ki niso obiskovali gimnazije, in osebe, starejše od 21 let, ki želijo opravljati matura. Po končanem maturitetnem tečaju kandidati opravljajo enako matura kot dijaki v gimnazijah.

Mojstrski, delovodski ali poslovodski izpit

Mojstrski, delovodski ali poslovodski izpiti so namenjeni kandidatom s končano srednjo poklicno šolo in z najmanj tremi leti ustreznih delovnih izkušenj. Izpit je sestavljen iz štirih delov: praktičnega dela, strokovno-teoretičnega dela, poslovodno-ekonomskega dela ter pedagoško-andragoškega dela. Z opravljenim mojstrskim, delovodskim ali poslovodskim izpitom, s katerim se preverja usposobljenost kandidata za samostojno vodenje obratovalnice, za mojstrsko opravljanje poklica in za praktično usposabljanje dijakov, si kandidat pridobi spričevalo o opravljenem mojstrskem, delovodskem ali poslovodskem izpitu ter srednjo strokovno izobrazbo. Na podlagi opravljenih izpitov iz splošnoizobraževalnih predmetov poklicne mature lahko kandidat nadaljuje izobraževanje na višjih in visokih strokovnih šolah.

Visokošolsko in višje strokovno izobraževanje

Med pomembnejšimi temeljnimi cilji visokošolskega in višjega strokovnega izobraževanja so predvsem kakovost, zaposljivost in mobilnost v Evropi in v svetu, pravičen dostop, raznovrstnost institucij in študijskih programov.

Višješolsko izobraževanje

Višješolsko izobraževanje v Sloveniji je namenjeno študentom, ki so končali poklicno ali splošno matura, pa tudi kandidatom z opravljenim mojstrskim, delovodskim ali poslovodskim izpitom, ki imajo tri leta delovnih izkušenj ter opravljen preizkus znanja iz splošnoizobraževalnih predmetov v obsegu, ki je določen za poklicno matura v srednjem strokovnem izobraževanju. Praktično naravnani programi trajajo dve leti in obsegajo 20-tedensko praktično usposabljanje v podjetjih. Študentom omogočajo pridobitev poklicnih kompetenc v skladu s poklicnimi standardi.

Visokošolsko izobraževanje

Visokošolsko izobraževanje je organizirano na treh »bolonjskih« stopnjah. V okviru prve stopnje se izvajata visokošolski strokovni in univerzitetni študij oziroma dodiplomski študij, na drugi stopnji magistrski (stopenjski ali enovit) in na tretji doktorski študij. Študijski programi se izvajajo kot redni ali izredni študij ali študij na daljavo. Študijski programi za pridobitev izobrazbe trajajo od dveh do šest let. Študijske obveznosti po programih so ovrednotene s kreditnimi točkami. V letniku študija si je mogoče pridobiti 60 KT, pri čemer 1 KT pomeni 25–30 ur študentovega dela oziroma 1.500–1.800 ur na leto. Kreditni sistem študija (ECTS) je obvezen od leta 2002 naprej.

Študijski programi za pridobitev izobrazbe pred uvedbo bolonjskih študijskih programov:

a) dodiplomski:

- za pridobitev visoke strokovne izobrazbe (diploma o visokem strokovnem izobraževanju),
- za pridobitev univerzitetne izobrazbe (diploma o univerzitetnem izobraževanju);

b) podiplomski:

- za pridobitev specializacije (diploma o specializaciji),
- za pridobitev magisterija (diploma o magisteriju znanosti),
- za pridobitev doktorata znanosti (diploma o doktoratu znanosti).

Študijski programi za pridobitev izobrazbe po uvedbi bolonjskih študijskih programov:

a) prva stopnja

- visokošolski strokovni študijski programi (diploma o izobraževanju prve stopnje VS),
- univerzitetni študijski programi (diploma o izobraževanju prve stopnje UN);

b) druga stopnja

- magistrski študijski programi (diploma o strokovnem magisteriju),
- enoviti magistrski študijski programi (diploma o strokovnem magisteriju);

c) tretja stopnja

- doktorski študijski programi (diploma o doktoratu znanosti).

Programi na posameznih ravneh se izvajajo tudi po javno veljavnem programu osnovne šole za odrasle ter kot izredno izobraževanje in izredni študij po javno veljavnih programih poklicnega, strokovnega, gimnazijskega, višje strokovnega, višješolskega in visokošolskega izobraževanja. Pogoje za vključitev v te programe, njihov potek, ustrezno prilagajanje in dokončanje določajo posamezni področni zakoni, za vsako raven izobraževanja posebej.

Zagotavljanje kakovosti v izobraževalnem sistemu

Kakovost sistema izobraževanja je bistveno odvisna od vzpostavljenih in kakovostnih akreditacijskih postopkov in sistemov zagotavljanja kakovosti. V Sloveniji akreditacijski postopki in sistemi zagotavljanja kakovosti tvorijo celovito skrb za kakovost izobraževalnega sistema ter kakovost njegovih učinkov. Zagotavljanje kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja v Sloveniji je preko evropske mreže zagotavljanja kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET) vpeto v mednarodni prostor. Za zagotavljanje kakovosti v visokošolskem izobraževanju je v Republiki Sloveniji zadolžena Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS), ki izvaja akreditacijske postopke in evalvacije študijskih programov.

2.2 Poklicne kvalifikacije

2.2.1 Poklicna kvalifikacija – ki se izkazuje s certifikatom o pridobljeni NPK, izdanem v skladu s predpisi, ki urejajo NPK

Temeljni namen sistema nacionalnih poklicnih kvalifikacij (sistem NPK) je, da se lahko posameznikom formalno priznajo znanja in spretnosti, ne glede na načine oziroma učna okolja, kjer so bile pridobljene. Sistem NPK omogoča pridobitev javno veljavnih listin (certifikata o NPK) v skladu z evropskimi priporočili o vrednotenju neformalnega in priložnostnega učenja in ga je v naš prostor uvedel Zakon o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah, ki je bil sprejet leta 2000.

Nacionalna poklicna kvalifikacija je formalno priznana strokovna usposobljenost za opravljanje poklica na določeni ravni zahtevnosti, ki temelji na nacionalno sprejetem poklicnem standardu. S sistemom NPK preverjamo in potrjujemo neformalno in priložnostno pridobljena znanja in spretnosti, ki jih je posameznik pridobil z delovnimi izkušnjami, prostovoljskim delom, prostočasnimi aktivnostmi, udeležbo v neformalnih programih izobraževanja oziroma usposabljanja, samoučenjem ipd.

Sistem NPK je namenjen le odraslim osebam, starim nad 18 let, izjemoma mlajšim osebam, če jim je prenehal status dijaka ali vajenca in imajo ustrezne delovne izkušnje. Prednost sistema NPK je v njegovi fleksibilnosti, saj omogoča hitro odzivnost na potrebe trga dela. Možnost potrjevanja predhodno pridobljenih znanj pozitivno vpliva na odpravljanje razlik med povpraševanjem in ponudbo na trgu dela.

Zagotavljanje kakovosti v sistemu NPK

Sistem NPK temelji na vnaprej predpisanih postopkih preverjanja in potrjevanja neformalno pridobljenih znanj, kar zagotavlja sistemu njegovo objektivnost in kakovost. Zagotovljena je akreditacija NPK na pristojnem strokovnem svetu. Vsak kandidat, ki pristopi k preverjanju in potrjevanju NPK, ima zagotovljeno svetovanje. Postopek preverjanja in potrjevanja NPK izvajajo izvajalci, ki so vpisani v register izvajalcev pri RIC. Izvajalci v sistemu NPK morajo za vpis v register izvajalcev izpolnjevati materialne pogoje, predpisane v katalogu strokovnih znanj in spretnosti za NPK. Poleg navedenega se redno revidira NPK ter ob reviziji prav tako preveri izvajalca. Ocenjevalci morajo za pridobitev licence izpolnjevati kadrovske pogoje, navedene v katalogu strokovnih znanj in spretnosti za NPK, ter opraviti usposabljanje. Ocenjevalci podaljšujejo licenco vsakih pet let, Državni izpitni center pa skrbi za sprotno spremljavo dela članov komisij na preverjanjih NPK. V sistemu nacionalnih poklicnih kvalifikacij Center RS za poklicno izobraževanje izvaja evalvacijo sistema NPK.

2.2.2 Poklicne kvalifikacije – ki se izkazujejo z listino o zaključnem programu usposabljanja oziroma izpopolnjevanja, izdano v skladu s predpisi, ki urejajo poklicno, strokovno in visokošolsko izobraževanje

Kvalifikacije, pridobljene po programih izpopolnjevanja in usposabljanja

Ena od vrst poklicnih kvalifikacij so kvalifikacije, pridobljene po programih izpopolnjevanja in usposabljanja, ki jih opredeljujeta Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (ZPSI - 1A, Ur. l. RS št. 68/17) ter Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI, Ur. l. RS št. 86/04 in 100/13).

Študijski programi za izpopolnjevanje in usposabljanje so namenjeni predvsem izpopolnjevanju, dopolnjevanju, posodabljanju in poglobljanju znanja na ravni srednjega in višjega strokovnega izobraževanja, v skladu z zahtevami delovnih mest. Gre za nadaljevanje in nadgradnjo že uveljavljenih oblik nadaljnega usposabljanja delavcev za potrebe podjetij in konkretnih delovnih mest, zapolnjujejo pa tudi vrzel v ponudbi usposabljanja predvsem za delavce, ki so zaposleni v manjših podjetjih. Programi izpopolnjevanja in usposabljanja pripomorejo k razvoju poklicno specifičnih kompetenc posameznikov ter s tem prispevajo k učinkovitejšemu usklajevanju med povpraševanjem in ponudbo po spretnostih in znanjih na trgu delovne sile. Usmerjenost na potrebe podjetij in delovnih mest je osnovno vodilo pri razvoju teh programov.

Zagotavljanje kakovosti v programih izpopolnjevanja in usposabljanja se uresničuje s pomočjo izvajanja predpisanih akreditacijskih postopkov pri pristojnih strokovnih svetih. Prav tako se zagotavljanje kakovosti spremlja v okviru kriterijev evropske mreže zagotavljanja kakovosti poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET).

Kvalifikacije, pridobljene po študijskih programih izpopolnjevanja

Ena izmed vrst poklicnih kvalifikacij so tudi kvalifikacije, pridobljene po študijskih programih izpopolnjevanja. Študijski programi za izpopolnjevanje so v skladu z Zakonom o visokem šolstvu (ZVIS, Ur. l. RS št. 65/17, 33. člen) ena od oblik vseživljenjskega učenja in so namenjeni predvsem za izpopolnjevanje, dopolnjevanje, poglobljanje in posodabljanje znanja.

Zagotavljanje kakovosti za študijske programe izpopolnjevanja se uresničuje s pomočjo izvajanja predpisanih akreditacijskih postopkov na Nacionalni agenciji za kakovost v visokem šolstvu ter evalvacij posameznih študijskih programov.

2.3 Dodatna kvalifikacija – ki se ureja na način in po postopku, določenem v Zakonu o SOK ter se izkazuje s potrdilom, izdanim v skladu z omenjenim zakonom

Dodatna kvalifikacija je v skladu z zakonom SOK (ZSOK, Ur. l. št. 104/2015) kvalifikacija, ki dopolnjuje usposobljenost posameznika na doseženi ravni in na določenem strokovnem področju ter je vezana na potrebe trga dela. Dodatne kvalifikacije so ena od vrst kvalifikacij, ki omogoča pridobitev javne listine – Potrdila o pridobitvi dodatne kvalifikacije.

Vlogo za umestitev dodatne kvalifikacije v SOK lahko vloži delodajalec, skupina delodajalcev ali Zavod RS za zaposlovanje. V njej mora predlagatelj opisati: vsebino dodatne kvalifikacije v obliki učnih izidov, program usposabljanja, opis procesov zagotavljanja kakovosti ter potrebe na trgu dela.

Zagotavljanje kakovosti pri umeščanju dodatnih kvalifikacij

V skladu z zakonom SOK (ZSOK, Ur. l. št. 104/2015) Center RS za poklicno izobraževanje strokovno oceni popolno vlogo za umestitev dodatne kvalifikacije v SOK in pripravi mnenje o ustreznosti vloge in programa usposabljanja. Strokovna komisija NKT SOK-EOK na podlagi pozitivnega mnenja Centra RS za poklicno izobraževanje sprejme odločitev glede vloge o umestitvi dodatne kvalifikacije v SOK in pripravi predlog za umestitev dodatne kvalifikacije v SOK. Dodatno kvalifikacijo na podlagi predloga strokovne komisije v Slovenko ogrodje kvalifikacij umesti minister, pristojen za delo. Nadzor nad izvajanjem programa usposabljanja za pridobitev dodatne kvalifikacije izvaja ministrstvo, pristojno za šolstvo.

3. POVEZANOST IZOBRAŽEVANJA IN TRGA DELA

Področji izobraževanja in trga dela se morata zaradi hitrih razvojnih sprememb nenehno povezovati in vzajemno iskati skupne rešitve. Pri tem se na različne načine povezujejo izobraževalne institucije, podjetja in drugi socialni partnerji, z namenom nenehnega izboljševanja kakovosti različnih sistemov pridobivanja kvalifikacij.

V Sloveniji je na področju srednješolskega (poklicnega in strokovnega) in višješolskega strokovnega izobraževanja poklicni standard povezovalni člen med sfero gospodarstva in izobraževanja. Šele vzpostavitev poklicnega standarda pred leti je omogočila, da se je gospodarska sfera začela aktivno vključevati v proces njegove priprave in tako neposredno vplivati na vsebine izobraževalnih programov.

Postopek priprave poklicnih standardov in njihove revizije poteka po načelih socialnega dialoga, pri čemer Center RS za poklicno izobraževanje sistematično vključuje vse ključne partnerje na nacionalni ravni. Posebej pomembno je sodelovanje najnaprednejših subjektov s področja industrije, obrti in storitev za zgodnje odkrivanje potreb po novih kvalifikacijah. Načelo transparentnosti se upošteva kot temeljno načelo pri razvoju poklicnih standardov, ki so podlaga za pripravo izobraževalnih programov in tudi katalogov za NPK v sistemu certificiranja. Poklicni standard je torej povezovalni člen poklicnega izobraževanja in sistema certificiranja NPK.

Poklicni standard določa vsebino poklicne kvalifikacije na določeni ravni in opredeljuje znanja, spretnosti in kompetence, ki so posamezniku potrebni, da opravlja določen poklic. Pri tem je treba poudariti, da so poleg poklicnih pomembne tudi ključne kompetence, saj zagotavljajo posameznikovo profesionalno rast, pa tudi sposobnost opravljanja različnih vlog v družbi. V okviru Centra RS za poklicno izobraževanje je bila pripravljena analiza ključnih kompetenc in predlog posodobljenega nabora ključnih kompetenc, ki se vključujejo v poklicne standarde. Pri pripravi nabora ključnih kompetenc so bile upoštevane tako potrebe trga dela kot tudi evropska priporočila na tem področju (Marentič, 2015).

Na področju visokega šolstva je bila v letu 2011 sprejeta Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 (ReNPVŠ11-20, Ur. l. RS št. 41/11). Ta med drugim opredeljuje cilje in ukrepe slovenskega visokošolskega prostora, ki se nanašajo na vzpostavitev kakovostnega, raznolikega in odzivnega visokošolskega prostora do leta 2020.

Peti ukrep Resolucije izpostavlja izboljšanje sodelovanja visokošolskih institucij z gospodarstvom in negospodarstvom ter tako postavlja temelje visokošolskim institucijam za boljše sodelovanje z družbenim okoljem in uspešnejši prenos znanja iz visokošolskih institucij v gospodarstvo in negospodarstvo. V okviru ukrepa so predvidene spodbude pri raziskovalnih in inovativnih projektih med gospodarstvom in negospodarstvom ter aktivno sodelovanje delodajalcev pri oblikovanju študijskih programov, kar posledično vpliva na hitrejše odzivanje na družbena in gospodarska pričakovanja. Visokošolske institucije se morajo ob avtonomnem razvoju kakovostnih akademskih standardov za študijske programe hkrati odzivati tudi na družbena in gospodarska pričakovanja. Ob tem morajo proučiti družbene potrebe po določenih študijskih programih, poklicnih profilih in analizirati, ali so pridobljene kompetence diplomantov primerne za zaposljivost in za razvoj posameznika v smislu aktivnega državljanstva in osebne rasti.

**Opis področja
in kvalifikacij na
področju glasbe,
plesa in uprizoritvenih
umetnost**

1. PREDSTAVITEV • PODROČJA: GLASBA, PLES IN UPRIZORITVENE UMETNOSTI

V okviru standardne klasifikacije dejavnosti (v nadaljevanju SKD 2008) sodijo »glasba, ples in uprizoritvene umetnosti« na področje »kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti« (področje »R«) v skupino »Kulturne in razvedrilne dejavnosti«. To skupino tvorijo oddelki »umetniško uprizarjanje«, »spremljajoče dejavnosti za umetniško uprizarjanje« in »umetniško ustvarjanje«. S takšno klasifikacijo je smiselno zajeta celovitost kulturnih dejavnosti od neposrednega ustvarjanja novih vsebin, do njihovega poustvarjanja in hkrati večine potrebnih spremljevalnih dejavnosti, ki ustvarjanje in poustvarjanje omogočajo. V tej klasifikaciji so zajete tudi vse kulturne dejavnosti.

Medtem ko so v okviru SKD 2008 dejavnosti glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti zajete celovito, so v sistemu kvalifikacij (KLASIUS) vanj uvrščene le kvalifikacije, ki so neposredno vezane na glasbo, ples in uprizoritvene umetnosti in jim je ob tem praviloma lastna tudi ustvarjalna ali poustvarjalna komponenta, nekatere spremljajoče dejavnosti, za katere je tudi možno pridobiti kvalifikacije, pa so izvzete (kot npr. oblikovalec/oblikovalka osvetljave, oblikovalec/oblikovalka maske idr., ki so uvrščene na druga področja). Pričujoča publikacija vsebuje tudi te kvalifikacije, skladno z opredelitvami SKD 2008 (celoten seznam obravnavanih kvalifikacij je v Tabeli 14: Kvalifikacijska struktura na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti po ravneh Slovenskega ogrodja kvalifikacij (SOK).

*Slika 2: Gledališče v Nacionalnem parku Butrint - Vlora, Albanija.
Vir: Adobe Stock*

Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti so umetnostna področja, ki so v praksi pogosto medsebojno tesno povezana, prepletena ali celo zlita. Ples je praviloma vezan na glasbeno oziroma zvokovno podlago. Nadalje v sodobnem dramskem gledališču redko srečamo predstave, ki ne vsebujejo tudi določenega deleža glasbe, pogosto avtorske. Prav tako niso redkost plesni vložki ali vsaj poudarjeno oblikovanje odrskega giba. Primer zlitja obravnavanih umetnostnih področjih pa predstavljata npr. opera ali muzikal, kjer tvorijo glasba, ples in uprizoritvene umetnosti novo umetnostno formo.

Vsem trem naštetim področjem je skupno predstavljanje umetnostnih vsebin občinstvu skozi živo izvedbo, zato jih lahko obravnavamo kot enovito področje. Za poimenovanje tega področja je najpogosteje v rabi mednarodno uveljavljeni angleški izraz »performing arts«, kar bi lahko poslovenili kot »performativne umetnosti« ali kot »odrske dejavnosti«¹⁹. Gre za vse oblike umetnosti, pri katerih umetniki za posredovanje umetniškega izraza uporabljajo svoje telo, glas ali gre za uporabo neživih predmetov.

Med odrske umetnike lahko uvrstimo pevce, glasbenike instrumentaliste, plesalce, igralce, cirkuške umetnike in druge vrste »performerjev«, ki neposredno prenašajo umetniški izraz, torej umetnike poustvarjalce. Vendar dejavnost le-teh v pretežni meri ne bi bila mogoča brez umetnikov ustvarjalcev, ki pri samem odrskem²⁰ dogodku običajno niso neposredno udeleženi, so pa ustvarjalci odrskih vsebin, namenjenih za posredovanje občinstvu. To so skladatelji, pisci besedil, koreografi in podobno.

Ob umetnikih ustvarjalcih in poustvarjalcih so na tem področju nujne tudi spremljevalne dejavnosti. Nekatere so neposredno vezane na ožjo umetnostno stroko in zahtevajo dokajšno mero ustvarjalnosti (npr. umetniško vodenje, vloga producenta pri snemanju glasbe, delo baletnega mojstra, opernega coacha, korepetitorja itd.), druge so bolj organizacijsko naravnane (npr. producenti odrskih projektov), tretje so tehnično spremljevalne (specializirane gledališke in uprizoritvene tehnične dejavnosti kot npr. upravljanje luči, upravljanje scenskih elementov in naprav ipd.).

Področje odrske dejavnosti je izredno dinamično. Oblike odrskih dogodkov in odrske prakse se nenehno razvijajo, spreminjajo in nastajajo nove, k čemur veliko pripomorejo tudi nove tehnologije.

Glasba

»Glasbeno ustvarjanje je najpomembnejša človekova kulturna dejavnost, glasba pa je vseprisotni element v vseh velikih in majhnih kulturah.« (Wallin, Merker in Brown, 2000, str. 3) V Republiki Sloveniji imamo v primerjavi z drugimi evropskimi državami odličen in široko dostopen sistem glasbenega izobraževanja. Na nižji stopnji nudi usvajanje glasbeno-teoretičnih in praktičnih osnov in dopolnjuje splošno izobraževanje, na srednji stopnji pa že posreduje zahtevnejša znanja, ki so uporabna tudi za profesionalno delovanje in so hkrati osnova za nadaljevanje izobraževanja v okviru visokega šolstva.

Z vidika profesionalnega udejstvovanja so v Republiki Sloveniji najboljše zaposlitvene možnosti na področju umetnostne glasbe, kjer delujejo različne javne institucije (simfonični in drugi orkestri, dve operni hiši, profesionalni zbori ipd.). Temu so po večini prilagojeni tudi izobraževalni programi. Možnosti izobraževanja na področju popularne glasbe je bistveno manj, prevladuje pa samozaposlovanje.

Ples

Področje glasbe, plesa in uprizoritvene umetnosti zajema predvsem umetnostni ples. Ta se v našem sistemu kvalifikacij deli v dve smeri: balet in sodobni ples. Tudi na področju plesa imamo urejen sistem šolanja, ki obsega nižjo, srednjo in višjo stopnjo, a je v primerjavi s sistemom glasbenega izobraževanja skromnejši.

Najboljše zaposlitvene možnosti v Republiki Sloveniji imajo baletni plesalci, saj sta v Mariboru in v Ljubljani dva dokaj velika institucionalna ansambla, medtem ko je zagotovitev eksistence na področju sodobnega plesa težja in prevladujejo samozaposleni.

Uprizoritvene umetnosti

Področje uprizoritvenih umetnosti zajema vse druge oblike odrskih praks, pri čemer tudi udeležba glasbe in plesa v predstavah oziroma odrskih dogodkih nista izključena. V praksi je najbolj razširjeno dramsko gledališče, med uprizoritvene umetnosti pa sodijo tudi lutkovna dejavnost, pantomima, gledališče senc, cirkuška umetnost, različne sodobne hibridne performativne oblike itd.

¹⁹ Izraz »odrska dejavnost« uporablja Statistični urad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti na odrih. Glej Repovž Grabnar, 2019

²⁰ Izraz »odrski« je uporabljen kot sopomenka za »performativni«.

Dramska gledališka dejavnost v Republiki Sloveniji je izredno bogata. Vzpostavljena je mreža institucionalnih gledališč, ki imajo povečini stalne igralske ansamble. Ob dramskih gledališčih imamo v Ljubljani in v Mariboru tudi specializirano lutkovno gledališče, medtem ko so druge oblike uprizoritvenih umetnosti prisotne predvsem v okvirih umetniške produkcije različnih nevladnih organizacij.

V našem izobraževalnem sistemu je možno pridobivati kvalifikacije le na področju dramskega in lutkovnega gledališča.

Na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti oziroma »odrske dejavnosti« se srečujejo umetniško ustvarjanje, poustvarjanje in različne spremljevalne dejavnosti, ki odrsko dejavnost omogočajo. V Sloveniji so z vidika profesionalnega udejstvovanja najboljše zaposlitvene možnosti na področju umetnostne glasbe, baleta ter dramskega in lutkovnega gledališča, za katere obstajajo tudi različne možnosti izobraževanja.

Pravni okviri

Poleg splošnih predpisov o delovnih razmerjih in predpisov o javnih uslužbencih sta za področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti najpomembnejša področna predpisa Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNORG) in Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKOLP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr. in 80/18).

Slednja velja za vse delavce na področju kulture v Republiki Sloveniji – v javnem in v zasebnem sektorju.

Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture

Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (v nadaljevanju ZUJIK) temelji na stališču, da je določen segment kulture v javnem interesu, zato ga je treba pravno opredeliti in regulirati. ZUJIK tako opredeljuje določanje javnega interesa za kulturo kot tudi načine njegovega uresničevanja. Javni interes konkretno opredeli vsakokratni nacionalni program za kulturo, ki je v Republiki Sloveniji temeljni strateški dokument na tem področju.

ZUJIK med drugim tudi dodatno ureja delovna razmerja zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture (ZUJIK, 45.–55. člen). Med posebnostmi na področju kulture je npr. možnost zaposlitve opernih in zborovskih pevcev, baletnih plesalcev in orkestrskih glasbenikov tudi ob neizpolnjevanju pogoja predpisane formalne izobrazbe, če kandidat uspešno opravi avdicijo, s katero se preverijo sposobnosti in ustreznost kandidata za zaposlitev. Uspešno opravljena avdicija tako lahko nadomesti manjkajočo formalno izobrazbo kandidata, a največ za dve stopnji in le za obdobje petih let, brez možnosti daljše zaposlitve (ZUJIK, 47.a člen).

Posebno poglavje je v nadaljevanju namenjeno tudi ureditvi statusa samozaposlenih na področju kulture z določenimi spodbudami in ugodnostmi (ZUJIK, 82.–89. člen).

Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti

Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji velja za vse zaposlene na področju kulture v javnem in tudi v zasebnem sektorju. V primerjavi z drugimi panogami je za zaposlene na področju kulture zelo ugodna. Med drugim ureja delovni čas umetniških delavcev, ki ga sestavljata »dejansko delo« in »osebna priprava«. Dejansko delo zajema čas skupnih priprav na vajah in čas prireditev, kar obsega praviloma polovico delovnega časa. Drugi del delovnega časa je namenjen pripravi na vaje, vzdrževanju profesionalne kondicije ipd. in ga umetniški delavec v praksi praviloma razporeja samostojno (Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji, 35. člen).

Najpomembnejša področna predpisa sta Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (ZUJIK) in Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti. Zaradi posebnosti kulturne dejavnosti oba predpisa dodatno urejata delovna razmerja.

Splošni statistični podatki o odrski dejavnosti

Statistični urad Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS) obravnava področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti kot »odrsko dejavnost«, kar se ujema z mednarodno uveljavljenim terminom »performing arts«. Statistične podatke o odrski dejavnosti SURS zbira od leta 2016 in so zaradi tega razloga predstavljeni v nadaljevanju od tega leta dalje.

Namen zbiranja podatkov je »prikaz odrske dejavnosti kulturnih domov, gledališč, oper in poklicnih orkestrorov ter zborov in drugih producentov oz. kulturnih izvajalcev, ki delujejo v javnem interesu. Na podlagi teh podatkov se spremlja in načrtuje nacionalna politika na tem področju«. Predstavljeni podatki sicer ne zajemajo kulturne dejavnosti, ki ni v javnem interesu, vendar se pretežna večina odrske dejavnosti odvija znotraj navedenih institucij, ki imajo za odrsko dejavnost tudi ustrezno infrastrukturo. Zato lahko štejemo prikazane podatke kot dovolj reprezentativne.

Področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti predstavlja, pričakovano, razmeroma majhen delež v BDP neke države. Znatno pomembnejši so njegovi posredni gospodarski učinki.

Statistični urad Republike Slovenije razvršča prihodke odrske dejavnosti v tri kategorije. Javni prihodki obsegajo proračunska sredstva države in občin ter sredstva EU, lastni prihodek zajema lastne prihodke iz kulturne in iz druge dejavnosti ustanov, medtem ko obsegajo sponzorstva sponzorska sredstva, donacije, prispevke mednarodnih skladov ipd.

Podatki o prihodkih dejavnosti v obdobju med leti 2016–2019 v Republiki Sloveniji so predstavljeni v tabeli 2:

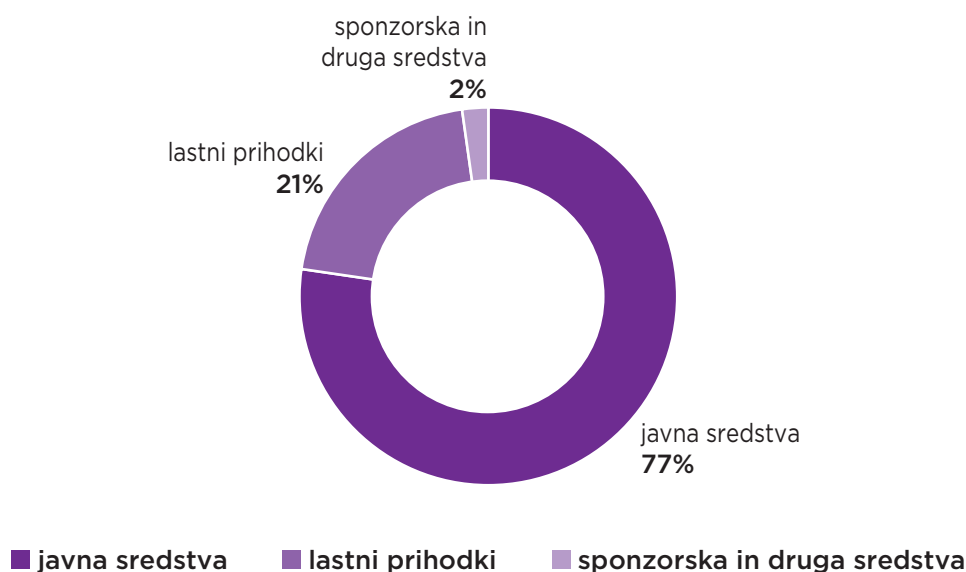
Tabela 2: Prihodki ustanov z odrsko dejavnostjo in njihov delež v BDP Republike Slovenije

Leto	Prihodki v EUR	BDP v mio. EUR	Delež v %
2016	115.596.828	40.367 mio.	0,00286 %
2017	125.977.783	42.987 mio.	0,00293 %
2018	142.724.266	45.755 mio.	0,00312 %
2019	142.074.324	48.007 mio.	0,00296 %

Vir: SURS, 2020

Večina prihodkov odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji izhaja iz javnega financiranja, medtem ko so prihodki iz sponzorskih sredstev, donacij ipd. zelo nizki. V letu 2019 je na primer odpadlo na javna sredstva 109.842.680 EUR, na lastni prihodek 29.065.535 EUR, 3.166.110 EUR pa na sponzorska sredstva, donacije in prispevke mednarodnih skladov, kar prikazuje naslednji graf.

Graf 1: Deleži prihodka odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji v letu 2019 glede na vir prihodka

Vir: SURS, 2020

Delež prihodkov na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v BDP Republike Slovenije je razmeroma majhen, se pa je v zadnjih letih nekoliko povečal.

Glavni vir prihodkov odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji so javna sredstva, kar je tudi sicer značilno za številne manjše evropske države.

Za spoznavanje področja je pomemben vpogled v fizični obseg odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji, kar najbolje prikaže število prireditev in število njihovih obiskovalcev v tabeli 3. Kot prikazujejo podatki med leti 2016 in 2019, število obiskovalcev iz leta v leto počasi raste. V letu 2018 je doseglo že več kot 25.000 prireditev in več kot štiri milijone in pol obiskovalcev.

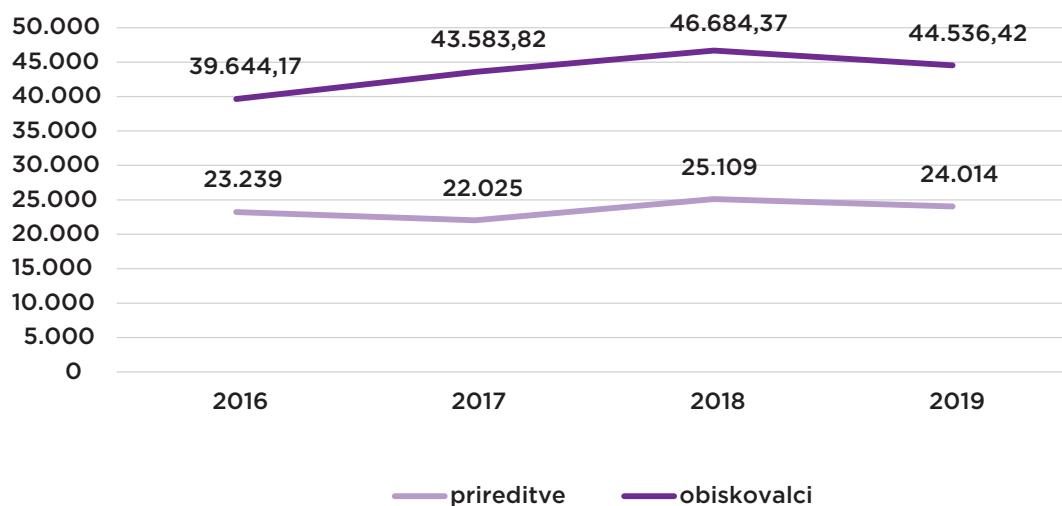
Tabela 3: Število prireditev in obiskovalcev odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji

Leto	Prireditve	Obiskovalci
2016	23.239	3.964.417
2017	22.025	4.358.382
2018	25.109	4.668.437
2019	24.914	4.453.642

Vir: SURS, 2020

V nadaljevanju iz grafa 2 lahko razberemo gibanje obeh pokazateljev dejanskega obsega dejavnosti v letih, za katera razpolagamo s statističnimi podatki.

Graf 2: Število vseh prireditev in obiskovalcev²¹ na področju odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji

Vir: SURS, 2020

Število obiskovalcev prireditev na področju odrske dejavnosti v zadnjih letih kljub nihanju števila prireditev raste. Prebivalec Slovenije letno obiše v povprečju več kot dve prireditvi s področja glasbe, plesa ali uprizoritvene umetnosti.

²¹ Število obiskovalcev je zaradi boljše preglednosti izraženo v stoticah.

Število prireditev in obiskovalcev glede na vrsto ustanov

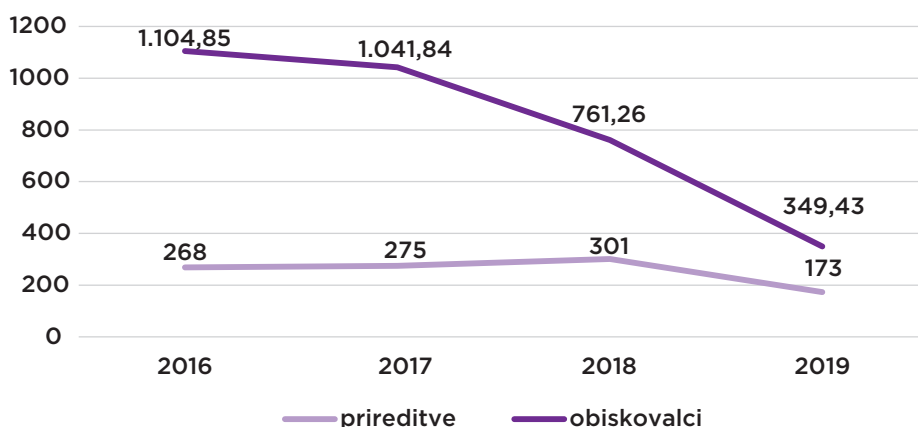
Statistični podatki s področja odrske dejavnosti se zbirajo glede na tip ustanov²², in sicer za glasbene ustanove, za gledališča in opere ter za kulturne domove²³. Deleži števila prireditev in obiskovalcev se po posameznih vrstah ustanov z odrsko dejavnostjo močno razlikujejo. Upoštevati velja, da je v Sloveniji največ kulturnih domov, manj je gledališč in oper, najmanj pa glasbenih ustanov. Predstavljeni statistični podatki zajemajo hkrati tudi nekatere vrste prireditev izven odrske dejavnosti, kot so literarni večeri, razstave, filmske projekcije ipd. Največji delež tovrstnih prireditev beležimo v kulturnih domovih, medtem ko je njihov delež v glasbenih in gledaliških ustanovah razmeroma nepomemben.

Tabela 4: Število prireditev in obiskovalcev v glasbenih ustanovah

Leto	Prireditve	Obiskovalci
2016	268	110.485
2017	275	104.184
2018	301	76.126
2019	173	34.943

Vir: SURS, 2020

Graf 3: Število prireditev in obiskovalcev²⁴ v glasbenih ustanovah

Vir: SURS, 2020

Kot prikazuje graf 3, je število obiskovalcev glasbenih ustanovah v zadnjih letih v precejšnjem upadu, kar je posledica selitve številnih prireditev na druga prizorišča.

22 Definicije SURS:

Glasbeno dejavnost opravljajo orkestri, filharmonija in zbori, katerih umetniški ansambel sestavljajo profesionalni glasbeniki, ki so v rednem delovnem razmerju v tem orkestru oziroma zboru. Organizacijsko so lahko samostojni ali v sestavi kakega drugega zavoda itd.

Gledališko dejavnost opravljajo poklicna (profesionalna) gledališča oziroma skupine, katerih umetniški ansambel sestavlja profesionalno umetniško osebje, ter ljubiteljska gledališča, katerih umetniški ansambel sestavljajo pretežno ali v celoti ljubiteljski umetniški izvajalci.

Kulturni dom ali drugi zavod za kulturo je krovna organizacija, ki se ukvarja s kulturno dejavnostjo.

23 Takšna delitev se ne pokriva v celoti s področji glasba, ples in uprizoritvene umetnosti. Ples v statistiki ni posebej izpostavljen. Deloma je zajet v okviru gledališč in oper, v nekoliko manjši meri pa tudi v dejavnosti kulturnih domov. Glasba ni prisotna le v glasbenih ustanovah, pač pa tudi v delu programa kulturnih domov ter gledališč in, seveda, oper. Del dejavnosti kulturnih domov obsega prireditve izven področja glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti. Kljub temu prikazani podatki dokaj verodostojno predstavljajo dejanske razmere na področju glasbe, plesa in uprizoritvene umetnosti.

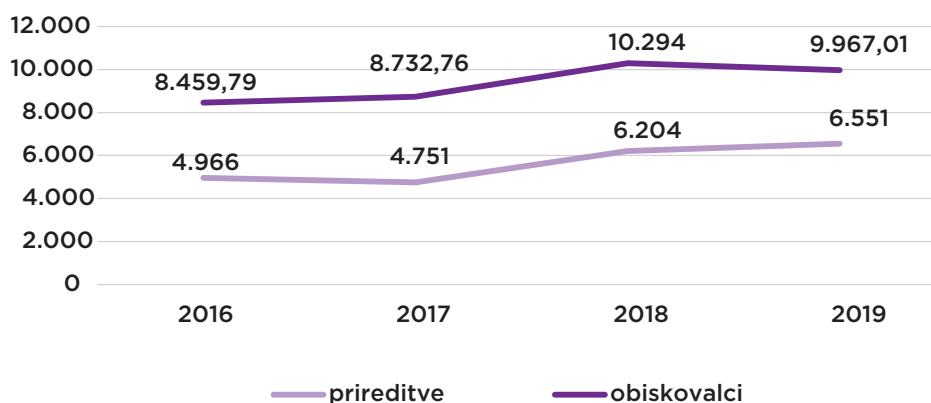
24 Število obiskovalcev je zaradi boljše preglednosti izraženo v stotih.

Tabela 5: Število prireditev in obiskovalcev v gledališčih in operah

Leto	Prireditve	Obiskovalci
2016	4.966	845.979
2017	4.751	873.276
2018	6.204	1.029.406
2019	6.551	996.701

Vir: SURS, 2020

Graf 4: Število prireditev in obiskovalcev²⁵ v gledališčih in operah

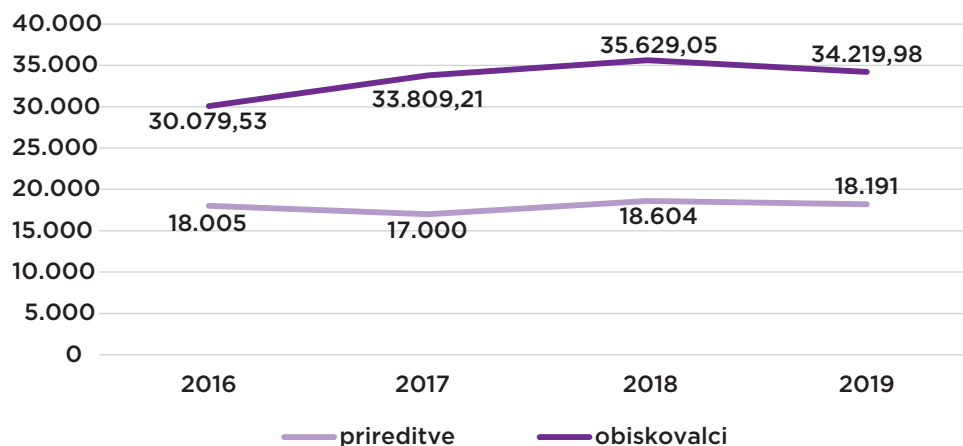
Vir: SURS, 2020

Za razliko od upada števila obiskovalcev v glasbenih ustanovah je v gledališčih in operi zaznati trend rasti. Enak trend se kaže tudi pri obiskih v kulturnih domovih, kar prikazujeta tabela 6 in graf 5:

Tabela 6: Število prireditev in obiskovalcev v kulturnih domovih

Leto	Prireditve	Obiskovalci
2016	18.005	3.007.953
2017	17.000	3.380.921
2018	18.604	3.562.905
2019	18.191	3.421.998

Graf 5: Število prireditev in obiskovalcev²⁶ v kulturnih domovih

Vir: SURS, 2020

²⁵ Število obiskovalcev je zaradi boljše preglednosti izraženo v stotinah.

²⁶ Število obiskovalcev je zaradi boljše preglednosti izraženo v stotinah.

V zadnjih letih beležimo rast števila obiskovalcev v gledaliških in opernih ustanovah, v nekoliko manjši meri tudi v kulturnih domovih, medtem ko obisk v glasbenih ustanovah pada.

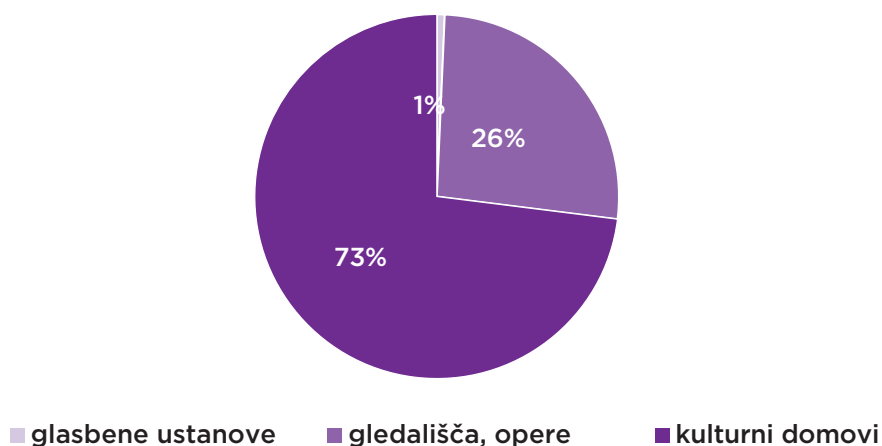
V naslednji tabeli in grafu so prikazana razmerja v obsegu dejavnosti med posameznimi vrstami ustanov.

Tabela 7: Število prireditev glede na vrsto ustanov

Leto	Glasbene ustanove	Gledališče in opera	Kulturni domovi
2016	268	4.966	18.005
2017	275	4.751	17.000
2018	301	6.204	18.604
2019	173	6.551	18.191

Vir: SURS, 2020

Graf 6: Delež prireditev v letu 2019 glede na vrsto ustanov

Vir: SURS, 2020

Število prireditev je v veliki meri odvisno od števila ustanov posamezne vrste kot tudi od narave dejavnosti. Glasbene ustanove imajo npr. najbolj specializiran program, pa tudi po številu ustanov zaostajajo za gledališči. Največ pa je kulturnih domov, ki imajo tudi najbolj raznolik program.

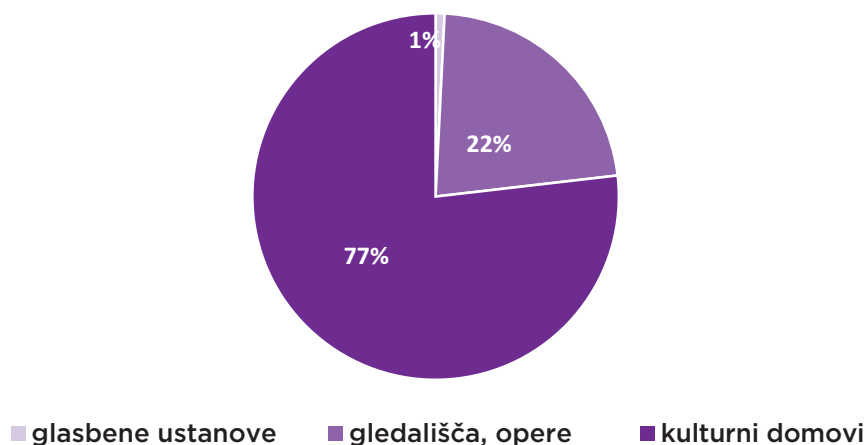
Naslednja tabela in graf prikazujeta razmerja obiskanosti prireditev po vrstah ustanov v letu 2019.

Tabela 8: Število obiskovalcev glede na vrsto ustanov

Leto	Glasba	Gledališče in opera	Kulturni domovi
2016	110.485	845.979	3.007.953
2017	104.184	873.276	3.380.921
2018	76.126	1.029.406	3.562.905
2019	34.943	996.701	3.421.998

Vir: SURS, 2020

Graf 7: Delež obiskovalcev v letu 2019 glede na vrsto ustanov

Vir: SURS, 2020

Največ odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji se odvija v kulturnih domovih, ki praviloma nudijo raznovrstne prireditve, medtem ko izvajajo glasbene ustanove in gledališča pretežno specializiran program. Največ občinstva tako obišče prireditve v kulturnih domovih, najmanj pa v glasbenih ustanovah.

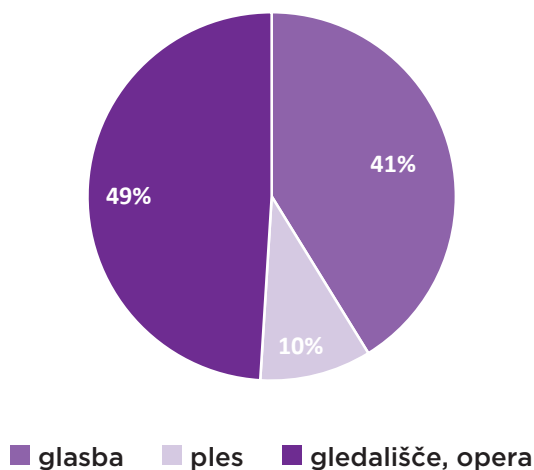
Drugačno sliko dobimo, če pogledamo, kakšne vrste prireditev obiskovalci najraje obiskujejo, kar prikazujeta naslednja tabela in graf.

Tabela 9: Število obiskovalcev glede na vrsto prireditev

Leto	Glasba	Gledališče in opera	Ples
2016	924.073	1.258.856	254.967
2017	1.039.614	1.258.564	234.549
2018	1.106.714	1.404.303	263.433
2019	1.138.745	1.354.456	270.431

Vir: SURS, 2020

Graf 8: Delež obiskovalcev v letu 2019 glede na vrsto prireditev

Vir: SURS, 2020

Med občinstvom so najbolj priljubljene gledališke in operne predstave, temu sledijo koncerti, medtem ko je zanimanje za razne oblike plesnih dejavnosti manjše.

Predstavitev trga dela

Največji delodajalci na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v Republiki Sloveniji so država in občine preko javnih zavodov na področju kulture in preko financiranja drugih kulturnih programov. V zadnjih letih pa vse bolj raste tudi število samozaposlenih na področju kulture.

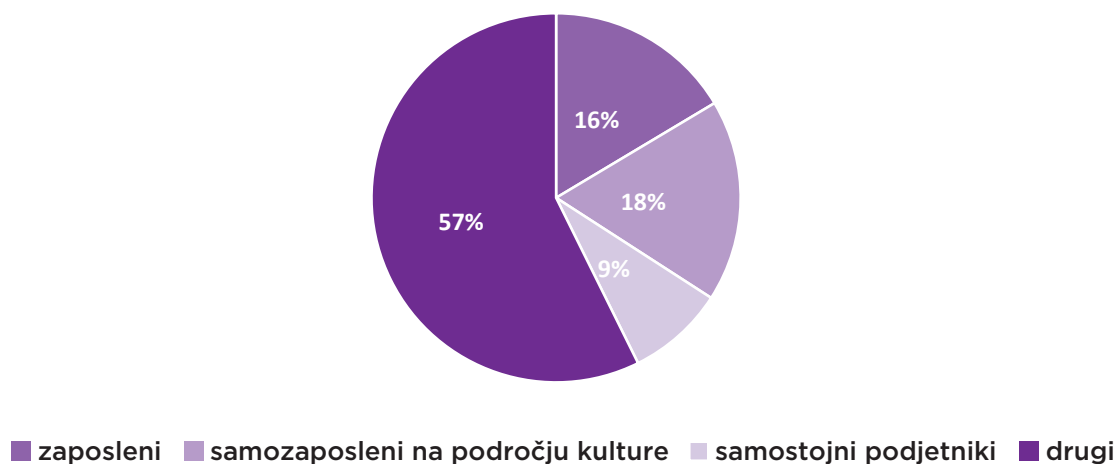
Tabela 10: Delež sodelujočih v ustanovah z odrsko dejavnostjo glede na število aktivnega prebivalstva

	2016	2017	2018	2019
Delovno aktivno prebivalstvo	817.209	845.454	872.772	894.229
Vsi sodelujoči v ustanovah	13.385	14.006	16.136	15.939
Delež glede na delovno aktivno prebivalstvo	0,0164 %	0,0166 %	0,0185 %	0,0178 %
Zaposleni v ustanovah	2.325	2.466	2.673	2.618
Delež glede na aktivno prebivalstvo	0,0028 %	0,0029 %	0,0031 %	0,0029 %
Samozaposleni	1.831	1.962	2.426	2.821
Deležna glede aktivno prebivalstvo	0,0022 %	0,0023 %	0,0028 %	0,0031 %
Samostojni podjetniki	1.069	994	1.331	1.363
Delež glede na aktivno prebivalstvo	0,0013 %	0,0012 %	0,0015 %	0,0015 %

Vir: SURS, 2020

Graf 9 nazorno prikazuje strukturo sodelujočih na področju odrske dejavnosti v letu 2019 glede na njihov delovnopравни status. Kategorijo »drugi« tvorijo zaposleni prek agencij, zaposleni v družbah z omejeno odgovornostjo, študenti, prostovoljci ter drugi zunanji sodelavci po podjemni ali avtorski pogodbi.²⁷

Graf 9: Struktura sodelujočih na področju odrske dejavnosti v letu 2019

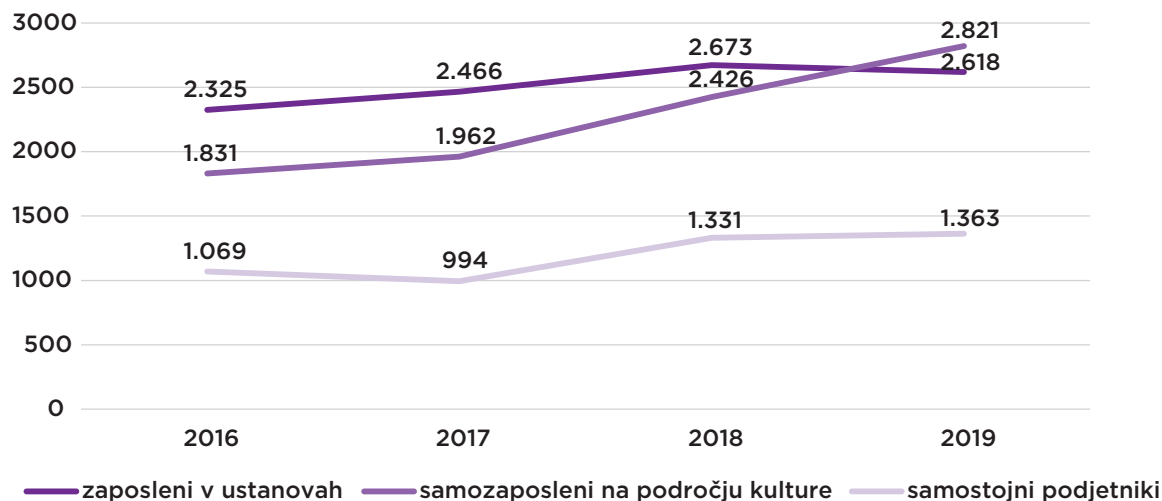

Vir: SURS, 2020

²⁷ Podatki so v tabeli 6.

Za predstavitev trga dela na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti so najpomembnejše kategorije zaposleni v ustanovah s področja odrske dejavnosti, od zunanjih sodelavcev pa samozaposleni na področju kulture in drugi samostojni podjetniki. To so namreč kategorije sodelujočih, ki so z odrsko dejavnostjo tudi poklicno najtesneje povezani. Naslednji graf prikazuje gibanje števila sodelujočih po letih na področju odrske dejavnosti iz teh kategorij.²⁸

Graf 10: Gibanje števila sodelujočih na področju odrske dejavnosti

Vir: SURS, 2020

V strukturi sodelujočih v odrski dejavnosti še vedno prevladujejo zaposleni v ustanovah z odrsko dejavnostjo, sledijo jim samozaposleni na področju kulture. Število sodelujočih na področju odrske dejavnosti v zadnjih letih raste, najhitreje v kategoriji samozaposlenih na področju kulture.

Posebnosti zaposlitve v javnih zavodih na področju kulture

Za javne zavode na področju kulture so vsa delovna mesta, ki jih je možno sistemizirati, predvidena v Aneksu h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/18) (v nadaljevanju: Aneks). Takšen sistem je zelo tog in predvsem ni ustrezen za sledenje razvoju in spremembam na področju odrskih umetnosti.

Za vse vrste možnih delovnih mest je v Aneksu predpisana določena stopnja formalne izobrazbe, osnovna bruto plača in možnosti napredovanja. Vrsta formalne izobrazbe za posamezno delovno mesto je konkretizirana v aktih o sistemizaciji delovnih mest v javnih zavodih, kar omogoča javnim zavodom nekaj fleksibilnosti pri zaposlovanju z opredeljevanjem zelenih izobrazbenih profilov za posamezna delovna mesta. Edini odmik od zahtevane formalne izobrazbe so že omenjene avdicije, kot so opredeljene v ZUJIK.

Za javne zavode na področju kulture velja sistem javnih uslužbencev. Ob sklepanju pogodbe o zaposlitvi imata delodajalec in delojemalec zelo malo možnosti za dogovarjanje glede na posebnosti njunega medsebojnega razmerja.

Od zadnje gospodarske krize dalje se število delovnih mest v posameznih javnih zavodih na področju kulture na zahtevo financerjev (države in delno lokalnih skupnosti) praviloma postopoma krči, vendar je bilo v tem času ustanovljenih tudi nekaj novih javnih zavodov.

²⁸ Predstavljeni so podatki iz tabele 6.

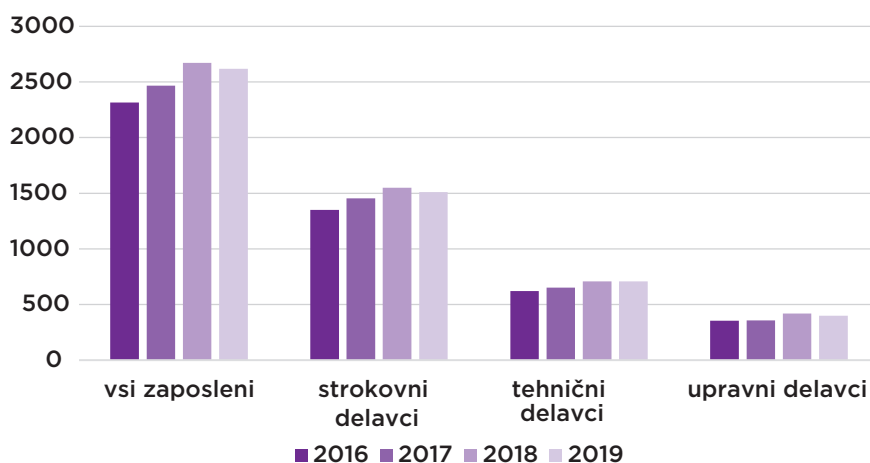
Tabela 11: Število zaposlenih v ustanovah z odrsko dejavnostjo

	Vsi zaposleni	Strokovni delavci	Tehnični delavci	Upravni delavci
2016	2.315	1.350	620	355
2017	2.466	1.455	653	357
2018	2.673	1.549	707	418
2019	2.618	1.510	708	400

Vir: SURS, 2020

Naslednji graf prikazuje strukturo zaposlenih v ustanovah z odrsko dejavnostjo in gibanje števila zaposlenih v zadnjih letih.

Graf 11: Prikaz strukture zaposlenih in njenega gibanja v ustanovah z odrsko dejavnostjo

Vir: SURS, 2020

Različne vrste ustanov imajo različne potrebe po delu in zaposlitvi stalnega kadra, potrebnega za njihovo nemoteno delovanje. To lahko razberemo s primerjavo števila zaposlenih po posameznih vrstah ustanov s podatki o obsegu njihove dejavnosti, predstavljene v prejšnjem poglavju²⁹.

Tabela 12: Število zaposlenih glede na vrsto ustanov

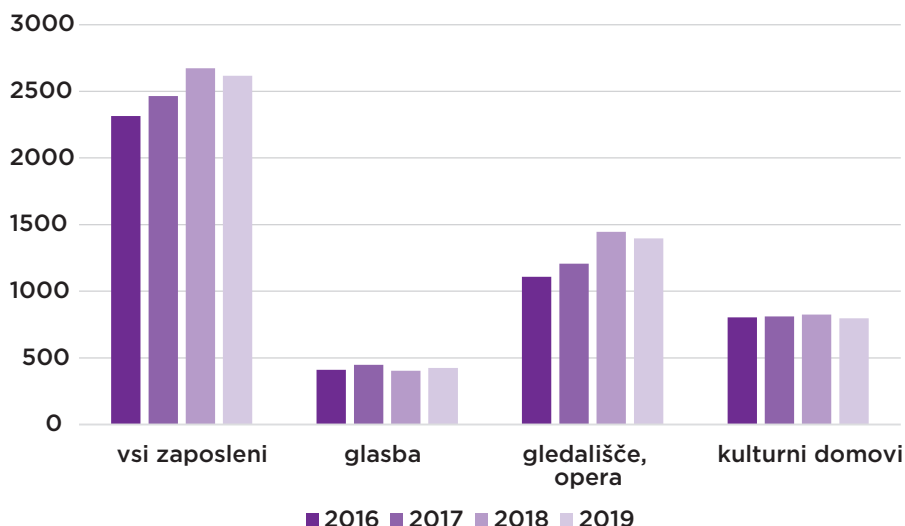
	Vsi zaposleni	Glasba	Gledališče, opera	Kult.domovi
2016	2.315	411	1.109	805
2017	2.466	448	1.206	811
2018	2.673	403	1.445	825
2019	2.618	425	1.396	797

Vir: SURS, 2020

V tabeli 12 je, poleg razmerja v številu zaposlenih v različnih vrstah ustanov, razvidno tudi gibanje zaposlovanja v letih 2016–2019. Iz grafa 12 lahko razberemo splošen trend rahle rasti zaposlovanja z izjemo nihanja v glasbenih ustanovah, ki bolj kaže na stagnacijo. Največji porast zaposlitev se kaže v gledališčih in operah.

²⁹ Ob primerjavi podatkov moramo upoštevati, da je znotraj posamezne kategorije ustanov zelo različno število enot.

Graf 12: Gibanje zaposlenih glede na vrsto ustanov odrske dejavnosti

Vir: SURS, 2020

Na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti so največje potrebe po strokovnih delavcih. Število zaposlenih na področju odrske dejavnosti se je kljub omejevanju zaposlovanja v javnem sektorju v zadnjih letih nekoliko povečalo. Največjo rast zaposlovanja beležijo gledališča in opere.

Samozaposlovanje

Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti sodijo po Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008 med kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, ki niso regulirane in za registracijo teh dejavnosti ni treba izpolnjevati posebnih pogojev. Možni sta dve obliki samozaposlitve:

- kot klasični samostojni podjetnik (s. p.);
- kot samozaposleni na področju kulture z vpisom v razvid samozaposlenih, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, ki uživajo nekatere posebne ugodnosti.

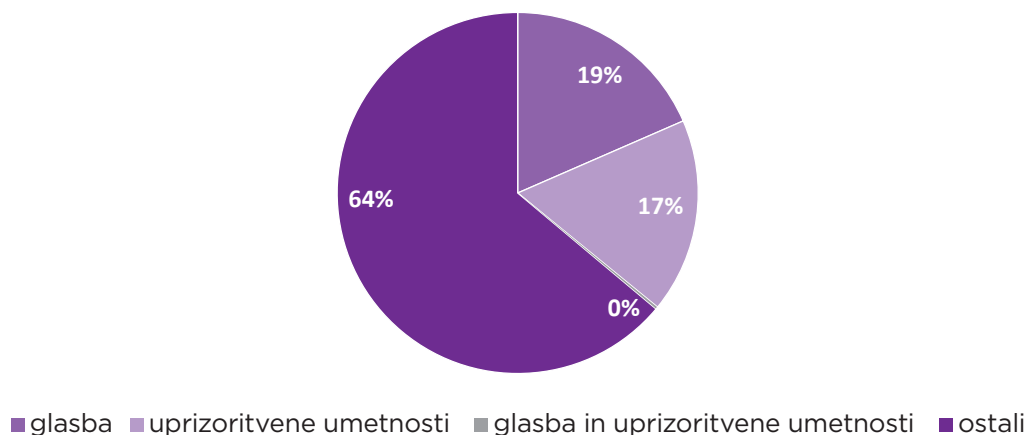
Za vpis v razvid samozaposlenih pri Ministrstvu za kulturo je pogoj opravljanje določenih kulturnih dejavnosti (mednje sodijo vse dejavnosti s področja odrskih umetnosti) in določena strokovna izobrazba oziroma z delom izkazana usposobljenost za opravljanje takega poklica. Posameznik ne sme biti uživalec pokojnine in ne sme zaposlovati drugih oseb, registrira pa lahko več dejavnosti.

Struktura samozaposlenih na področju kulture

30. junija 2020 je bilo v razvidu samozaposlenih pri Ministrstvu za kulturo vpisanih 3260 oseb. Od tega jih je bilo na področju glasbenih umetnosti 602 ali 18,45 % vseh samozaposlenih in na področju uprizoritvenih umetnosti³⁰ 568 ali 17,42 % vseh samozaposlenih. Sedem samozaposlenih ali 0,0021 % je bilo registriranih za obe področji. Na področju glasbe in uprizoritvenih umetnosti je bilo skupaj 1177 samozaposlenih ali 36,10 %. Struktura samozaposlenih je prikazana na naslednjem grafu.

³⁰ V to skupino so v razvidu samozaposlenih Ministrstva za kulturo uvrščeni tudi baletniki in plesalci.

Graf 13: Deleži samozaposlenih na področju kulture glede na dejavnost v letu 2020

Vir: Ministrstvo za kulturo, 2020

V razvidu samozaposlenih na področju kulture predstavljajo samozaposleni s področja odrske dejavnosti dobro tretjino vseh zaposlenih, med njimi je največ samozaposlenih s področja glasbe.

Najpomembnejši zaposlovalci na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti

V nadaljevanju predstavljamo posamezne zaposlovalce na obravnavanem področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti.

Področje glasbe

Simfonična dejavnost v Ljubljani ima večstoletno tradicijo. Javni zavod **Slovenska filharmonija** je bil ustanovljen leta 1947. Danes je Slovenska filharmonija osrednja glasbena ustanova v državi. Obsega dva glasbena korpusa: zbor in simfonični orkester. Tipična delovna mesta so različice delovnih mest orkestrskih glasbenikov in pevcev v koncertnem zboru. Zaposleni so tudi dramaturgi in korepetitor. Možnost zaposlitve nekaterih drugih glasbenih profilov (npr. dirigenti) je v aktu o sistemizaciji sicer predvidena, a ta delovna mesta trenutno niso zasedena. Za posamezne projekte Slovenska filharmonija praviloma angažira gostujoče umetnike po avtorskih ali drugih pogodbah. Gre predvsem za orkestrske in zborovske dirigente, pevske soliste, soliste instrumentaliste, pri večjih projektih pa tudi dodatne orkestrske glasbenike in pevce v koncertnem zboru.

Osnovna dejavnost so abonmajski koncerti, razporejeni v več ciklusov. Vsak ciklus ima osem različnih koncertnih sporedov, pri čemer se koncertni sporedi orkestrskih abonmajev ponovijo. Orkestrski koncerti se praviloma odvijajo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, medtem ko so zborovski koncerti v dvorani Marjana Kozine v Slovenski filharmoniji. Ob abonmajskih koncertih sodeluje Slovenska filharmonija na različnih festivalih in gostovanjih doma in v tujini, prireja priložnostne koncerte, posebne koncerte za mladino in otroke, veliko pa sodeluje tudi z Akademijo za glasbo v Ljubljani in drugimi vzgojno izobraževalnimi ustanovami. Redni del dejavnosti Slovenske filharmonije so arhivska snemanja in izdajanje posnetkov na nosilcih zvoka.

Javni zavod **Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana** je osrednja državna glasbeno gledališka ustanova, ki jo sestavljajo operni solisti, operni zbor, baletni solisti, baletni zbor in operni orkester, sestavljen po principu simfoničnega orkestra. Začetki zavoda segajo v leto 1892. Tipična delovna mesta v zavodu so operni pevci solisti, pevci v opernem zboru, baletni plesalci solisti in plesalci v baletnem zboru, orkestrski glasbeniki, korepetitorji, dirigenti, lektorji, asistenti režije, inspicienti ipd. Kot gostje v glasbeno gledaliških produkcijah se najpogosteje pojavljajo režiserji, dirigenti, operni in baletni solisti, scenografi, kostumografi, koreografi, oblikovalci luči, skladatelji, aranžerji, libretisti, prevajalci, lektorji, dramaturgi, svetovalci za gib, baletni mojstri in drugi. Ob večjih projektih, kot so predstave v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, priložnostno angažirajo tudi dodatne orkestrske glasbenike in zborovske pevce. Seveda predstavljajo pomemben delež med zaposlenimi tudi tehnični delavci.

V sezoni praviloma uprizorijo štiri celovečerne operne in dve baletni premieri, ob tem pa tudi ponavljajo operne in baletne predstave iz prejšnjih sezon.

V okviru **Radiotelevizije Slovenija** deluje več stalnih in občasnih umetniških korpusov. Največji je stalni Simfonični orkester RTV Slovenija, ki deluje že od leta 1955 in zaposluje pretežno orkestrske glasbenike različnih profilov. Sledi jazz orkester oziroma Big band, ki deluje od leta 1945 in je ena najstarejših tovrstnih zasedb na svetu. Zaposluje jazzovske orkestrske glasbenike. Začetki Komornega zbora RTV Slovenija segajo v leto 1937. Danes je to nestalno izvajalsko telo, ki angažira pevce neposredno za določene projekte. Poslanstvo glasbenih korpusov RTV Slovenija je predvsem snemanje za radijski in televizijski arhiv. Ob tem tudi javno nastopajo. Simfonični orkester ima poseben koncertni abonma Kromatika z devetimi koncertnimi sporedi v sezoni v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, pogosto gostuje, nastopa pa tudi kot revijski orkester na prireditvah z lažjo glasbo. Tudi Big band ima ob številnih snemanjih svoj abonmajskih ciklus šestih koncertov v sezoni v SiTi Teatru in različne priložnostne koncerte.

V okviru **Slovenskega narodnega gledališča Maribor** delujeta poleg dramskega gledališča tudi opera in balet. Glasbeni in baletni ansambli so nekoliko manjši kot v ljubljanskem gledališču, obe gledališči pa delujeta po istem principu. Tudi obseg glasbeno gledališke produkcije je v obeh operno baletnih hišah enak.

Orkester slovenske policije je bil ustanovljen leta 1984. Danes ima orkester sistemiziranih 64 delovnih mest, predvsem orkestrskih glasbenikov pihalcev, trobilcev in tolkalcev. Zaposluje tudi dirigenta in asistenta dirigenta. Značilnost orkestra je ta, da morajo biti glasbeniki hkrati pripadniki policije. Orkester slovenske policije je uradni protokolarni orkester Republike Slovenije in nastopa na proslavah, protokolarnih dogodkih in sprejemih, hkrati pa goji tudi koncertno dejavnost.

Orkester slovenske vojske je bil ustanovljen leta 1996. Ima sistemiziranih 58 delovnih mest, od tega 48 glasbenikov. Sistemizirana mesta so za pihalne, trobilne in tolkalne instrumentaliste. Ob glasbeni izobrazbi morajo člani orkestra opraviti tudi strokovno vojaško usposabljanje. Orkester ima več različnih zasedb, od klasičnega pihalnega orkestra, do big banda in različnih komornih sestavov. Sodeluje na protokolarnih dogodkih in goji koncertno dejavnost.

Področje uprizoritvenih umetnosti (gledališča)

Večina dramskih gledališč v Sloveniji je javnih zavodov. To so stalna repertoarna gledališča, ki zaposlujejo predvsem dramske igralce, dramaturge, lektorje in inspiciente ter odrske tehnične delavce. Druge profile, kot so režiserji, scenografi, kostumografi, skladatelji, koreografi, plesalci, glasbeniki izvajalci, vseh vrst asistenti ipd., angažirajo za posamezne projekte. Kot za vse javne zavode velja tudi v dramskih gledališčih sistem javnih uslužbencev, kjer je ključni pogoj za zaposlitev ustrezna stopnja formalne izobrazbe, medtem ko avdicij kot pogoja za sklenitev delovnega razmerja praviloma ni. Vsako sezono pripravijo določeno število novih predstav (premier) in hkrati ponavljajo uspešne predstave iz prejšnjih sezon. Gledališča praviloma ponujajo občinstvu dostopne abonmajske cikle, številna pa veliko gostujejo doma in v tujini.

Slovensko narodno gledališče Drama je osrednje slovensko dramsko gledališče. Začetki današnjega gledališča segajo že v leto 1867. Je tudi naše največje dramsko gledališče, saj šteje igralski ansambel nad 40 članov. Ansambel letno pripravi 12 do 13 premier na velikem in na malem odru (Mala Drama).

Mestno gledališče ljubljansko je bilo ustanovljeno leta 1949 kot drugo dramsko gledališče Ljubljane. Igralski ansambel šteje do 40 igralk in igralcev. Tudi to gledališče pripravi v sezoni 12 do 13 premier na velikem in na malem odru in zelo veliko gostuje.

Slovensko mladinsko gledališče je bilo sprva, leta 1955, ustanovljeno kot prvo poklicno gledališče za mladino in otroke. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja pa se je usmerilo bolj v novatorstvo in eksperimentiranje. Pripravilo je vrsto izjemnih antoloških predstav in je od vseh slovenskih gledališč največ gostovalo po svetu. Zaposlenih imajo preko 20 igralcev, pa tudi dva režiserja, kar je redkost v slovenskih gledališčih. Običajno pripravijo 7 premier v sezoni.

Lutkovno gledališče Ljubljana je bilo ustanovljeno leta 1948. Dejavnost obsega tako lutkovno kot dramsko produkcijo za otroke in tudi za odrasle. Igralski ansambel šteje nad 20 igralcev. Letno pripravijo okoli 10 premier.

Slovensko narodno gledališče Maribor je največja gledališka hiša v državi, ker obsega dramo, opero in balet. Prvo poklicno gledališče je bilo ustanovljeno leta 1919, v sedanji obliki pa neprekinjeno deluje od leta 1945. Dramsko gledališče zaposluje 27 igralcev. Letno pripravijo 6 premier.

Slika 3: Obiskovalci predstave v gledališču

Vir: Shutterstock

Slovensko ljudsko gledališče Celje je bilo ustanovljeno leta 1954. Igralski ansambel šteje nad 20 članov. Letno pripravijo 6 do 7 premier na velikem in na malem odru.

Prešernovo gledališče Kranj je eno najmlajših slovenskih poklicnih gledališč. Zaposluje 9 igralcev. Letno pripravijo 5 premier.

Anton Podbevšek teater v Novem mestu je najmlajše slovensko poklicno gledališča. Zaposlenega imajo le enega igralca. Večino umetniške ekipe angažirajo po posameznih projektih.

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica je naslednik Primorskega dramskega gledališča, ustanovljenega leta 1969. Danes zaposluje nad 20 igralcev in pripravi letno okoli 9 premier.

Gledališče Koper deluje kot poklicno gledališče od leta 2001. Zaposluje 5 dramskih igralcev in tudi režiserja. Letno pripravi 7 premier v sezoni.

Ob navedenih institucionalnih gledališčih v obliki javnih zavodov so tudi druga, ki pa angažirajo umetniške sodelavce praviloma po posamičnih projektih. Med njimi izstopajo **Gledališče Glej, Mini teater, SiTi teater** in Špas teater. Šentjakobsko gledališče je sicer ljubiteljsko gledališče, vendar kot režiserje angažira praviloma profesionalne gledališčne.

Področje plesa

Plesni teater Ljubljana je zavod, nevladna organizacija s statusom zavoda v javnem interesu na področju kulture in umetnosti. Njegova dejavnost zavzema predvsem sodobni ples. Umetniške sodelavce angažira po posameznih projektih.

Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana ima največji baletni ansambel pri nas. Zaposluje več kot 10 baletnih solistov in 30 baletnih plesalcev zboristov.

Baletni ansambel **Slovenskega narodnega gledališča Maribor** zaposluje 13 baletnih solistov in 28 baletnih plesalcev zboristov. Letno pripravijo po dve baletni premieri. Oba ansambla pripravita letno po dve premieri.

Na koncu je predstavljena še struktura zaposlenih deležnikov v odrski dejavnosti v letih 2016–2019 s predstavitvijo v grafu posebej za izbrano leto 2019, kot primer.

Tabela 13: Struktura in število zaposlenih deležnikov na področju odrske dejavnosti

Leto	Ustanove	Samozaposleni ³¹	Samostojni podjetniki	Drugi ³²
2016	2.325	1.831	1.069	265
2017	2.466	1.962	994	181
2018	2.673	2.426	1.331	387
2019	2.618	2.821	1.363	244

Graf 14: Struktura zaposlenih deležnikov na področju odrske dejavnosti v letu 2019

Vir: SURS, 2020

Iz grafa izhaja, da je največ zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture. Število samozaposlenih na področju kulture je na videz veliko, vendar gre verjetno za vsoto števila sodelavcev po posameznih ustanovah, kar pomeni, da so posamezniki, ki so sodelovali v več ustanovah, šteti večkrat, v vsaki ustanovi posebej. Temu v prid govori podatek, da je bilo v razvidu samozaposlenih na področju kulture v letu 2020 vpisanih le 1177 samozaposlenih s področja glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti.³³ Podobno velja za samostojne podjetnike, vendar je število samostojnih podjetnikov, ki so sodelovali v več ustanovah z odrsko dejavnostjo zaradi razpršenosti lokacije le-teh, manjše.

Najpomembnejši in največji zaposlovalci na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v Republiki Sloveniji so javni zavodi na področju kulture. Ti zavodi so hkrati največji producenti na področju odrske dejavnosti in so zato tudi najpomembnejši naročnik dela samozaposlenim in drugim sodelujočim.

³¹ Samozaposleni na področju kulture.

³² V kategoriji drugi niso všteti študenti.

³³ Glej strukturo samozaposlenih na področju kulture in graf 13.

2. PREDSTAVITEV KVALIFIKACIJ NA PODROČJU GLASBE, PLESA IN UPRIZORITVENIH UMETNOSTI

To poglavje obsega predstavitev kvalifikacij na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti. Kvalifikacije na obravnavanem področju je trenutno možno pridobiti na podlagi srednjega splošnega izobraževanja umetniške smeri, višješolskega izobraževanja, visokošolskega izobraževanja ter v sistemu nacionalnih poklicnih kvalifikacij, medtem ko dodatne kvalifikacije na obravnavanem področju za zdaj še ni možno pridobiti.

Kvalifikacijska struktura na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti

V tabeli 14 so prikazane kvalifikacije po ravneh Slovenskega ogrodja kvalifikacij, ki jih je možno pridobiti na podlagi trenutno veljavnih izobraževalnih programov, ki kandidatom omogočajo pridobitev stopnje izobrazbe ter nacionalne poklicne kvalifikacije, ki omogočajo pridobitev certifikata o NPK, s katerim kandidat dokazuje formalno strokovno usposobljenost za opravljanje poklica na določeni ravni. Dodatnih kvalifikacij trenutno še ni razvitih, zato so polja te kategorije v tabeli 14 prazna.

Tabela 14: Kvalifikacijska struktura na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti po ravneh Slovenskega ogrodja kvalifikacij (SOK)

IZOBRAZBA	POKLICNA KVALIFIKACIJA	DODATNA KVALIFIKACIJA
	3. raven SOK	
	4. raven SOK	
	5. raven SOK	
Srednja izobrazba (umetniška smer)	Upravljalec/upravljavka scenskih elementov in naprav Osvetljevalec/osvetljevalka**	
	6. raven SOK	
Višji baletni plesalec/višja baletna plesalka	Baletni plesalec/baletna plesalka Inspicient/inspicientka Koreograf/koreografinja Organizator/organizatorica scenske tehnike in naprav Plesalec/plesalka Asistent/asistentka režije** Oblikovalec/oblikovalka maske*** Oblikovalec/oblikovalka zvoka** Oblikovalec/oblikovalka osvetljave** Rekviziter/rekviziterka uprizoritvenega in AV projekta	
	7. raven SOK	
Diplomant dramaturgije in scenskih umetnosti (un)/diplomantka dramaturgije in scenskih umetnosti (un)		
Diplomirani dramski igralec (un)/diplomirana dramska igralka (un)		
Diplomirani glasbenik (un)/diplomirana glasbenica (un)		
Diplomirani gledališki režiser (un)/diplomirana gledališka režiserka (un)		
Diplomirani plesalec koreograf (vs)/diplomirana plesalka koreografinja (vs)		
Profesor glasbe (un)/profesorica glasbe (un)*		

8. raven SOK

Magister akademski glasbenik/magistrica akademska glasbenica

Magister profesor instrumentalne in pevske pedagogike/magistrica profesorica instrumentalne in pevske pedagogike*

Magister profesor glasbene umetnosti/magistrica profesorica glasbene umetnosti*

Magister profesor glasbene pedagogike/magistrica profesorica glasbene pedagogike*

Magister dramaturgije in scenskih umetnosti/magistrica dramaturgije in scenskih umetnosti

Magister gledališke režije/magistrica gledališke režije

Magister govora/magistrica govora

Magister igre/magistrica igre

Magister radijske režije/magistrica radijske režije

Magister umetnosti giba/magistrica umetnosti giba

Magister scenskega oblikovanja/magistrica scenskega oblikovanja

Magister uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja/magistrica uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja

9. raven SOK

10. raven SOK

Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja glasbene pedagogike****

Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja kompozicije in glasbene teorije****

Doktor/doktorica znanosti s področja študijev scenskih umetnosti****

Vir: www.nok.si

*Študijski program spada v podpodročje ISCED »Izobraževanje učiteljev s predmetno specializacijo«, hkrati pa zajema tudi področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti.

**NPK spada v podpodročje ISCED »Avdiovizuelno ustvarjanje, tehnike in multimedijaska proizvodnja«, hkrati pa zajema tudi področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti.

***NPK spada v podpodročje ISCED »Frizerske in druge lepotilne storitve«, hkrati pa zajema tudi področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti.

****Študijski program spada v področje ISCED »Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno umetnost in humanistika«.

Opis kvalifikacij na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti

V tem poglavju so podane podrobne predstavitve posameznih kvalifikacij na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti. Posamezne kvalifikacije so predstavljene z naslednjimi parametri:

- ime kvalifikacije,
- tip kvalifikacije,
- vrsta kvalifikacije,
- vrsta izobraževanja,
- vstopni pogoji,
- trajanje izobraževanja,
- kreditne točke (pri izobrazbah),
- področje in podpodročje ISCED,
- raven kvalifikacije,
- učni izidi,
- izvajalci.

Zgornji parametri so izbrani z namenom, da na čim bolj nazoren in informativni način predstavijo posamezne kvalifikacije. Poleg prikaza ravni kvalifikacij po slovenskem ogrodju kvalifikacij (SOK) je tudi prikazano, kako se kvalifikacije umeščajo v ravni Evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK).

Zajem predstavljenih podatkov je bil opravljen na spletni strani registra SOK, na dan 12. 8. 2020. Pravočasne informacije in ostale, še podrobnejše informacije o posameznih kvalifikacijah je mogoče pridobiti na spletni strani registra SOK: www.nok.si

QR koda za dostop do registra kvalifikacij

SOK 5– EOK 4

Upravljelec/upravljalca scenskih elementov in naprav

Tabela 15: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Upravljelec/upravljalca scenskih elementov in naprav

Ime kvalifikacije	Upravljelec/upravljalca scenskih elementov in naprav
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 5
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> Najmanj dokončana osnovna šola in 5 let delovnih izkušenj kot upravljelec scenskih elementov in naprav ali najmanj srednja poklicna izobrazba in tri leta delovnih izkušenj kot upravljelec scenskih elementov in naprav. Kandidat lahko delovne izkušnje dokazuje tudi z objektivnimi dokazili o udeležbi pri vsaj desetih različnih scenografijah kot upravljelec scenskih elementov in naprav (kot dokazilo kandidat predloži vsaj tri načrte za scenografije, pri katerih je sodeloval, z navedbo v gledališkem listu, navedbo v javni objavi, navedbo v špici oddaje/filma/TV- prenosa ipd., oz. s/z producentovim, režiserjevim, scenografovimi potrdilom ali vodje tehnike). Projekti ne smejo biti starejši od petih let.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 5 EOK 4

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati, pripraviti in kontrolirati lastno delo v okviru izvedbenega načrta scenskih del;
- komunicirati s sodelavci in z drugimi strokovnimi profili, ki sodelujejo v produkciji in postprodukciji;
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju ter spremljati razvoj stroke s področja scenske tehnike;
- uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo ter racionalno rabiti energijo, material in čas;
- opravljati delo skladno s predpisi o varnosti in zdravju pri delu, požarni varnosti ter varovanju okolja;
- skrbeti za vzdrževanje prostorov in opreme ter obveščati nadrejene o večjih napakah in okvarah;
- upravljati s scenskimi elementi in napravami, vključno z računalniško vodenimi;
- skrbeti za hranjenje scenskih elementov in naprav;
- postavljati scenske elemente v spremenjenih prostorskih razmerah.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Osvetljevalec/osvetljevalka

Tabela 16: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Osvetljevalec/osvetljevalka

Ime kvalifikacije	Osvetljevalec/osvetljevalka
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 5
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">Srednja poklicna izobrazba s področja elektrotehnike ali druga poklicna izobrazba druge tehnične smeri z enoletnimi delovnimi izkušnjami na področju osvetljave alidve leti delovnih izkušenj na področju osvetljave.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0211 Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijška proizvodnja
Raven kvalifikacije	SOK 5 EOK 4

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati, pripraviti in kontrolirati lastno delo;
- racionalno rabiti energijo, material in čas;
- varovati zdravje in okolje;
- komunicirati s sodelavci, strokovnjaki;
- seznaniti se z vsebino projekta osvetljave in proučiti na projekt vezane načrte;
- prilagoditi način dela glede na zahteve projekta osvetljave;
- sodelovati pri zapisu svetlobne slike;
- izrisati končni načrt postavitve luči;
- izvesti montažo reflektorjev.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Srednja izobrazba (umetniška smer: glasba, ples, gledališče in film)

Tabela 17: Osnovni podatki o srednji izobrazbi umetniške smeri s področja glasbe, plesa ali gledališča in filma

Ime kvalifikacije	Srednja izobrazba (umetniška smeri: glasba, ples, gledališče in film)
Tip kvalifikacije	Srednja izobrazba
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vrsta izobraževanja	Srednje izobraževanje
Trajanje izobraževanja	4 leta
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">Končana osnovna šola ter posebni pogoji za vključitev v posamezne smeri umetniške gimnazije.*
ISCED področje	
ISCED podpodročje	
Raven kvalifikacije	SOK 5 EOK 4

Vir: www.nok.si

*Posebni pogoji za vključitev v posamezne smeri umetniške gimnazije:

GLASBENA SMER:

Posebna glasbena nadarjenost, ki se ugotavlja s preizkusom znanja po programu glasbene šole (GŠ), in sicer:

Modul A: Glasbeni stavek

- znanje nauka o glasbi v obsegu 6 letnikov GŠ in znanje klavirja v obsegu 4 letnikov GŠ.

Modul B: Petje-instrument

- znanje nauka o glasbi v obsegu 6 letnikov GŠ in

za petje še:

- znanje petja v obsegu 2 letnikov GŠ in zdravniško potrdilo o zdravstvenem stanju pevskega organa; starost za dekleta je praviloma 17 let, za fante pa 18 let z zaključeno mutacijo;

za violino, violo, violončelo, klavir, kitaro, harmoniko še:

- znanje ustreznega instrumenta v obsegu 6 letnikov GŠ;

za flavto, klarinet, oboo, fagot, saksofon, rog, trobento, pozavno, tubo, kontrabas, tolkala še:

- znanje ustreznega instrumenta v obsegu 4 letnikov GŠ; za skupino instrumentov pihal in trobil je potrebno še zdravniško potrdilo, s katerim se ugotavlja ustrezna oblikovanost spodnjega in zgornjega loka in normalni medčeljustni odnos;

za harfo še:

- znanje harfe v obsegu 4 letnikov GŠ;

za orgle še:

- znanje orgel v obsegu 2 letnikov GŠ in znanje klavirja v obsegu 6 letnikov GŠ.

Modul C: Jazz- zabavna glasba

Pogoji za vključitev so enaki kot v modelu B (petje-instrument).

PLESNA SMER

Modul A: Balet

- posebna nadarjenost, ki se ugotavlja s preizkusom znanja, s katerim učenec dokaže znanje klasičnega baleta in stilnih plesov v obsegu 4 letnikov baletne šole, znanje nauka o glasbi v obsegu 3 letnikov po programu GŠ in znanje instrumenta v obsegu 2 letnikov baletne šole;
- zdravniško potrdilo, s katerim se ugotavljajo splošno zdravstveno stanje, anatomske značilnosti (gibljivost sklepov in hrbtenice, odprtost nog, oblika postave in nog, posebnost stopal), antropometrične meritve (sorazmerje med posameznimi deli telesa).

Modul B: Sodobni ples

Posebna nadarjenost za ples, ki se ugotavlja s preizkusom znanja. Ta zajema:

- plesno vajo, ki jo vodi plesni pedagog in je namenjena ocenitvi osnovnega plesno-tehničnega predznanja;
- predstavitev kratke kompozicije ali koreografije brez glasbene spremljave, ki jo pripravijo kandidati sami. Trajanje do 4 minute. S tem se preverja sposobnost interpretacije;
- krajšo improvizacijo, ki jo kandidati pripravijo na preizkusu po navodilih komisije. S tem se ugotavlja stopnja lastne ustvarjalnosti;
- zdravniško potrdilo, s katerim se ugotavlja splošno zdravstveno stanje oziroma fizične zmogljivosti.

Učni izidi

Cilji izobraževalnega programa umetniške gimnazije:

Splošni cilji gimnazije so opredeljeni v Zakonu o gimnazijah. Poleg splošnih ciljev gimnazijskega izobraževanja ima umetniška gimnazija nalogo, da zagotovi višjo raven splošnoizobraževalnih in

strokovnih znanj, omogoči mladostnikom, da svojo umetniško nadarjenost razvijajo na temelju strokovno preverjenih in kakovostnih vzgojno-izobraževalnih pristopov, na temelju standardov priprave na matura in interesov omogoča mladostnikom odločitev za nadaljnji študij.

Specifični cilji posameznih smeri umetniške gimnazije so:

GLASBENA SMER:

- usposabljanje za obvladovanje glasbenih področij, ki se nanašajo na ustvarjalne, poustvarjalne, zgodovinske in teoretične sestavine glasbene umetnosti.

PLESNA SMER:

- pridobivati plesno znanja in telesne sposobnosti ter širša strokovno-teoretična znanja s poudarkom na razvijanju individualnih kvalitete dijakov in s tem postavljanje podlage za formiranje umetnika.

SMER GLEDALIŠČE IN FILM:

- spoznavati, razumeti in ozavestiti pomen dramatike, gledališča, filma ter drugih uprizoritvenih oz. scenskih umetniških praks;
- razvijati sposobnosti kritičnega sprejemanja in ustvarjanja scenskih in avdiovizualnih stvaritev;
- usvajati veščine telesnega in govornega izražanja;
- spoznavati zakonitosti filmskega jezika in vizualnega izražanja;
- spoznavati svetovno in slovensko zgodovino in teorijo dramske umetnosti, gledališča in filma in krepiti odnos do tovrstne umetnostne dediščine
- pridobivati temeljna teoretična in praktična znanja s področja scenskih umetnosti in novih medijev, zlasti s področij gledališča in filma;
- argumentirano vrednotiti stvaritve s področja dramatike, gledališča in filma ter razvijati svoj pogled na dramsko-gledališko, filmsko, glasbeno, likovno, plesno in video umetnost.

Izvajalci kvalifikacije:

Gimnazije.

SOK 6 – EOK 5

Višji baletni plesalec/višja baletna plesalka

Tabela 18: Osnovni podatki o višji strokovni izobrazbi Višji baletni plesalec/višja baletna plesalka

Ime kvalifikacije	Višji baletni plesalec/višja baletna plesalka
Tip kvalifikacije	Višja strokovna izobrazba
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> • Uspešno zaključena umetniška gimnazija, plesna smer – balet ali • uspešno zaključena gimnazija ali kateri koli srednješolski strokovni program in opravljena matura iz izbirnega predmeta glasba – balet ali da je končal zgoraj navedenim programom ustrezen program po prejšnjih predpisih, in • ima opravljen preizkus posebne nadarjenosti iz baleta po merilih in kriterijih avdicije za baletnega plesalca.
Vrsta izobraževanja	Višje strokovno izobraževanje
Trajanje izobraževanja	2 leti
Kreditne točke	120 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 6 EOK 5

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je zmožen/zmožna:

- izobraziti kandidate za višjo raven znanja klasičnega baleta za organiziranje, vodenje in koreografiranje predstav ter za plesanje v predstavah;
- usposobiti kandidate s širokim strokovnoteoretičnim in praktično uporabnim znanjem, ki bo ob dodatno pridobljeni pedagoško andragoški izobrazbi omogočalo poučevanje baleta na osnovni stopnji baletnega izobraževanja in poučevanje plesne pripravnice;
- pridobiti generične in poklicno specifične kompetence s strokovnega baletnega področja s poudarkom na umetniških, ustvarjalnih, pedagoških in organizacijskih znanjih;
- razviti zmožnost apliciranja teoretičnega znanja, metodologij in modelov v prakso,
- razviti zmožnost za uporabo ustreznih metod pri reševanju strokovnih težav;
- usposobiti se za spremljanje razvoja baletne umetnosti ter uporabo strokovne terminologije in strokovne literature;
- oblikovati samozavest in odločnost za ustvarjanje in reševanje konkretne strokovne problematike;
- oblikovati odgovoren odnos do zagotavljanja kakovosti pri svojem delu;
- oblikovati poklicno identiteto in etični kodeks, strokovno odgovornost in profesionalnost;
- razvijati avtonomnost pri svojem strokovnem delu.

Izvajalci kvalifikacije:

Višje strokovne šole.

Baletni plesalec/baletna plesalka

Tabela 19: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Baletni plesalec/baletna plesalka

Ime kvalifikacije	Baletni plesalec/baletna plesalka
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Vsaj srednješolska izobrazba in• vsaj 3 leta delovnih izkušenj kot baletni plesalec ali dokazilo o plesnih sodelovanjih pri šestih različnih baletnih predstavah.
ISCED področje	Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 6 EOK 5

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- pripravljati se na delo baletnega plesalca;
- sporazumevati se z baletnimi plesalci, s sodelavci in z drugimi strokovnjaki na področju baletne umetnosti;
- zagotavljati kakovost lastnega dela in izvajati samovrednotenje dela;
- varovati zdravje in okolje ter zagotavljati delovno varnost;
- uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo,
- javno nastopati kot baletni plesalec;
- izražati se v plesu in igri;
- plesati in sodelovati pri pripravah za predstave in na izvedbah le-teh, uprizoritvah;
- študirati in ustvarjalno sooblikovati vloge;
- uporabljati francosko strokovno terminologijo;
- izvajati vaje za vzdrževanje svojih plesnih sposobnosti in znanj ter vaje za nastope v predstavah;
- skrbeti za skladen telesni in duševni razvoj ter strokovni razvoj.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Inspicient/inspicientka

Tabela 20: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Inspicient/inspicientka

Ime kvalifikacije	Inspicient/inspicientka
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">Najmanj srednja ali srednja strokovna izobrazba z delovnimi izkušnjami kot inspicient. Kandidat ustrezne delovne izkušnje dokazuje z dokazili o samostojnem delu inspicienta/ke pri vsaj desetih gledaliških premierah ali vsaj dvajsetih drugih uprizoritvenih dogodkih. Kandidat svoje sodelovanje dokazuje z navedbo v gledališkem listu; v javni objavi; v špici oddaje/filma/ TV-prenosa ipd. oz. s potrdilom producenta/režiserja/vodje tehnike.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 6 EOK 5

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati in organizirati lastno delo ter sodelovati v pripravah na predstave in koordinacijo dela med umetniškim ansamblom, tehniko in upravo;
- upoštevati načela racionalne rabe energije, materiala in časa ter razvijati podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje;
- sporazumevati se z različnimi deležniki v slovenskem in tujem jeziku ter pri tem uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, potrebno na področju dela inspicienta;
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela ter spremljati razvoj stroke;
- opravljati delo tako, da ne ogroža sebe, drugih in okolja;
- voditi in organizirati nemoten potek vaje, glavne vaje, generalke;
- preverjati izpolnjenost pogojev za varno in uspešno izvedbo predstave;
- dajati iztočnice za varne spremembe scene, spremembe luči, video in zvok, klicati nastopajoče v predstavi.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Organizator/organizatorica scenske tehnike in naprav

Tabela 21: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Organizator/organizatorica scenske tehnike in naprav

Ime kvalifikacije	Organizator/organizatorica scenske tehnike in naprav
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">Vsaj poklicna, srednja splošna ali strokovna izobrazba indokazila o plesnih vlogah pri vsaj petih celovečernih predstavah (dolžina vsaj 30 min) ali štiridesetih plesnih nastopih/tekmovanjih indokazila o plesnih koreografijah pri vsaj petih celovečernih predstavah (dolžina vsaj 30 min) ali štiridesetih plesnih nastopih/tekmovanjih.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK6, EOK 5

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati, pripraviti, organizirati in nadzorovati delo scenske ekipe v okviru izvedbenega načrta scenskih del;
- prilagajati izvedbeni načrt scenskih del spremenjenim prostorskim in tehničnim pogojem;
- konstruktivno komunicirati s sodelavci in z drugimi strokovnimi profili, ki sodelujejo v produkciji in postprodukciji;
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela ter spremljati razvoj stroke na področju scenske tehnike;
- upoštevati načela racionalne rabe energije, materiala in časa ter razvijati podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje;
- opravljati delo tako, da ne ogroža sebe in okolja;
- uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo;
- organizirati, koordinirati in voditi upravljanje s scenskimi elementi in napravami ter odgovarjati za njihovo funkcionalno uporabnost;
- svetovati tehnične rešitve za optimalno izvedbo scenografije;
- obvladovati fundus razpoložljivih in funkcionalnih scenskih elementov in naprav;
- določati, organizirati in nadzirati pripravo za transport scenskih elementov, njihovo montažo in demontažo v spremenjenih prostorskih pogojih v postprodukciji.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Koreograf/koreografinja

Tabela 22: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Koreograf/koreografinja

Ime kvalifikacije	Koreograf/koreografinja
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">Vsaj poklicna, srednja splošna ali strokovna izobrazba indokazila o plesnih vlogah pri vsaj petih celovečernih predstavah (dolžina vsaj 30 min) ali štiridesetih plesnih nastopih/tekmovanjih indokazila o plesnih koreografijah pri vsaj petih celovečernih predstavah (dolžina vsaj 30 min) ali štiridesetih plesnih nastopih/tekmovanjih.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 6, EOK 5

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati, pripraviti, izvesti in oceniti ter evalvirati lastno delo in delo udeležencev;
- voditi administrativne procese v zvezi z organizacijo aktivnosti delovanja;
- zagotavljati kakovost dela in izvajati samoevalvacijo dela;
- zagotavljati vzdrževanje delovnih sredstev in opreme;
- komunicirati s plesalci in strokovnjaki;
- uporabljati strokovno terminologijo, komunicira v enem tujem jeziku;
- uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo;
- razvijati podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje;
- voditi strokovni tim in/ali sodeluje v njem ter izvajati nadzor nad delom;
- racionalno rabiti energijo, material in čas;
- varovati zdravje in okolje, odgovarjati za lastno varnost in varnost drugih;
- koreografirati;
- usmerjati izražanje plesalcev in njihovega giba v plesu;
- spodbujati kreativne in interpretativne sposobnosti plesalcev;
- upoštevati glasbene, odrske in prostorske zakonitosti ter vrednotiti lastno koreografijo;
- vzdrževati telesne sposobnosti plesalcev in preprečevati nastanek poškodb;
- organizirati, pripraviti in izvajati plesne treninge, vaje, nastope in tematske dogodke.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Plesalec/plesalka

Tabela 23: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Plesalec/plesalka

Ime kvalifikacije	Plesalec/plesalka
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Vsaj poklicna, srednja splošna ali strokovna izobrazba in• dokazila o plesnih vlogah pri vsaj petih celovečernih predstavah (dolžina vsaj 30 min) ali štiridesetih plesnih nastopih/tekmovanjih.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 6, EOK 5

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati, pripraviti, izvesti in oceniti lastno delo;
- voditi lastno evidenco o delu;
- zagotavljati kakovost dela in izvaja samoevalvacijo dela;
- zagotavljati vzdrževanje delovnih sredstev in opreme;
- komunicirati s plesalci in strokovnjaki;
- uporabljati strokovno terminologijo, komunicirati v enem tujem jeziku;
- uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo;
- razvijati podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje;
- racionalno rabiti energijo, material in čas;

- varovati zdravje in okolje, odgovarjati za lastno varnost in varnost drugih;
- izbrati opremo in se pripraviti za trening, vaje, animacijo, nastop, predstavo;
- se izražati v gibu in plesu;
- vzdrževati telesno pripravljenost z rednimi treningi in vajami;
- izvajati strokovna navodila in popravke na treningu, vajah, nastopih, animacijah;
- upoštevati glasbene in odrske zakonitosti pri interpretaciji plesa;
- med plesom zaznavati okolico in prostor;
- prikazovati interpretativne sposobnosti v nastopu;
- se stalno strokovno izpopolnjevati.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Oblikovalec zvoka/oblikovalka zvoka

Tabela 24: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Oblikovalec zvoka/oblikovalka zvoka

Ime kvalifikacije	Oblikovalec zvoka/oblikovalka zvoka
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> • Najmanj srednja strokovna ali splošna izobrazba in vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju zvoka. Kandidat lahko namesto zahtevanih let delovnih izkušenj le-te dokazuje tudi z dokazili o samostojnem delu na najmanj petih zahtevnih zvokovnih projektih (videospot, film, studijski album, koncert, gledališki projekt ...) z objektivnim dokazilom o avtorstvu (npr.: navedba v gledališkem listu, navedba v javni objavi, navedba v špici oddaje/filma/TV-prenosa ipd., producentovo potrdilo ali druge odgovorne osebe ...). Projekti ne smejo biti starejši od petih let.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0211 Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijška proizvodnja
Raven kvalifikacije	SOK 6, EOK 5

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati in organizirati lastno delo in delo v skupini v sodelovanju z avtorji in skladno z idejnim osnutkom zvokovnega projekta;
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela ter spremljati razvoj stroke na področju oblikovanja zvoka;
- upoštevati načela racionalne rabe energije, materiala in časa ter razvijati podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje;
- opravljati delo tako, da ne ogroža sebe, drugih in okolja;
- komunicirati in vzpostavljati kooperativen odnos s sodelavci in s strankami;
- uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, računalniško opremo in programska orodja;
- izdelati načrt zvokovnega projekta;
- snemati, obdelovati in urejati zvok;
- oblikovati zvočno sliko;
- zapisati in arhivirati zvok v končno obliko.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Oblikovalec osvetljave/oblikovalka osvetljave

Tabela 25: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Oblikovalec osvetljave/oblikovalka osvetljave

Ime kvalifikacije	Oblikovalec osvetljave/oblikovalka osvetljave
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">Srednja strokovna ali splošna izobrazba in dve leti delovnih izkušenj na področju osvetljave ali srednja poklicna izobrazba in tri leta delovnih izkušenj na področju osvetljave.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0211 Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedjska proizvodnja
Raven kvalifikacije	SOK6, EOK 5

Vir: www.nok.si.

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati, pripraviti in kontrolirati lastno delo in delo ekipe pri osvetljavi;
- racionalno rabiti energijo, material in čas;
- varovati zdravje in okolje;
- komunicirati in vzpostavljati kooperativen odnos s sodelavci, z naročniki in s strankami;
- proučiti vsebino projekta osvetljave in izdelati termiski plan dela;
- izdelati koncept osvetlitve v sodelovanju z avtorsko ekipo;
- izdelati končni načrt postavitve luči;
- voditi in nadzirati ekipo pri osvetljavi.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Asistent režije/asistentka režije

Tabela 26: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Asistent režije/asistentka režije

Ime kvalifikacije	Asistent režije/asistentka režije
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">Najmanj srednja ali najmanj srednja strokovna izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj na področju dela asistenta/asistentke režije ali najmanj srednja poklicna izobrazba in 5 let delovnih izkušenj na področju dela asistenta/asistentke režije.Kandidat/ka lahko zahtevana leta delovnih izkušenj dokazuje tudi z dokazili o samostojnem delu na najmanj petih projektih (gledališki projekt, koncert, AV-delo, film oz. kombinacija omenjenih projektov) kot asistent/asistentka režije. Delo na projektu kandidat dokazuje z objektivnim dokazilom o sodelovanju z navedbo v špici oddaje/filma/TV prenosa ipd., potrdilom producenta/režiserja, navedbo v javni objavi, nagrade. Projekti, pri katerih je sodeloval/a, ne smejo biti starejši od petih let.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0211 Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedjska proizvodnja
Raven kvalifikacije	SOK 6, EOK 5

Vir: www.nok.si.

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati in organizirati lastno delo ter pomagati načrtovati delo izvedbenih skupin oziroma celotne ekipe;
- upoštevati načela racionalne rabe energije, materiala in časa;

- sporazumevati se z različnimi deležniki v maternem in enem tujem jeziku ter pri tem uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, potrebno na področju dela režije;
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju skladno s standardi;
- opravljati delo tako, da nikogar ne ogrožamo (sebe ali drugih);
- delovati odgovorno, podjetno, okolju prijazno ter skladno z moralnimi in etičnimi načeli družbe ter stroke;
- skrbeti za svoj strokovni razvoj;
- pripraviti se na izvedbo AV-projekta po navodilih režiserja;
- samostojno usklajevati izvedbene postopke AV-projektov;
- samostojno preverjati, da so pred začetkom snemanja vzpostavljeni pogoji za delo na AV-projektu;
- koordinirati in voditi potek vaj v dogovoru z režiserjem in/ali producentom;
- usklajevati in voditi potek snemanja oddaj ali neposrednih prenosov po režiserjevih navodilih.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Oblikovalec maske/oblikovalka maske

Tabela 27: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Oblikovalec maske/oblikovalka maske

Ime kvalifikacije	Oblikovalec maske/oblikovalka maske
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	Srednja strokovna ali splošna izobrazba in 5 let delovnih izkušenj na področju oblikovanja maske ali NPK Masker/maskerka in 5 let delovnih izkušenj na področju oblikovanja maske.
ISCED področje	10 Transport, varnost, gostinstvo in turizem, osebne storitve
ISCED podpodročje	1012 Frizerske in druge lepotilne storitve
Raven kvalifikacije	SOK 6, EOK 5

Vir: www.nok.si.

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati in organizirati lastno delo in delo maskerskega tima;
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela v delovnem okolju v skladu s standardi;
- spremljati razvoj stroke;
- racionalno uporabljati energijo, material in čas;
- varovati zdravje in okolje;
- razvijati podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje;
- sporazumevati se s sodelavci in poslovnimi partnerji;
- uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo;
- izdelati make-up za TV, film in gledališče: dnevni, večerni, stilni in modni;
- načrtovati in oblikuje specialne pričeske za TV, film in gledališče;
- načrtovati in oblikovati stilne pričeske na naravnih laseh in lasničarskih izdelkih za TV, film in gledališče;
- načrtovati in izpeljati pomladitev in staranje obraza in ostalih delov telesa za TV, film in gledališče;
- načrtovati in izdelati specialne efekte za TV, film in gledališče;
- načrtovati in izdelati odlitke obraza in posameznih delov obraza in telesa za TV, film in gledališče;
- načrtovati in oblikovati zahtevne karakterne in fantazijske maske za TV, film in gledališče.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Rekviziter/rekviziterka uprizoritvenega in AV projekta

Tabela 28: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Rekviziter/rekviziterka uprizoritvenega in AV projekta

Ime kvalifikacije	Rekviziter/rekviziterka uprizoritvenega in AV projekta
Tip kvalifikacije	Nacionalna poklicna kvalifikacija, SOK raven 6
Vrsta kvalifikacije	Poklicna kvalifikacija
Vstopni pogoji	Najmanj srednja poklicna izobrazba in 5 let delovnih izkušenj s področja dela z rekviziti. Kandidat lahko delovne izkušnje dokazuje tudi z dokazili o udeležbi pri vsaj desetih različnih projektih kot sodelavec na področju dela z rekviziti (kot dokazilo kandidat priloži navedbo sodelovanja v gledališkem listu, navedbo v javni objavi, navedbo v špici oddaje/filma/TV-prenosa ipd., producentovo, režiserjevo, scenografovo potrdilo ali vodje tehnike). Projekti ne smejo biti starejši od petih let.
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0211 Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijška proizvodnja
Raven kvalifikacije	SOK 6 EOK 5

Vir: www.nok.si.

Učni izidi

Kandidat/ka je zmožen/zmožna:

- načrtovati in organizirati lastno delo in delo sodelavcev ter sodeluje z drugimi izvedbenimi skupinami na področju izvedbe uprizoritvenega AV-projekta;
- sporazumevati se s sodelavci in poslovnimi partnerji ter uporabljati sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo;
- upoštevati načela racionalne rabe energije, materiala in časa ter razvijati podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje;
- opravljati delo tako, da ne ogroža sebe, drugih in okolja;
- zagotavljati kakovost in uspešnost lastnega dela ter spremljati razvoj stroke;
- pripraviti vse za izvedbo uprizoritvenega in/ali AV-projekta;
- izbrati, postaviti in pospraviti rekvizite in opremo;
- načrtovati, izdelati, dodelati, predelati ali prilagoditi rekvizite za izvedbo uprizoritvenega in AV-projekta;
- svetovati optimalne tehnične in vsebinske rešitve s področja rekvizitov;
- zagotavljati kontinuiteto rekvizitov in opreme v vseh fazah uprizoritvenega in/ali AV-projekta.

Izvajalci kvalifikacije:

Izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje NPK so vpisani v register izvajalcev, ki se vodi v zbirki nacionalnega informacijskega središča za poklicne kvalifikacije. To so: poklicne šole, podjetja, medpodjetniški izobraževalni centri, šole za izobraževanje odraslih, gospodarske zbornice.

Diplomant dramaturgije in scenskih umetnosti (un)/diplomantka dramaturgije in scenskih umetnosti (un)

Tabela 29: Osnovni podatki o visokošolski strokovni izobrazbi Diplomant dramaturgije in scenskih umetnosti (un)/diplomantka dramaturgije in scenskih umetnosti (un)

Ime kvalifikacije	Diplomant dramaturgije in scenskih umetnosti (un)/diplomantka dramaturgije in scenskih umetnosti (un)
Tip kvalifikacije	Diploma prve stopnje (UN)
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Matura ali• zaključni izpit (pred 1. junijem 1995) po katerem koli štiriletnem srednješolskem programu.• Vsi kandidati morajo opraviti preizkus posebne nadarjenosti in dokazati ustrezne psihofizične sposobnosti.
Vrsta izobraževanja	Visokošolsko strokovno izobraževanje
Trajanje izobraževanja	3 leta
Kreditne točke	180
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 7, EOK 6, Prva stopnja

Vir: www.nok.si.

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za:

- logično, abstraktno, analitično in sintetično razmišljanje;
- izražanje strokovnega znanja v pisni in ustni obliki in njegovo kritično reflektiranje in vrednotenje;
- kompetentno in suvereno prenašanje usvojenih znanj v prakso;
- povezovanje pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi področji, njihovo samostojno poglobljanje in izpopolnjevanje;
- ustrezno kontekstualiziranje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- prenašanje svojih znanj in sposobnosti na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter njihovo reševanje intra- in interdisciplinarno;
- zaznavanje in inovativno reševanje kompleksnejših problemov in konfliktnih situacij ter kompetentno in suvereno odločanje;
- ustrezno odzivanje na nove situacije ter ustvarjanje novih konceptov;
- pristop k timskega načinu reševanja problemov ter sestavljanje in vodenje strokovnih skupin;
- refleksijo in samorefleksijo, kritično in celostno razmišljanje;
- samostojno iskanje novih virov znanja na umetniškem, strokovnem in znanstvenem področju;
- strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- kompetentno sprejemanje mnenj drugih in suvereno ter argumentirano odzivanje nanje;
- oceno lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter učinkovito in ekonomično delovanje;
- ocenjevanje in zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- pridobivanje, koncipiranje in vodenje projektov;
- razvijanje vodstvenih sposobnosti in oblikovanje kakovostnih in učinkovitih medčloveških odnosov v strokovni sferi in zunaj nje;
- kritično in poglobljeno spremljanje aktualnega dogajanja v medijih;
- ustvarjalno osmišljanje podatkov in sintetiziranje informacij;
- razvijanje medkulturne komunikacije v formalnih in neformalnih položajih.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Diplomirani dramski igralec (un)/diplomirana dramska igralka (un)

Tabela 30: Osnovni podatki o visokošolski univerzitetni izobrazbi Diplomirani dramski igralec (un)/diplomirana dramska igralka (un)

Ime kvalifikacije	Diplomirani dramski igralec (un)/diplomirana dramska igralka (un)
Tip kvalifikacije	Diploma prve stopnje (UN)
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vrsta izobraževanja	Visokošolsko univerzitetno izobraževanje
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Matura ali poklicna matura v katerem koli srednješolskem programu in izpit iz maturitetnega predmeta umetnostna zgodovina; če je kandidat ta predmet že opravljal pri poklicni maturi, pa izpit iz katerega koli maturitetnega predmeta; izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je že opravil pri poklicni maturi ali zaključni izpit (pred 1. junijem 1995) po katerem koli štiritletnem srednješolskem programu.• Vsi kandidati morajo opraviti preizkus posebne nadarjenosti in dokazati ustrezne psihofizične sposobnosti.
Trajanje izobraževanja	4 leta
Kreditne točke	240 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 7 EOK 6 Prva stopnja

Vir: www.nok.si.

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za:

- logično, abstraktno, analitično in sintetično razmišljanje;
- izražanje strokovnega znanja v pisni in ustni obliki in njegovo kritično reflektiranje in vrednotenje;
- kompetentno in suvereno prenašanje znanj v prakso;
- povezovanje pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi področji, njihovo samostojno poglobljanje in izpopolnjevanje;
- ustrezno kontekstualiziranje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- prenašanje svojih znanj in sposobnosti na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter njihovo reševanje intra- in interdisciplinarno;
- zaznavanje in inovativno reševanje kompleksnejših problemov in konfliktnih situacij ter kompetentno in suvereno odločanje;
- ustrezno odzivanje na nove situacije ter ustvarjanje novih konceptov;
- pristop k timskega načinu reševanja problemov ter sestavljanje in vodenje strokovnih skupin;
- refleksijo in samorefleksijo, kritično in celostno razmišljanje;
- samostojno iskanje novih virov znanja na umetniškem, strokovnem in znanstvenem področju;
- strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- kompetentno sprejemanje mnenj drugih in suvereno ter argumentirano odzivanje nanje;
- oceno lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter učinkovito in ekonomično delovanje;
- ocenjevanje in zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- pridobivanje, koncipiranje in vodenje projektov;
- razvijanje vodstvenih sposobnosti in oblikovanje kakovostnih in učinkovitih medčloveških odnosov v strokovni sferi in zunaj nje;
- kritično in poglobljeno spremljanje aktualnega dogajanja v medijih;
- ustvarjalno osmišljanje podatkov in sintetiziranje informacij;
- razvijanje medkulturne komunikacije v formalnih in neformalnih položajih;
- analizo in sintezo;
- uporabo znanja v praksi;
- načrtovanje in ravnanje s časom;
- obvladanje osnovnega splošnega znanja na področju gledališča;

- obvladanje govornih in pisnih sposobnosti v slovenščini;
- uporabo angleškega jezika (usmerjeno na področje gledališča, radia, filma in televizije);
- kritičnost in samokritičnost;
- prilagajanje novim okoliščinam;
- razvoj novih idej (ustvarjalnost);
- reševanje težav,
- odločanje;
- delo v skupini;
- vodenje;
- delo v interdisciplinarni skupini;
- komuniciranje z nestrokovnjaki s področja filma in televizije;
- spoštovanje različnosti in multikulturalnosti;
- delovanje v mednarodnem okolju;
- avtonomno delovanje;
- oblikovanje in vodenje projektov;
- iniciativo in interpretacijo;
- zavezanost etiki, analitično ocenjevanje lastnega ustvarjalnega postopka;
- obvladovanje sodobnih igralskih metod in sistemov;
- prepoznavanje specifičnosti slovenske kulturne identitete;
- primerjavo profesionalnega pristopa različnih kultur;
- prepoznavanje lastne kreativne specifike.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Diplomirani glasbenik (un)/diplomirana glasbenica (un)

Tabela 31: Osnovni podatki o visokošolski univerzitetni izobrazbi Diplomirani glasbenik (un)/diplomirana glasbenica (un)

Ime kvalifikacije	Diplomirani glasbenik (un)/diplomirana glasbenica (un)
Tip kvalifikacije	Diploma prve stopnje (UN)
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vrsta izobraževanja	Visokošolsko univerzitetno izobraževanje
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> • Matura ali zaključni izpit na srednji glasbeni šoli ali • poklicna matura v katerem koli srednješolskem programu in izpit iz maturitetnega predmeta glasba ali • zaključni izpit (pred 1. junijem 1995) po katerem koli štiriletnem srednješolskem programu. • Vsi kandidati morajo opraviti preizkus glasbeno-umetniške nadarjenosti in znanja. Kandidati, ki nimajo končane umetniške gimnazije glasbene smeri, morajo opraviti tudi preizkus znanja v obsegu srednješolskega znanja iz predmetov solfeggio, glasbeni stavek in glasbena zgodovina.
Trajanje izobraževanja	3 leta
Kreditne točke	180 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 7 EOK 6 Prva stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- zbiranje, analizo in sintezo informacij;
- kritično razvijanje idej in argumentov;
- samomotiviranje in samovodenje;
- samostojno načrtovanje in delo;
- dinamično poslušanje (dvosmernost pretoka informacij);
- ustvarjalno mišljenje;
- uporabo znanja v praksi;
- učinkovito uporabo domišljije in intuicije;
- fleksibilno razmišljanje v različnih okoliščinah;
- čustveno razumevanje;
- izražanje misli in čustev;
- tankočutnost v razlikovanju med čustveno in racionalno inteligenco;
- samozavedanje in samoodločanje;
- razumevanje individualnih vrednot in vrednostnih sistemov;
- kritično samo-zavednost;
- konstruktivno uporabo kritičnih sposobnosti pri komunikaciji;
- odziv na socialne, znanstvene ali etične probleme, povezane s svojim delom;
- samokritiko, kritiko, skupinsko komunikacijo in sporazumevanje;
- racionalno in čustveno analizo;
- sintezo in oblikovanje celovitih sodb;
- pisno in ustno komuniciranje;
- izražanje;
- organizacijo;
- vodenje skupinskega dela;
- delo v skupini;
- razpoznavanje socialnih procesov in vodenje skupinskega dela;
- samostojno načrtovanje, motivacijo samega sebe ter drugih in delo,

Predmetno specifične kompetence programa so:

SMER KOMPOZICIJA IN GLASBENA TEORIJA

- avtorsko umetniško izražanje na glasbenem področju;
- artikulacijo glasbene domišljije, čustvovanja in intuicije;
- poznavanje repertoarja raznih stilnih in zgodovinskih obdobj;
- obvladovanje umetniške kreativnosti na področju kompozicije in glasbene teorije z vsestranskim obvladovanjem tehničnih in izraznih sredstev;
- razumevanje vzročno-posledičnih procesov s področja kompozicije in glasbene teorije;
- poznavanje in samostojno uporabo procesov študija različnih umetniških del z vidika estetike, stila, kompozicijske tehnike in glasbene teorije;
- poznavanje specifičnih zahtev priprave in organizacije umetniških nastopov;
- poznavanje in orientacijo v slovenski in svetovni glasbeni zgodovini in literaturi;
- posredovanje svojega glasbenega znanja strokovnemu in laičnemu občinstvu;
- razumevanje in glasbeno-teoretsko analizo glasbenih vsebin in oblik;
- kritično vrednotenje glasbeno-umetniškega izražanja;
- slušno prepoznavo in pomnjenje glasbenih stvaritev;
- intelektualno pisno in ustno komuniciranje o glasbeni umetnosti;
- posredovanje osnovnih znanj s področja kompozicije in glasbene teorije z uporabo vzročno-posledičnih povezav;
- posredovanje osnovnih glasbenih vsebin in stilnih obdobj;

- posredovanje osnovnih znanj in veščin s področja motivacije in pravnega samostojnega domačega dela ljubiteljem, dijakom in študentom glasbe;
- osnovno poznavanje in uporabo pedagoških, andragoških in psiholoških spoznanj pri individualnem pedagoškem delu.

SMERI: ORKESTRSKO IN ZBOROVSKO DIRIGIRANJE, PETJE, KLAVIR, ORGLE, HARMONIKA, ČEMBALO, KITARA, HARFA, VIOLINA, VIOLA, VIOLONČELO, KONTRABAS, FLAVTA, OBOA, KLARINET, FAGOT, SAKSOFON, TROBENTA, ROG, POZAVNA, TUBA, TOLKALA, KLJUNASTA FLAVTA

- umetniško izražanje na glasbenem področju svoje smeri;
- artikulacijo glasbene domišljije;
- razumevanje glasbenih vsebin in oblik;
- obvladovanje umetniške interpretacije na področju svoje smeri z vsestranskim obvladovanjem tehničnih in izraznih sredstev;
- razumevanje vzročno-posledičnih procesov s področja tehnike svoje smeri;
- poznavanje in uporabo stilne interpretacije vseh obdobij od renesanse naprej;
- poznavanje in samostojno uporabo procesov študija različnih umetniških del;
- poznavanje in uporabo priprave umetniških nastopov;
- orientacijo v slovenski in svetovni glasbeni zgodovini in literaturi;
- vrednotenje glasbeno-umetniškega izražanja;
- posredovanje svojega glasbenega znanja strokovnemu in laičnemu občinstvu;
- posredovanje osnovnih tehničnih znanj s področja svoje smeri z uporabo vzročno-posledičnih povezav;
- posredovanje osnovnih glasbenih vsebin in stilnega izvajanja;
- posredovanje osnovnih znanj in veščin s področja motivacije in pravnega samostojnega domačega dela;
- poznavanje in uporabo pedagoških, andragoških in psiholoških spoznanj pri pedagoškem delu.

SMER SAKRALNA GLASBA

- obvladovanje umetniške interpretacije na področju orgelske igre in zborovodstva;
- poznavanje gramatikalnih zakonitosti glasbenega stavka znotraj različnih glasbenih slogov;
- spoznavanje in uporabo poznavanja glasbenih slogov od srednjega veka do danes pri glasbeni interpretaciji na orglah in pri vodenju zbora;
- obvladovanje temeljnih principov generalnega basa in improvizacije na orglah;
- poznavanje in samostojno uporabo procesov študija različnih umetniških del;
- poznavanje in uporabo priprave umetniških nastopov;
- orientacijo v slovenski in svetovni glasbeni zgodovini in literaturi;
- vrednotenje in samovrednotenje glasbeno-umetniškega izražanja;
- pisno in ustno posredovanje svojega glasbenega znanja strokovnemu in laičnemu občinstvu;
- pisno in ustno komuniciranje umetniškega izražanja na glasbenem področju;
- artikulacijo glasbene domišljije;
- razumevanje glasbenih vsebin in oblik;
- poznavanje in uporabo temeljnih in splošnih psiholoških, andragoško-pedagoških in didaktičnih spoznanj pri individualnem pedagoškem delu;
- posredovanje osnovnih tehničnih znanj s področja orgelske igre z uporabo vzročno-posledičnih povezav;
- posredovanje osnovnih glasbenih vsebin ob stilnem izvajanju na orglah, na klavirju, ob zborovskem in koralnem petju;
- posredovanje osnovnih znanj in veščin s področja motivacije in pravnega samostojnega domačega dela.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Diplomirani gledališki režiser (un)/diplomirana gledališka režiserka (un)

Tabela 32: Osnovni podatki o visokošolski univerzitetni izobrazbi Diplomirani gledališki režiser (un)/diplomirana gledališka režiserka (un)

Ime kvalifikacije	Diplomirani gledališki režiser (un)/diplomirana gledališka režiserka (un)
Tip kvalifikacije	Diploma prve stopnje (UN)
Vrsta izobraževanja	Visokošolsko univerzitetno izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Matura ali zaključni izpit (pred 1. junijem 1995) po katerem koli štiriletnem srednješolskem programu.• Vsi kandidati morajo opraviti preizkus posebne nadarjenosti in dokazati ustrezne psihofizične sposobnosti.
Trajanje izobraževanja	3 leta
Kreditne točke	180 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 7 EOK 6 Prva stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- logično, abstraktno, analitično in sintetično razmišljanje;
- izražanje strokovnega znanja v pisni in ustni obliki in njegovo kritično reflektiranje in vrednotenje;
- kompetentno in suvereno prenašanje znanj v prakso;
- povezovanje pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi področji, njihovo samostojno poglobljanje in izpopolnjevanje;
- ustrezno kontekstualiziranje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- prenašanje svojih znanj in sposobnosti na druga problemska področja ter njihovo reševanje intra- in interdisciplinarno;
- zaznavanje in inovativno reševanje kompleksnejših problemov in konfliktnih situacij ter kompetentno in suvereno odločanje;
- ustrezno odzivanje na nove situacije ter ustvarjanje novih konceptov;
- spoznavanje in uporabo skupinske komunikacije ter sestavljanje in vodenje skupine;
- refleksijo in samorefleksijo, kritično in celostno razmišljanje;
- samostojno iskanje novih virov znanja na umetniškem, strokovnem in znanstvenem področju;
- strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- kompetentno sprejemanje mnenj drugih in suvereno ter argumentirano odzivanje nanje;
- oceno lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter učinkovito in ekonomično delovanje;
- ocenjevanje in zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- inovativno uporabo znanstvenih metod;
- pridobivanje, koncipiranje in vodenje projektov;
- razvijanje vodstvenih sposobnosti in oblikovanje kakovostnih in učinkovitih medčloveških odnosov v strokovni sferi in zunaj nje;
- kritično in poglobljeno spremljanje aktualnega dogajanja v medijih;
- ustvarjalno osmišljanje podatkov in sintetiziranje informacij;
- razvijanje medkulturne komunikacije v formalnih in neformalnih položajih;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- vodenje in usmerjanje;
- komunikacijo in motivacijo;
- čustveno inteligenco in empatijo, postavljanje v različne vloge (perspektive);
- teoretično in praktično poznavanje človeške psihologije, psiholoških tipov, psihologije in dinamike v skupinah;
- igralske izkušnje in izkušnje javnega nastopanja;
- poznavanje igralskega besednjaka;
- obvladovanje aktivnega in učinkovitega usmerjanja z glagoli, slikami itd., pojmi, ki so inspirativni in izvedljivi;
- teoretično in izkustveno poznavanje igralskih tehnik in ustvarjalnih postopkov;
- dobro prepoznavanje igralske (ne)ekspresivnosti;
- analizo igralskih kvalitet in blokad oziroma težav;
- uporabo dvojnosti situacije in dogodka v gledališču;
- oblikovanje delov in celote, občutek za obliko, občutek za celoto;
- izpostavljanje (izluščenje) bistva;
- teoretično in praktično dramaturgijo gledališkega dogodka;
- ekonomijo v dramaturški uporabi gledaliških sredstev;
- obvladovanje metafore, znaka, simbola;
- montažo;
- občutenje ritma in gledališkega časa;
- raznovrstno ustvarjanje atmosfere;
- razumevanje izvirnosti gledališke misli (poante) in ustvarjalno ter inovativno prevajanje le-te v jezik gledališča;
- opazovanje fenomena gledališča, zavest ter vsestransko obvladovanje in uporabo vseh polj gledališkega jezika;
- zavedanje in uporaba prostorskega;
- zavedanje in uporaba vizualnega;
- razumevanje psihologije barv, oblik, prostora;
- razumevanje atmosfere v likovnem (prostor in atmosfera);
- razumevanje prostora in dramaturgije;
- razumevanje dramaturgije in likovnega v predstavi (dramaturgija v sceni, kostumih, rekvizitih, luči, maski, videu);
- obvladovanje teoretičnega in praktičnega znanja o vizualnem in likovnem;
- obvladovanje teoretičnega in praktičnega znanja o likovni umetnosti, arhitekturi itd.;
- razumevanje simbola, znaka, metafore v likovnem;
- ekonomijo v uporabi vizualnih sredstev v gledališču;
- razumevanje tehnologije gledališča (oder, delavnice, postopki itd.);
- razumevanje tehnologije v oblikovanju luči;
- zavedanje in manipulacija zvočnega;
- razumevanje psihologije zvoka;
- razumevanje igralčevega glasu govora, jezika;
- razumevanje zvočne slike dialoga;
- razumevanje atmosfere in zvoka;
- razumevanje glasbe (teorija in praksa);
- razumevanje dramaturgije in zvoka;
- razumevanje dramaturgije in glasbe;
- razumevanje zvoka in tehnologije;
- ekonomijo v uporabi zvočnih sredstev;
- obvladovanje radijske igre in režije;
- teoretično in praktično analizo in razčlemba besedila;
- spoznavanje in uporabo različnih orodij in metod za klasično (zaprto) in sodobno (odprto) analizo dramskega besedila;

- oblikovanje (črte) in montažo teksta v povezavi z interpretacijo dramskega besedila;
- razlikovanje med uprizoritvenim, lingvističnim in dogodkovnim tekstom;
- razumevanje odnosa režije do teksta v avtotekstualni, ideotekstualni in intertekstualni inačici;
- avtorstvo režije in avtonomnost gledališča v odnosu do dramskega besedila;
- produkcijo samostojnih gledaliških tekstov kot dramsko pisanje ali kreacija tekstualnih kolažev;
- definicijo različnih kontekstov (sociološki, zgodovinski, lingvistični, psihološki, politični);
- analizo konteksta;
- intertekstualnost;
- razpoznavo in uporabo konteksta pri analizi in produkciji smisla v gledališki predstavi;
- gledališče in svet (materialna kultura);
- gledališče in ostale umetniške zvrsti ter gibanja;
- spoznavanje diskurza in umetnosti, ki se skuša izogniti ideologizaciji;
- uporabo konteksta v režijskem konceptu (načrtu za uprizoritev).

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Diplomirani plesalec koreograf (vs)/diplomirana plesalka koreografinja (vs)

Tabela 33: Osnovni podatki o visokošolski strokovni izobrazbi Diplomirani plesalec koreograf (vs)/diplomirana plesalka koreografinja (vs)

Ime kvalifikacije	Diplomirani plesalec koreograf (vs)/diplomirana plesalka koreografinja (vs)
Tip kvalifikacije	Diploma prve stopnje (VS)
Vrsta izobraževanja	Visokošolsko strokovno izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> • Matura ali poklicna matura ali • zaključni izpit (pred 1. junijem 1995) po katerem koli štiriletnem srednješolskem programu. • Vsi kandidati morajo opraviti preizkus nadarjenosti z zagovorom portfolia.
Trajanje izobraževanja	3 leta
Kreditne točke	180 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 7 EOK 6 Prva stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- vključevanje v različne oblike ustvarjalnih in produkcijskih načinov plesno-koreografske umetnosti ter obenem njihovo samostojno razvijanje;
- razumevanje problemskih vprašanj plesno-koreografske umetnosti, s poudarkom na raziskovanju in razvijanju lastne interpretacije, obenem pa kritično in reflektivno razmišljanje o lastnih in drugih koreografijah;
- obvladanje raziskovalnih metod ter razvijanje različnih ustvarjalnih pristopov v plesno koreografski umetnosti, njihovo medsebojno primerjanje, analiziranje in umeščanje v ožje in širše umetnostno kulturne in družbene kontekste;
- razvoj kritične in samokritične presoje v procesu sprejemanja informacij, njihove kreativne aplikacije, realizacije in artikulacije v umetniškem ustvarjanju;
- uporabo svojega znanja v praksi;

- prevzemanje različnih vlog in povezovanje svojih delov z različnimi področji (koreografska postavitve, diplomant razume ter zna uporabljati prostor, sceno, kostume, luči, glasbo itd.);
- poznavanje domače in mednarodne umetnostne produkcije ter vloge medijev in vključevanje v mednarodni kontekst umetnostne produkcije in refleksije;
- mednarodne načine izobraževanja z načrtovanim gostovanjem na partnerski instituciji;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- razumevanje (praktično, reflektivno, teoretično) strokovnega področja umetniške, gibalne in plesne kulture z vidika: plesno koreografske uspešnosti, sistema priprave plesalcev, umetniških zvrsti ter z njimi povezanih sorodnih strokovnih ter znanstvenih področij;
- uspešno vodenje in upravljanje (načrtovanje, organiziranje, evidentiranje, kontrola, analiza, korekcija) plesalcev in procesa priprave plesalcev na ravni taktično-psihične, tehnične, specialne in osnovno motorične, teoretične priprave ter na ravni transformacijskega procesa (vzgojni, učni in plesni vidik);
- pravilno umetniško vrednotenje in kritičnost plesa in razvoj svojega lastnega plesnega izraza in ustvarjalnosti;
- organizacijsko in vodstveno (menedžersko) delovanje v širši in ožji stroki (umetniško-kulturna panoga, klubi in društva itd.);
- obvladovanje povezovanja elementov v zaključeno logično enoto;
- obvladovanje osnovnih naprednih koreografskih elementov plesnih zvrsti z uvodom, jedrom in zaključkom;
- realizacijo in manifestacijo idej v odnosu do drugega, poglobljeno iskanje možnosti interpretacije plesnega materiala in razumevanje fizikalnosti skozi koreografski proces;
- obvladovanje osnov koreografije glede na število plesalcev, plesalčevo telo, glasbo in gibanja v prostoru;
- moralno-etično opravljanje strokovnega dela;
- povezovanje strokovnega področja delovanja s širšim družbenim okoljem.

Izvajalec kvalifikacije:

Samostojni visokošolski zavod, Akademija za ples.

Profesor glasbe – glasbeni pedagog (un)/profesorica glasbe – glasbena pedagoginja (un)

Tabela 34: Osnovni podatki o visokošolski strokovni izobrazbi Profesor glasbe – glasbeni pedagog (un)/profesorica glasbe – glasbena pedagoginja (un)

Ime kvalifikacije	Profesor glasbe – glasbeni pedagog (un)/profesorica glasbe – glasbena pedagoginja (un)
Tip kvalifikacije	Diploma prve stopnje (UN)
Vrsta izobraževanja	Visokošolsko univerzitetno izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> • Matura na programih umetniške gimnazije glasbene smeri ali matura na drugih gimnazijskih programih ali poklicna matura v katerem koli srednješolskem programu in izpit iz maturitetnega predmeta glasba ali zaključni izpit (pred 1. junijem 1995) po katerem koli štiriletnem srednješolskem programu.
Trajanje izobraževanja	3 leta
Kreditne točke	180 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 7 EOK 6 Prva stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- strokovno znanje pridobljeno s študijem glasbeno-reproduktivnih, produktivnih, muzikoloških in glasbeno-pedagoških disciplin;
- sintetično, analitično, ustvarjalno mišljenje in reševanje težav ter fleksibilno uporabo znanja v praksi;
- iniciativnost/ambicioznost, stalno osebno napredovanje in strokovno izpopolnjevanje;
- občutljivost (osveščenost) za naravno in družbeno okolje, nacionalno kulturo, dediščino, identiteto, multikulturalnost in nediskriminativnost;
- upravljanje s časom, za samostojno načrtovanje, za samokontrolo izvajanja načrtov in za uporabo IKT v vzgoji in izobraževanju;
- poznavanje in razumevanje socialnih sistemov, posebej procesov v vzgoji in izobraževanju;
- sodelovalno/timsko delo ter občutljivost za ljudi in socialne situacije;
- poznavanje in razumevanje razvojnih zakonitosti, razlik in potreb posameznika;
- razumevanje individualnih vrednot in vrednostnih sistemov, obvladovanje profesionalno-etničnih vprašanj.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

SOK 8– EOK 7

Magister akademski glasbenik/magistrica akademska glasbenica

Tabela 35: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister akademski glasbenik/magistrica akademska glasbenica

Ime kvalifikacije	Magister akademski glasbenik/magistrica akademska glasbenica
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Zaključena enaka smer na prvostopenjskem programu Glasbena umetnost na Akademiji za glasbo v Ljubljani ali enaka ali sorodna smer na enakem ali sorodnem prvostopenjskem študijskem programu na drugi visokošolski ustanovi ali• zaključen kateri koli študijski program prve bolonjske stopnje ter opravljene manjkajoče študijske obveznosti iz prvostopenjskega študijskega programa Glasbena umetnost.• Pogoj za vpis za vse kandidate je tudi uspešno opravljen sprejemni izpit, ki je sestavljen iz izpitne snovi zadnjega letnika glavnega predmeta na prvostopenjskem programu glasbena umetnost ustrezne smeri.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Kreditne točke	120 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- zbiranje, analizo in sintezo informacij;
- kritično razvijanje novih idej in argumentov (ustvarjalnost);
- samomotiviranje in samovodenje;
- samostojno načrtovanje in delo;
- dinamično poslušanje (dvosmernost pretoka informacij);
- ustvarjalno mišljenje;
- uporabo znanja v praksi;

- učinkovito uporabo domišljije in intuicije;
- fleksibilno razmišljanje v različnih okoliščinah;
- čustveno razumevanje;
- izražanje misli in čustev;
- tankočutnost v razlikovanju med čustveno in racionalno inteligenco;
- samozavedanje in samoodločanje;
- razumevanje individualnih vrednot in vrednostnih sistemov;
- kritično samozavednost;
- konstruktivno uporabo sposobnosti za kritiko pri komunikaciji;
- odziv na socialne, umetniške ali etične težave, povezane s svojim delom;
- samokritiko, kritiko, skupinsko komunikacijo in sporazumevanje;
- racionalno in čustveno analizo;
- sintezo in oblikovanje celovitih sodb;
- pisno in ustno komuniciranje;
- izražanje;
- organizacijo dela v skupini in vodenje skupinskega dela;
- samostojno načrtovanje, motivacijo sebe ter drugih in dela;
- razpoznavanje socialnih procesov in vodenje skupinskega dela;
- delovanje v mednarodnem okolju;
- umetniško raziskovanje.

Predmetno specifične kompetence programa so:

SMER KOMPOZICIJA IN GLASBENA TEORIJA

- poglobljeno avtorsko umetniško izražanje na glasbenem področju;
- poglobljeno artikulacijo glasbene domišljije, čustvovanja in intuicije;
- poglobljeno poznavanje repertoarja raznih stilnih in zgodovinskih obdobj;
- obvladovanje umetniške kreativnosti na področju kompozicije in glasbene teorije z vsestranskim in poglobljenim obvladovanjem tehničnih in izraznih sredstev;
- poglobljeno razumevanje vzročno-posledičnih procesov s področja kompozicije in glasbene teorije;
- poglobljeno poznavanje in samostojno uporabo procesov študija različnih umetniških del z vidika estetike, stila, kompozicijske tehnike in glasbene teorije;
- poznavanje specifičnih zahtev priprave in organizacije umetniških nastopov;
- poznavanje in orientacijo v slovenski in svetovni glasbeni zgodovini in literaturi;
- poglobljeno razumevanje in glasbeno-teoretsko analizo glasbenih vsebin in oblik;
- kritično vrednotenje glasbeno-umetniškega izražanja;
- slušno prepoznavo in pomnjenje glasbenih stvaritev;
- intelektualno pisno in ustno komuniciranje o glasbeni umetnosti.

SMERI: ORKESTRSKO IN ZBOROVSKO DIRIGIRANJE, PETJE, KLAVIR, ORGLE, HARMONIKA, ČEMBALO, KITARA, HARFA, VIOLINA, VIOLA, VIOLONČELO, KONTRABAS, FLAVTA, OBOA, KLARINET, FAGOT, SAKSOFON, TROBENTA, ROG, POZAVNA, TUBA, TOLKALA, KLJUNASTA FLAVTA, SAKRALNA GLASBA

- poglobljeno umetniško izražanje na glasbenem področju svoje smeri;
- poglobljeno artikulacijo glasbene domišljije;
- razumevanje glasbenih vsebin in oblik;
- obvladovanje umetniške interpretacije na področju svoje smeri z vsestranskim obvladovanjem tehničnih in izraznih sredstev;
- razumevanje vzročno-posledičnih procesov s področja tehnike svoje smeri;
- poznavanje in uporabo stilne interpretacije vseh obdobj od renesanse naprej;
- poglobljeno poznavanje in samostojno uporabo procesov študija različnih umetniških del;
- poznavanje in uporabo priprave umetniških nastopov;

- orientacijo v slovenski in svetovni glasbeni zgodovini in literaturi;
- vrednotenje glasbeno-umetniškega izražanja;
- posredovanje svojega glasbenega znanja strokovnemu in laičnemu občinstvu.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Magister profesor instrumentalne in pevske pedagogike/magistrica profesorica instrumentalne in pevske pedagogike

Tabela 36: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister profesor instrumentalne in pevske pedagogike/magistrica profesorica instrumentalne in pevske pedagogike

Ime kvalifikacije	Magister profesor instrumentalne in pevske pedagogike/magistrica profesorica instrumentalne in pevske pedagogike
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> • Zaključen prvostopenjski program Glasbena umetnost na Akademiji za glasbo v Ljubljani (na posamezno smer lahko vpiše, kdor je končal enako smer) ali enaka ali sorodna smer na enakem ali sorodnem prvostopenjskem študijskem programu na drugi visokošolski ustanovi; pogoj za vpis za vse kandidate je tudi uspešno opravljen sprejemni izpit ali zaključen kateri koli študijski program prve bolonjske stopnje, uspešno opravljen sprejemni izpit ter opravljene manjkajoče študijske obveznosti iz prvostopenjskega študijskega programa Glasbena umetnost.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Kreditne točke	120 kreditnih točk
ISCED področje	01 Izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev
ISCED podpodročje	0113 Izobraževanje učiteljev s predmetno specializacijo
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- zbiranje, analizo in sintezo informacij;
- kritično razvijanje novih idej in argumentov (ustvarjalnost);
- samomotiviranje in samovodenje;
- samostojno načrtovanje in delo;
- dinamično poslušanje (dvosmernost pretoka informacij);
- ustvarjalno mišljenje;
- uporabo znanj v praksi;
- učinkovito uporabo domišljije in intuicije;
- fleksibilno razmišljanje v različnih okoliščinah;
- čustveno razumevanje;
- izražanje misli in čustev;
- tankočutnost v razlikovanju med čustveno in racionalno inteligenco;
- samozavedanje in samoodločanje;
- razumevanje individualnih vrednot in vrednostnih sistemov;
- kritično samozavednost;
- konstruktivno uporabo kritičnih sposobnosti pri komunikaciji;
- odzivanje na socialne, umetniške ali etične težave, povezane s svojim delom;
- samokritiko, kritiko, skupinsko komunikacijo in sporazumevanje;
- racionalno in čustveno analizo;

- sintezo in oblikovanje celovitih sodb;
- pisno in ustno komuniciranje;
- izražanje;
- organizacijo dela v skupini in vodenje skupinskega dela;
- umetniško raziskovanje;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- poglobljeno umetniško izražanje na glasbenem področju svoje smeri;
- poglobljeno artikulacijo glasbene domišljije;
- razumevanje glasbenih vsebin in oblik;
- obvladovanje umetniške interpretacije na področju svoje smeri;
- razumevanje vzročno-posledičnih procesov s področja tehnike svoje smeri;
- poznavanje in uporabo stilne interpretacije vseh obdobij od renesanse naprej;
- poglobljeno poznavanje in samostojno uporabo procesov študija različnih umetniških del;
- poznavanje in uporabo priprave umetniških nastopov;
- orientacijo v slovenski in svetovni glasbeni zgodovini in literaturi;
- vrednotenje glasbeno-umetniškega izražanja;
- posredovanje svojega glasbenega znanja strokovnemu in laičnemu občinstvu;
- občutljivost/odprtost za ljudi in socialne situacije;
- poznavanje in razumevanje razvojnih zakonitosti, razlik in potreb posameznika, znanje o vzgojnih in izobraževalnih konceptih, njihovih filozofskih in zgodovinskih temeljih;
- poznavanje in razumevanje institucionalnih okvirov dela (zahtev, zakonodaje, dokumentacijskih potreb, pravnih vidikov vzgojno-izobraževalnega dela);
- razumevanje individualnih vrednot in vrednostnih sistemov, obvladovanje profesionalno-etničnih vprašanj;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo sodobne glasbeno-didaktične filozofije in uveljavljenih glasbeno-didaktičnih konceptov na svojem področju;
- poglobljeno razumevanje in aplikativno uporaba splošnih kurikularnih teorij ter občin didaktičnih, pedagoško-andragoških in psiholoških znanj, sposobnosti in spretnosti v formalnih in neformalnih oblikah glasbenega izobraževanja na svojem področju;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo kurikulumov za svojo smer za področje osnovnega in srednješolskega glasbenega šolstva;
- interdisciplinarno povezovanje vsebin;
- razvoj akcijskega raziskovanja na področju uporabe didaktičnih gradiv in glasbenega repertoarja;
- pedagoško vodenje učencev, dijakov pri individualnem delu in vodenje majhnih skupin;
- organiziranje aktivnega in samostojnega vadenja;
- samostojno vrednotenje dosežkov učencev/dijakov na glasbenem področju svoje smeri;
- prilagajanje glasbenih dejavnosti in učno vzgojnih pristopov glede na individualno, socialno in kulturno različnost;
- oblikovanje poklicne samopodobe bodočega učitelja kot dinamičnega in kreativnega zastopnika glasbe;
- uzaveščanje estetske občutljivosti za kakovostno zvočno okolje;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo glasbeno strokovnih znanj, sposobnosti in spretnosti s svojega področja, vezanega na smer;
- uzaveščanje fenomena glasbe in njene raznolike manifestivnosti;
- poglobljeno razumevanje glasbe v njenih umetniških, znanstvenih in tehničnih domenah;
- uzaveščanje glasbenega jezika ob dinamični in kreativni uporabi glasbene teorije, zgodovine in reproduktivnih področij;
- poznavanje, razumevanje in uporabo glasbeno-teoretičnih in oblikovnih znanj;
- razvoj slušnih in glasbeno-bralnih veščin ter glasbenega spomina;
- poznavanje, razumevanje svetovne in slovenske glasbene zgodovine;
- poznavanje, razumevanje in vrednotenje glasbenih del iz svetovne in slovenske glasbene literature;
- razvoj širokih možnosti funkcionalne uporabe reproduktivnih predmetov pri glasbenih dejavnostih v formalnem izobraževanju in pri drugih oblikah glasbenega udejstvovanja;
- individualno in skupinsko muziciranje;

- razvoj muzikalne samostojnosti;
- uzaveščanje vrednot slovenske in svetovne glasbene kulture;
- poznavanje, razumevanje in uporabo različnih metod evalvacije glasbenih dosežkov.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Magister profesor glasbene umetnosti/magistrice profesorice glasbene umetnosti

Tabela 37: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister profesor glasbene umetnosti/magistrice profesorice glasbene umetnosti

Ime kvalifikacije	Magister profesor glasbene umetnosti/magistrice profesorice glasbene umetnosti
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> • Zaključen prvostopenjski program Glasbena umetnost smeri Kompozicija in glasbena teorija, Orkestrsko dirigiranje, Zborovsko dirigiranje ali Sakralna glasba na Akademiji za glasbo v Ljubljani ali enak ali podoben prvostopenjski študijski program na drugi visokošolski ustanovi; pogoj za vpis za vse kandidate je tudi uspešno opravljen sprejemni izpit, ki je sestavljen iz preverjanja glasbeno-pedagoških, poustvarjalnih in glasbeno-teoretičnih znanj, ki jih mora imeti diplomant prvostopenjskega programa prej omenjenih smeri ali • zaključen kateri koli študijski program prve bolonjske stopnje, uspešno opravljen sprejemni izpit ter opravljene manjkajoče študijske obveznosti iz prvostopenjskega študijskega programa Glasbena umetnost.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Kreditne točke	120 kreditnih točk
ISCED področje	01 Izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev
ISCED podpodročje	0113 Izobraževanje učiteljev s predmetno specializacijo
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- poglobljeno sintetično, analitično, ustvarjalno mišljenje in reševanje težav, fleksibilno uporabo znanja v praksi;
- avtonomnost, (samo)kritičnost, (samo)refleksivnost, (samo)evalviranje in prizadevanje za kakovost;
- splošno razgledanost, komuniciranje s strokovnjaki drugih strokovnih in znanstvenih področij;
- iniciativnost/ambicioznost, vrednoto stalnega osebnega napredovanja in strokovnega izpopolnjevanja;
- organizacijo in vodenje;
- občutljivost (osveščenost) za naravno in družbeno okolje, nacionalno kulturo, dediščino, identiteto, multikulturalnost in nediskriminativnost;
- informacijsko pismenost, uporabo IKT v vzgoji in izobraževanju;
- upravljanje s časom, za samostojno načrtovanje, samokontrolo izvajanja načrtov;
- poznavanje in razumevanje socialnih sistemov, posebej procesov v vzgoji in izobraževanju;
- sodelovalno/timsko delo;
- komuniciranje v tujem jeziku;
- občutljivost/odprtost za ljudi in socialne situacije;
- poznavanje in razumevanje razvojnih zakonitosti, razlik in potreb posameznika;
- znanje o vzgojnih in izobraževalnih konceptih, njihovih filozofskih in zgodovinskih temeljih;
- poznavanje in razumevanje institucionalnih okvirov dela (zahtev, zakonodaje, dokumentacijskih potreb, pravnih vidikov vzgojno-izobraževalnega dela);
- razumevanje individualnih vrednot in vrednostnih sistemov, obvladovanje profesionalno-etničnih vprašanj;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- poglobljeno poznavanje glasbeno-teoretičnih znanj (solfeggio, harmonija, kontrapunkt, glasbena analiza, kompozicijske tehnike);
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo sodobne glasbeno-didaktične filozofije in uveljavljenih glasbeno-didaktičnih konceptov v srednjem in osnovnem glasbenem šolstvu ter srednjem splošnem šolstvu;
- poglobljeno razumevanje in aplikativno uporabo splošnih kurikularnih teorij ter občin didaktičnih, pedagoško-andragoških in psiholoških znanj, sposobnosti in spretnosti v formalnih in neformalnih oblikah glasbene vzgoje in izobraževanja;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo kurikulumov za področje osnovnošolske in srednješolske glasbene vzgoje ter za področje glasbene vzgoje v srednjih šolah;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo kurikulumuma za šolske pevske zборе;
- interdisciplinarno povezovanje vsebin;
- razvoj akcijskega raziskovanja na področju uporabe didaktičnih gradiv in glasbenega repertoarja;
- pedagoško vodenje razreda;
- organiziranje aktivnega in samostojnega učenja;
- samostojno vrednotenje dosežkov učencev/dijakov na glasbenem področju;
- samostojno vrednotenje poustvarjalne dejavnosti šolskih pevskih zborov;
- prilagajanje glasbenih dejavnosti in učno vzgojnih pristopov glede na individualno, socialno in kulturno različnost;
- oblikovanje poklicne samopodobe bodočega učitelja kot dinamičnega in kreativnega zastopnika glasbe;
- ozaveščanje estetske občutljivosti za kakovostno zvočno okolje;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo glasbeno-teoretičnih strokovnih znanj, sposobnosti in spretnosti s področja šolskega zborovodstva;
- poglobljeno poznavanje repertoarja za šolske pevske zборе in orkestre;
- umetniško izražanje na zborovskem in/ali orkestrskem področju;
- ozaveščanje fenomena glasbe in njene raznolike manifestivnosti;
- poglobljeno razumevanje glasbe v njenih umetniških, znanstvenih in tehničnih domenah;
- ozaveščanje glasbenega jezika ob dinamični in kreativni uporabi glasbene teorije, zgodovine in reproduktivnih področij;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo glasbeno-teoretičnih in oblikovnih znanj;
- razvoj slušnih in glasbeno-bralnih veščin ter glasbenega spomina;
- poznavanje, razumevanje svetovne in slovenske glasbene zgodovine;
- poznavanje, razumevanje in vrednotenje glasbenih del iz svetovne in slovenske glasbene literature;
- razvoj širokih možnosti funkcionalne uporabe reproduktivnih predmetov pri glasbenih dejavnostih v formalnem izobraževanju in drugih oblikah glasbenega udejstvovanja;
- individualno in skupinsko muziciranje;
- razvoj muzikalne samostojnosti;
- ozaveščanje vrednot slovenske in svetovne glasbene kulture, poznavanje, razumevanje in uporabo različnih metod evalvacije glasbenih dosežkov.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Magister profesor glasbene pedagogike/magistrica profesorica glasbene pedagogike

Tabela 38: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister profesor glasbene pedagogike/magistrica profesorica glasbene pedagogike

Ime kvalifikacije	Magister profesor glasbene pedagogike/magistrica profesorica glasbene pedagogike
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">Zaključen prvostopenjski program Glasbena pedagogika na Akademiji za glasbo v Ljubljani oziroma enak ali podoben prvostopenjski študijski program na drugi visokošolski ustanovi; pogoj za vpis za vse kandidate je tudi uspešno opravljen sprejemni izpit ali zaključen kateri koli študijski program prve bolonjske stopnje, uspešno opravljen sprejemni izpit ter opravljene manjkajoče študijske obveznosti iz prvostopenjskega študijskega programa Glasbena pedagogika.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Kreditne točke	120 kreditnih točk
ISCED področje	01 Izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev
ISCED podpodročje	0113 Izobraževanje učiteljev s predmetno specializacijo
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- poglobljeno sintetično, analitično, ustvarjalno mišljenje in reševanje problemov, fleksibilno uporabo znanja v praksi;
- avtonomnost, (samo)kritičnost, (samo)refleksivnost, (samo)evalviranje in prizadevanje za kakovost;
- splošno razgledanost, komuniciranje s strokovnjaki drugih strokovnih in znanstvenih področij;
- iniciativnost/ambicioznost, vrednoto stalnega osebnega napredovanja in strokovnega izpopolnjevanja;
- organizacijo in vodenje;
- občutljivost (osveščenost) za naravno in družbeno okolje, nacionalno kulturo, dediščino, identiteto, multikulturalnost in nediskriminativnost;
- informacijsko pismenost, uporabo IKT v vzgoji in izobraževanju;
- upravljanje s časom, za samostojno načrtovanje, samokontrolo izvajanja načrtov;
- poznavanje in razumevanje socialnih sistemov, posebej procesov v vzgoji in izobraževanju;
- sodelovalno/timsko delo;
- komuniciranje v tujem jeziku;
- občutljivost/odprtost za ljudi in socialne situacije;
- poznavanje in razumevanje razvojnih zakonitosti, razlik in potreb posameznika;
- znanje o vzgojnih in izobraževalnih konceptih, njihovih filozofskih in zgodovinskih temeljih;
- poznavanje in razumevanje institucionalnih okvirov dela (zahtev, zakonodaje, dokumentacijskih potreb, pravnih vidikov vzgojno-izobraževalnega dela);
- razumevanje individualnih vrednot in vrednostnih sistemov, obvladovanje profesionalno-etničnih vprašanj;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo sodobne glasbeno-didaktične filozofije in uveljavljenih glasbeno-didaktičnih-konceptov v splošnem in glasbenem šolstvu;
- poglobljeno razumevanje in aplikativno uporabo splošnih kurikularnih teorij ter občin didaktičnih, pedagoško-andragoških in psiholoških znanj, sposobnosti in spretnosti v formalnih in neformalnih oblikah glasbene vzgoje in izobraževanja;

- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo kurikulumov za področje osnovnošolske in srednješolske glasbene vzgoje ter za področje predšolske glasbene vzgoje, nauka o glasbi in solfeggia v glasbeni šoli;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo kurikulumuma za šolske pevske zборе;
- interdisciplinarno povezovanje vsebin;
- razvoj akcijskega raziskovanja na področju uporabe didaktičnih gradiv in glasbenega repertoarja;
- pedagoško vodenje razreda;
- organiziranje aktivnega in samostojnega učenja;
- samostojno vrednotenje dosežkov učencev/dijakov na glasbenem področju;
- samostojno vrednotenje poustvarjalne dejavnosti šolskih pevskih zborov;
- prilagajanje glasbenih dejavnosti in učno vzgojnih pristopov glede na individualno, socialno in kulturno različnost;
- oblikovanje poklicne samopodobe bodočega učitelja kot dinamičnega in kreativnega zastopnika glasbe;
- uzaveščanje estetske občutljivosti za kakovostno zvočno okolje;
- poglobljeno poznavanje, razumevanje in uporabo glasbeno strokovnih znanj, sposobnosti in spretnosti s področja šolskega zborovodstva;
- poglobljeno poznavanje repertoarja za šolske pevske zборе;
- umetniško izražanje na zborovskem področju;
- uzaveščanje fenomena glasbe in njene raznolike manifestivnosti;
- poglobljeno razumevanje glasbe v njenih umetniških, znanstvenih in tehničnih domenah;
- uzaveščanje glasbenega jezika ob dinamični in kreativni uporabi glasbene teorije, zgodovine in reproduktivnih področij;
- poznavanje, razumevanje in uporabo glasbeno-teoretičnih in oblikovnih znanj;
- razvoj slušnih in glasbeno-bralnih veščin ter glasbenega spomina;
- poznavanje, razumevanje svetovne in slovenske glasbene zgodovine;
- poznavanje, razumevanje in vrednotenje glasbenih del iz svetovne in slovenske glasbene literature;
- razvoj širokih možnosti funkcionalne uporabe reproduktivnih predmetov pri glasbenih dejavnostih v formalnem izobraževanju in drugih oblikah glasbenega udejstvovanja;
- individualno in skupinsko muziciranje;
- razvoj muzikalne samostojnosti;
- uzaveščanje vrednot slovenske in svetovne glasbene kulture, poznavanje, razumevanje in uporabo različnih metod evalvacije glasbenih dosežkov.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Magister dramaturgije in scenskih umetnosti/magistrica dramaturgije in scenskih umetnosti

Tabela 39: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister dramaturgije in scenskih umetnosti/magistrica dramaturgije in scenskih umetnosti

Ime kvalifikacije	Magister dramaturgije in scenskih umetnosti/magistrica dramaturgije in scenskih umetnosti
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> Zaključen študijski program 1. stopnje z ustreznih umetniških oziroma strokovnih področij humanistike in družboslovja (še posebej s področja dramaturgije, študijev scenskih oziroma uprizoritvenih umetnosti, teatrologije, primerjalne književnosti ipd.) ali zaključen študijski program 1. stopnje z drugih strokovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti določi senat AGRFT glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 KT. Vsi kandidati morajo opraviti preizkus posebne nadarjenosti in dokazati ustrezne psihofizične sposobnosti.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Kreditne točke	120 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- logično, abstraktno, analitično in sintetično ter avtorsko in ustvarjalno razmišljanje;
- izražanje strokovnega znanja v pisni in ustni obliki in njegovo kritično reflektiranje in vrednotenje;
- kompetentno in suvereno prenašanje usvojenih znanj v prakso;
- povezovanje pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi področji, njihovo samostojno poglobljanje in izpopolnjevanje;
- ustrezno kontekstualiziranje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- prenos svojih znanj in sposobnosti na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter njihovo reševanje intra- in interdisciplinarno;
- zaznavanje in inovativno reševanje kompleksnejših problemov in konfliktnih situacij ter kompetentno in suvereno odločanje;
- ustrezno odzivanje na nove situacije ter ustvarjanje novih konceptov;
- pristop k timskega načinu reševanja problemov ter sestavljanje in vodenje strokovnih skupin;
- refleksijo in samorefleksijo, kritično in celostno razmišljanje;
- samostojno iskanje novih virov znanja na umetniškem, strokovnem in znanstvenem področju;
- strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- kompetentno sprejemanje mnenj drugih in suvereno ter argumentirano odzivanje nanje;
- ocenitev lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter za učinkovito in ekonomično delovanje;
- ocenjevanje in zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- pridobivanje, koncipiranje in vodenje projektov;
- razvoj vodstvenih sposobnosti in oblikovanje kakovostnih in učinkovitih medčloveških odnosov v strokovni sferi in zunaj nje;
- kritično in poglobljeno spremljanje aktualnega dogajanja v medijih;
- ustvarjalno osmišljanje podatkov in sintetiziranje informacij;
- razvoj medkulturne komunikacije v formalnih in neformalnih položajih;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- individualno in skupinsko sodelovanje v institucionalnih in neinstitucionalnih gledališčih, na radiu, televiziji, pri filmu in v drugih medijih v Sloveniji in tujini;
- analizo dramskih besedil in scenskih predstav in dogodkov, vsebinsko razlikovanje med različnimi dramskimi in scenskimi pojavi;
- odzivanje v multijezikovnih in multikulturnih okoljih;
- razumevanje zgodovinsko utemeljene kompleksnosti v razmerju med dramskimi in gledališkimi pojavi;
- umeščanje dramskih besedil v kulturna okolja, razumevanje zgodovinskih determinant in estetskih zakonitosti slovenskega in svetovnega gledališča;
- prenos teoretičnih gledaliških znanj v umetniško prakso in obratno;
- oblikovanje metodoloških orodij, s katerimi je mogoča analiza dramskih besedil in gledaliških predstav ter njihova kritična presoja;
- avtonomno produkcijo gledaliških (dramskih) besedil, radijskih (slušnih) iger, televizijskih dram in scenarijev oziroma predlog za različne oblike scenskih dogodkov;
- dramatiziranje in prirejanje literarnih ali neliterarnih del za potrebe gledališča in drugih medijev;
- oblikovanje kompleksnega znanja za umetniško organizacijo, produkcijo in vodenje gledaliških in sorodnih institucij (radio, televizija, film);
- prilagajanje specifičnega znanja delu v drugih umetniških ali množičnih medijih ter v kulturni produkciji na sploh.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Magister gledališke režije/magistrica gledališke režije

Tabela 40: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister gledališke režije/magistrica gledališke režije

Ime kvalifikacije	Magister gledališke režije/magistrica gledališke režije
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• V študijski program 2. stopnje Gledališka in radijska režija se lahko vpiše:• kdor je končal študijski program prve stopnje s področij: gledališka režija in radijska režija, dramska igra, dramaturgija in filmska in TV-režija ali• kdor je končal študijski program prve stopnje z drugih strokovnih področij, če je pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 kreditnih točk, kandidati pa jih lahko opravijo med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem izpitov pred vpisom v drugostopenjski študijski program, o čemer odloča Senat UL AGRFT ali• kdor je dokončal enakovredno izobraževanje v tujini,• kdor je poleg zahtevanih pogojev iz točke 1 oz. točke 2 oz. 3. opravil tudi preizkus umetniške nadarjenosti v obliki pogovora (oceno uspešnosti tvorita: 90 % preizkus, 10 % študijsko povprečje ocen na prvi oz. dodiplomski stopnji). Preizkus je sestavljen iz sinopsisa o predlaganem projektu (ki ga kandidat odda vnaprej), življenjepisa s poudarkom na dosedANJI praksi in pogovora, ki se opravi pred strokovno komisijo.• Preizkus umetniške nadarjenosti velja le za tekoče študijsko leto in ga je mogoče opravljati največ trikrat.
Trajanje izobraževanja	1 leto
Kreditne točke	60 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- razmišljajo logično, abstraktno, analitično in sintetično;
- strokovno znanje izražajo v pisni in praktični obliki in ga kritično reflektirajo in vrednotijo;
- usvojena znanja kompetentno in suvereno prenašajo v prakso;
- pridobljena znanja in usposobljenosti povezujejo z različnimi področji, jih samostojno poglobljajo in izpopolnjujejo;
- informacije ustrezno kontekstualizirajo in samostojno nadgrajujejo;
- svoja znanja in sposobnosti prenašajo na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter jih rešujejo intra - in interdisciplinarno;
- zaznajo in inovativno rešujejo kompleksnejše probleme in konfliktno situacije ter se kompetentno in suvereno odločajo;
- ustrezno se odzivajo na nove situacije ter ustvarjajo nove koncepte;
- pristopajo k tinskemu načinu reševanja problemov ter znajo sestaviti in voditi konceptualne izvedbe;
- sposobni so refleksije in samorefleksije, kritičnega in celostnega razmišljanja;
- samostojno iščejo nove vire znanja na strokovnem in umetniškem področju;
- kompetentno sprejemajo mnenja drugih in se nanje suvereno ter argumentirano odzivajo;
- sposobni so oceniti lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter delovati učinkovito in ekonomično;
- ocenjujejo in zagotavljajo kvaliteto lastnega dela ter zvišujejo standarde kakovosti v delovnem okolju;
- inovativno uporabljajo teoretske in praktične metode;
- sposobni so pridobivati, koncipirati in voditi projekte;
- razvijajo vodstvene sposobnosti in oblikujejo kvalitetne in učinkovite medčloveške odnose v strokovni in umetniški sferi in zunaj nje;
- sposobni so ustvarjalnega osmišljanja podatkov in sintetiziranja informacij;
- sposobni so razvijati medkulturno komunikacijo v formalnih in neformalnih položajih;
- sposobni so uporabe znanja v praksi;
- sposobni so načrtovanja in ravnanje s časom;
- imajo koreografske, gibne, govorne, pisne sposobnosti in sposobnosti uporabe tehnoloških postopkov;
- so zavezani etiki;
- skrbijo za kakovost in imajo željo po uspehu.

Predmetno specifične kompetence programa so:

- pridobijo poglobljena strokovno-umetniška znanja s področja gledališke in radijske režije;
- spoznavajo različne sodobne gledališke in radijske (igralske in režijske) metode in sisteme, pri čemer jim je omogočeno, da vzpostavijo nove in razvijejo lastno metodo dela;
- sposobni so »gledališko-radijskega« mišljenja, ki predvideva formalno konceptualizacijo »radikalne misli«, kar pomeni, da razumejo področje kot fizično realizacijo ideje oz. misli, ki komunicira z zainteresirano javnostjo;
- sposobni so oblikovanja »režijskega koncepta«, načrta realizacije ideje oz. besedila za postavitev v prostor;
- znajo usmerjati avtorske sodelavce (scenografa, kostumografa, dramaturga, avtorja glasbe, tonskega mojstra in ostalih) v skupni avtorski ideji, v skladu z režijskim konceptom za upravitelj v konkretnem projektu;
- naučijo se organizirati in razumeti gledališko radijske procese v širši produkcijski shemi profesionalnega gledališča (odnos do publike, specifične inštitucije in njenih služb, promocija in strategija prodaje/postprodukcije predstave);
- naučijo se tesnejšega in intenzivnejšega sodelovanja z igralcem in eventualno preko tehnik improvizacije, vključevanja tujega materiala oz. kreativnega materiala ostalih avtorjev v tkivo predstave;
- naučijo se uporabe relevantnih gledaliških praks glede na lasten koncept; pripravljeni so raziskati in uporabiti nove in izvirne lastne ideje;
- naučijo se spoznati najrazličnejša področja zvočnega ustvarjanja glede na ustvarjalni in tehnološki postopek;

- usposobijo se na področju novih digitalnih snemalnih in produkcijskih tehnologij;
- seznanijo se z intertehnoškimi povezavami (ustvarjanje na področju interaktivne
- umetniške radiofonije, akustične umetnosti v spletnem okolju ...);
- poglobijo svoje védenje o možnostih igralskega umetniškega izraza v zvočni izvedbi;
- usposobijo se na področju sinhronizacije celovečernih in animiranih tujejezičnih filmov. Diplomant na smeri Radijska režija bo imel dodatna znanja za profesionalno sinhronizacijo tujejezičnih filmov in animiranih filmov in bo s strokovnim znanjem izdatno prispeval k dvigu profesionalnosti in kakovosti sinhronizacij v javnih medijih in izdanih nosilcih zvoka in slike.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Magister govora/magistrica govora

Tabela 41: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister govora/magistrica govora

Ime kvalifikacije	Magister govora/magistrica govora
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> • Zaključen študijski program 1. stopnje z ustreznih strokovnih področij (umetnosti, humanistike ali družboslovja) ali zaključen študijski program 1. stopnje z drugih strokovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 KT. • Vsi kandidati morajo opraviti sprejemni izpit v obliki pogovora (oceno uspešnosti tvori: 90 % izpit, 10 % študijsko povprečje ocen na 1. stopnji).
Trajanje izobraževanja	1 leto
Kreditne točke	60 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence)

- logično, abstraktno, analitično in sintetično razmišljanje;
- izražanje strokovnega znanja v pisni in ustni obliki in njegovo kritično reflektiranje in vrednotenje;
- kompetentno in suvereno prenašanje usvojenih znanj v prakso;
- povezovanje pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi področji, njihovo samostojno poglobljanje in izpopolnjevanje;
- ustrezno kontekstualiziranje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- prenos svojih znanj in sposobnosti na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter njihovo reševanje intra- in interdisciplinarno;
- zaznavanje in inovativno reševanje kompleksnejših problemov in konfliktnih situacij ter za kompetentno in suvereno odločanje;
- ustrezno odzivanje na nove situacije ter ustvarjanje novih konceptov;
- pristop k timskeemu načinu reševanja problemov ter za sestavljanje in vodenje strokovnih skupin;
- refleksijo in samorefleksijo, kritično in celostno razmišljanje;
- samostojno iskanje novih virov znanja na strokovnem in znanstvenem področju;
- strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- kompetentno sprejemanje mnenj drugih in suvereno ter argumentirano odzivanje nanje;
- ocenjevanje lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter učinkovito in ekonomično delovanje;

- ocenjevanje in zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- inovativno uporabo znanstvenih metod;
- pridobivanje, koncipiranje in vodenje projektov;
- razvoj vodstvenih sposobnosti in oblikovanje kakovostnih in učinkovitih medčloveških odnosov v strokovni sferi in zunaj nje;
- ustvarjalno osmišljanje podatkov in sintetiziranje informacij;
- razvoj medkulturne komunikacije v formalnih in neformalnih položajih;
- analizo in sintezo;
- uporabo znanj v praksi;
- načrtovanje in ravnanje s časom;
- govorjenje in pisanje v slovenščini;
- kritičnost in samokritičnost;
- prilagajanje novim okoliščinam;
- razvoj novih idej (ustvarjalnost);
- reševanje težav;
- odločanje;
- delo v skupini;
- vodenje;
- delo v interdisciplinarni skupini;
- delovanje v mednarodnem okolju;
- avtonomno delovanje;
- oblikovanje in vodenje projektov;
- iniciativnost in interpretativnost;
- zavezanost etiki;
- skrb za kakovost;
- željo po uspehu;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- zelo strokovno znanje s področja govora;
- analizo, pripravo in realizacijo govornega dogodka (umetniškega in neumetniškega);
- komuniciranje preko medijev;
- komuniciranje z nestrokovnjaki o področju gledališča, radia, filma in televizije;
- spoštovanje (jezikovne) različnosti in multikulturalnosti;
- kritično in poglobljeno spremljanje aktualnega dogajanja v medijih;
- poglobljeno in kritično spremljanje novosti v znanosti o govoru, jezikoslovju, literarni vedi, teatrologiji itd.;
- analitično ocenjevanje lastnega ustvarjalnega postopka;
- slušno analizo govornega dogodka;
- fonetično in fonološko analizo neumetnostnega in umetnostnega besedila;
- popravo pomanjkljivosti v lastnem govoru;
- prepoznavanje govora glede na jezikovno zvrstno pripadnost govorca, glede na vrsto besedila, glede na okoliščine govorne izvedbe itd.;
- upoštevanje jezikovno pragmatičnih in retoričnih zakonitosti pri govornem oblikovanju;
- prepoznavanje specifičnosti slovenske kulturne identitete, zlasti s stališča govornega jezika;
- dokazovanje svojega znanja in talenta kot študijsko prakso v institucijah, ki uporabljajo govor kot izrazno sredstvo (gledališče, radio, televizija, film), prav tako pa tudi v pedagoškem procesu pri pouku književnosti;
- pripravo in vodenje govornega akta skozi različne medije;
- prepoznavanje lastnih kreativnih specifik in zmožnosti;
- pripravo in izvedbo govornega dogodka kot dela pouka književnosti;
- jezikovno-govorno svetovanje z upoštevanjem posebnosti okolja, v katerem se govorni dogodek izvaja.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Magister igre/magistrica igre

Tabela 42: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister igre/magistrica igre

Ime kvalifikacije	Magister igre/magistrica igre
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	Zaključen štiri letni študijski program na UL AGRFT ali zaključen triletni študijski program 1. stopnje dramske igre, gledališke režije, igre z lutko in podobno, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 KT. Vsi kandidati morajo opraviti preizkus posebne nadarjenosti (sprejemni razgovor in predstavitev dotedanega dela v zbirni mapi – portfolio).
Trajanje izobraževanja	1 leto
Kreditne točke	60 kreditnih točk
ISCED področje	Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- logično, abstraktno, analitično in sintetično razmišljanje;
- izražanje strokovnega znanja v pisni in ustni obliki in njegovo kritično reflektiranje in vrednotenje;
- kompetentno in suvereno prenašanje usvojenih znanj v prakso;
- povezovanje pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi področji, njihovo samostojno poglobljanje in izpopolnjevanje;
- ustrezno kontekstualiziranje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- prenos svojih znanj in sposobnosti na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter njihovo reševanje intra- in interdisciplinarno;
- zaznavanje in inovativno reševanje kompleksnejših problemov in konfliktnih situacij ter kompetentno in suvereno odločanje;
- ustrezno odzivanje na nove situacije ter ustvarjanje novih konceptov;
- pristop k timskega načinu reševanja problemov ter za sestavljanje in vodenje strokovnih skupin;
- refleksijo in samorefleksijo, kritično in celostno razmišljanje;
- samostojno iskanje novih virov znanja na strokovnem in znanstvenem področju;
- strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- kompetentno sprejemanje mnenj drugih in suvereno ter argumentirano odzivanje nanje;
- ocenjevanje lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter učinkovito in ekonomično delovanje;
- ocenjevanje in zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- inovativno uporabo znanstvenih metod;
- pridobivanje, koncipiranje in vodenje projektov;
- razvoj vodstvenih sposobnosti in oblikovanje kakovostnih in učinkovitih medčloveških odnosov v strokovni sferi in zunaj nje;
- ustvarjalno osmišljanje podatkov in sintetiziranje informacij;
- razvoj medkulturne komunikacije v formalnih in neformalnih položajih;
- analizo in sintezo;
- uporabo znanja v praksi;
- načrtovanje in ravnanje s časom;
- govorjenje in pisanje v slovenščini;
- kritičnost in samokritičnost;

- prilagajanje novim okoliščinam;
- razvoj novih idej (ustvarjalnost);
- reševanje problemov;
- odločanje;
- delo v skupini;
- vodenje;
- delo v interdisciplinarni skupini;
- delovanje v mednarodnem okolju;
- avtonomno delovanje;
- oblikovanje in vodenje projektov;
- iniciativnost in interpretativnost;
- zavezanost etiki;
- skrb za kakovost;
- željo po uspehu;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- poglobljeno znanje na področju igre v gledališču, filmu itd.;
- obvladanje sodobnih igralskih metod in sistemov, ter raziskovanje novih;
- prepoznavanje in razvijanje lastne kreativne specifike;
- analitično ocenjevanje lastnega ustvarjalnega postopka;
- kritično in poglobljeno spremljanje aktualnega dogajanja v medijih;
- prepoznavanje specifičnosti slovenske kulturne identitete;
- primerjavo profesionalnega pristopa različnih kultur;
- spoštovanje različnosti in multikulturalnosti;
- dokazovanje svojega znanja in talenta v slovenskem in tujem medijskem prostoru;
- komuniciranje z nestrokovnjaki o področju gledališča, radia, filma in televizije ter kulture in umetnosti;
- razširjanje in poglobljanje znanja o fenomenu jezika in govora nasploh;
- prepoznavanje specifike umetnostnega jezika in govora;
- spoznavanje lastnega govora in njegovega funkcioniranja v odrskih okoliščinah;
- razumevanje fiziologije govora;
- poznavanje slovenskega glasovnega sistema in pravorečja;
- učinkovito in okoliščinam primerno pisno in govorno oblikovanje strokovnih besedil;
- raziskavo vidnega/kaj gledam, kaj vidim/ - vizualna percepcija;
- raziskavo odnosov med prostorom in figuro;
- poznavanje prostora in figure, prostora in dogodka, prostora in časa;
- poznavanje lastnosti in možnosti, ki jih odpira ‚prostor igre‘;
- odkrivanje zakonitosti različnih prostorov;
- poznavanje različnih značilnosti prostorov glede na lokacijo – funkcijo posameznega prostora, glede na dispozicijo in predvsem raziskovanje odnosa med figuro, dogodkom in prostorom;
- raziskovanje odnosa med vizualno in verbalno-zvočno podobo;
- poznavanje ritmično-melodičnih parametrov glasbe v povezavi z besedilom in njegovim pomenom;
- poznavanje ontološke in historične narave dramaturgije v širšem smislu ter poznavanje delovanja dramaturgije kot scenske prakse v ožjem smislu, seznanitev z njeno temeljno funkcijo v kontekstu uprizoritvenega procesa in scenskega dogodka kot takega ter z vlogo pri njuni recepciji;
- funkcionalno ozaveščanje centra telesa, kar služi boljšemu poznavanju svojega gibalnega aparata, s tem pa se možnost samostojne kreativnosti povečuje;
- razvijanje, utrjevanje in poglobljanje stanja posebne pozornosti v odnosu do sebe, partnerjev in prostora, poleg tega pa širjenje mej svojih specifičnih gibalnih zmožnosti;
- razvoj kritičnosti na vseh stopnjah spoznavnega procesa od kritične analize improvizacije in kompozicije preko interpretacije do vrednotenja ustvarjalnega dela.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Magister radijske režije/magistrica radijske režije

Tabela 43: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister radijske režije/magistrica radijske režije

Ime kvalifikacije	Magister radijske režije/magistrica radijske režije
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<p>V študijski program 2. stopnje Gledališka in radijska režija se lahko vpiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kdor je končal študijski program prve stopnje s področij: gledališka režija in radijska režija, dramska igra, dramaturgija in filmska in TV-režija ali • kdor je končal študijski program prve stopnje z drugih strokovnih področij, če je pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 kreditnih točk, kandidati pa jih lahko opravijo med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem izpitov pred vpisom v drugostopenjski študijski program, o čemer odloča Senat UL AGRFT ali • kdor je dokončal enakovredno izobraževanje v tujini, • kdor je poleg zahtevanih pogojev iz točke 1 oz. točke 2 oz. 3. opravil tudi preizkus umetniške nadarjenosti v obliki pogovora (oceno uspešnosti tvorita: 90 % preizkus, 10 % študijsko povprečje ocen na prvi oz. dodiplomski stopnji). Preizkus je sestavljen iz sinopsisa o predlaganem projektu (ki ga kandidat odda vnaprej), življenjepisa s poudarkom na dosedANJI praksi in pogovora, ki se opravi pred strokovno komisijo. • Preizkus umetniške nadarjenosti velja le za tekoče študijsko leto in ga je mogoče opravljati največ trikrat.
Trajanje izobraževanja	1 leto
Kreditne točke	60 kreditnih točk
ISCED področje	Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si.

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- razmišljajo logično, abstraktno, analitično in sintetično;
- strokovno znanje izražajo v pisni in praktični obliki in ga kritično reflektirajo in vrednotijo;
- usvojena znanja kompetentno in suvereno prenašajo v prakso;
- pridobljena znanja in usposobljenosti povezujejo z različnimi področji, jih samostojno poglobljajo in izpopolnjujejo;
- informacije ustrezno kontekstualizirajo in samostojno nadgrajujejo;
- svoja znanja in sposobnosti prenašajo na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter jih rešujejo intra - in interdisciplinarno;
- zaznajo in inovativno rešujejo kompleksnejše probleme in konfliktna situacija ter se kompetentno in suvereno odločajo;
- ustrezno se odzivajo na nove situacije ter ustvarjajo nove koncepte;
- pristopajo k timskemu načinu reševanja problemov ter znajo sestaviti in voditi konceptualne izvedbe;
- sposobni so refleksije in samorefleksije, kritičnega in celostnega razmišljanja;
- samostojno iščejo nove vire znanja na strokovnem in umetniškem področju;
- kompetentno sprejemajo mnenja drugih in se nanje suvereno ter argumentirano odzivajo;
- sposobni so oceniti lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter delovati učinkovito in ekonomično;
- ocenjujejo in zagotavljajo kvaliteto lastnega dela ter zvišujejo standarde kakovosti v delovnem okolju;
- inovativno uporabljajo teoretske in praktične metode;
- sposobni so pridobivati, koncipirati in voditi projekte;
- razvijajo vodstvene sposobnosti in oblikujejo kvalitetne in učinkovite medčloveške odnose v strokovni in umetniški sferi in zunaj nje;
- sposobni so ustvarjalnega osmišljanja podatkov in sintetiziranja informacij;
- sposobni so razvijati medkulturno komunikacijo v formalnih in neformalnih položajih;
- sposobni so uporabe znanja v praksi;
- sposobni so načrtovanja in ravnanje s časom;

- imajo koreografske, gibne, govorne, pisne sposobnosti in sposobnosti uporabe tehnoloških postopkov;
- so zavezani etiki;
- skrbijo za kakovost in imajo željo po uspehu.

Predmetno specifične kompetence programa so:

- pridobijo poglobljena strokovno-umetniška znanja s področja gledališke in radijske režije;
- spoznavajo različne sodobne gledališke in radijske (igralske in režijske) metode in sisteme, pri čemer jim je omogočeno, da vzpostavijo nove in razvijejo lastno metodo dela;
- sposobni so »gledališko-radijskega« mišljenja, ki predvideva formalno konceptualizacijo »radikalne misli«, kar pomeni, da razumejo področje kot fizično realizacijo ideje oz. misli, ki komunicira z zainteresirano javnostjo;
- sposobni so oblikovanja »režijskega koncepta«, načrta realizacije ideje oz. besedila za postavitve v prostor;
- znajo usmerjati avtorske sodelavce (scenografa, kostumografa, dramaturga, avtorja glasbe, tonskega mojstra in ostalih) v skupni avtorski ideji, v skladu z režijskim konceptom za upravitelje v konkretnem projektu;
- naučijo se organizirati in razumeti gledališko radijske procese v širši produkcijski shemi profesionalnega gledališča (odnos do publike, specifične inštitucije in njenih služb, promocija in strategija prodaje/postprodukcije predstave);
- naučijo se tesnejšega in intenzivnejšega sodelovanja z igralcem in eventualno preko tehnik improvizacije, vključevanja tujega materiala oz. kreativnega materiala ostalih avtorjev v tkivo predstave;
- naučijo se uporabe relevantnih gledaliških praks glede na lasten koncept; pripravljeni so raziskati in uporabiti nove in izvirne lastne ideje;
- naučijo se spoznati najrazličnejša področja zvočnega ustvarjanja glede na ustvarjalni in tehnološki postopek;
- usposobijo se na področju novih digitalnih snemalnih in produkcijskih tehnologij;
- seznanijo se z intertehnoškimi povezavami (ustvarjanje na področju interaktivne
- umetniške radiofonije, akustične umetnosti v spletnem okolju ...);
- poglobijo svoje védenje o možnostih igralskega umetniškega izraza v zvočni izvedbi;
- usposobijo se na področju sinhronizacije celovečernih in animiranih tujejezičnih filmov. Diplomant na smeri Radijska režija bo imel dodatna znanja za profesionalno sinhronizacijo tujejezičnih filmov in animiranih filmov in bo s strokovnim znanjem izdatno prispeval k dvigu profesionalnosti in kakovosti sinhronizacij v javnih medijih in izdanih nosilcih zvoka in slike.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Magister scenskega oblikovanja/magistrica scenskega oblikovanja

Tabela 44: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister scenskega oblikovanja/magistrica scenskega oblikovanja

Ime kvalifikacije	Magister scenskega oblikovanja/magistrica scenskega oblikovanja
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Zaključen študijski program 1. stopnje na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo – Oddelek za oblikovanje tekstilij, Fakulteti za arhitekturo ali drug ustrezen visokošolski umetniški program 1. stopnje ali• zaključen dodiplomski študijski program na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo – Oddelek za oblikovanje tekstilij, Fakulteti za arhitekturo ali drug ustrezen visokošolski umetniški program 1. stopnje ali• zaključen študijski program 1. stopnje z drugih humanističnih ali družboslovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 KT ali• zaključen dodiplomski študijski program z drugih humanističnih ali družboslovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 KT.
Trajanje izobraževanja	1 leto
Kreditne točke	60 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si.

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- logično, abstraktno, analitično in sintetično razmišljanje;
- izražanje strokovnega znanja v pisni in ustni obliki in njegovo kritično reflektiranje in vrednotenje;
- kompetentno in suvereno prenašanje osvojenih znanj v prakso;
- povezovanje pridobljenih znanj in usposobljenosti z različnimi področji, njihovo samostojno poglobljanje in izpopolnjevanje;
- ustrezno povezovanje in samostojno nadgrajevanje informacij;
- prenos svojih znanj in sposobnosti na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter njihovo obravnavanje intra- in interdisciplinarno;
- zaznavanje in inovativno reševanje kompleksnejših problemov in konfliktnih situacij ter kompetentno in suvereno odločanje;
- ustrezno odzivanje na nove situacije ter ustvarjanje novih konceptov;
- spoznavanje in uporabo skupinske komunikacije ter za sestavljanje in vodenje skupine;
- refleksijo in samorefleksijo, kritično in celostno razmišljanje;
- samostojno iskanje novih virov znanja na umetniškem, strokovnem in znanstvenem področju,
- strokovno in učinkovito uporabo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi, predstavitvi in posredovanju informacij;
- kompetentno sprejemanje mnenj drugih in suvereno ter argumentirano odzivanje nanje;
- ocenjevanje lastne in tuje zmožnosti in sposobnosti ter učinkovito in ekonomično delovanje;
- ocenjevanje in zagotavljanje kakovosti lastnega dela ter zviševanje standardov kakovosti v delovnem okolju;
- inovativno uporabo umetniških in znanstvenih metod;
- pridobivanje, koncipiranje in vodenje projektov;
- razvoj vodstvenih sposobnosti in oblikovanje kakovostnih in učinkovitih medčloveških odnosov v strokovni sferi in zunaj nje;
- kritično in poglobljeno spremljanje aktualnega dogajanja v medijih;
- ustvarjalno osmišljanje podatkov in sintetiziranje informacij;
- razvoj medkulturne komunikacije v formalnih in neformalnih situacijah.

Predmetno specifične kompetence programa so:

SMER SCENOGRAFIJA

- podrobno poznavanje odnosov vseh sodelujočih komponent pri nastanku predstave oziroma dogodka;
- poznavanje lastnosti in možnosti, ki jih odpira „prostor igre“;
- prepoznavanje pomembnosti odnosa med dogodkom in prostorom, prostorom in zgodbo, prostorom igre in igro prostora;
- transformiranje idejno-vsebinskih konceptov v likovno govorico;
- poznavanje kompleksnega procesa od zasnove do izvedbe scenografije;
- razumevanje, koordiniranje in usmerjanje ustvarjalnih procesov v delavnicah in uprizoritvenih lokacijah;
- oblikovanje in razvijanje kreativnih idej;
- kreativno sodelovanje s soustvarjalci projekta (režiser, igralci, scenograf, svetlobni oblikovalec, dramaturg itd.);
- obvladovanje vseh scenografovih praktičnih in tehničnih nalog (skica, risba, detajl ipd.);
- posredovanje scenografske zamisli v delavnicah (izbira materialov, način obdelave ipd.);
- analitično in kritično presojo lastnih ustvarjalnih postopkov v posameznih fazah snovanja in izvedbe.

SMER KOSTUMOGRAFIJA

- detajlno poznavanje odnosov med kostumom in: tekstom, režiserjem, igralcem, prostorom, uprizoritvijo, gledalcem;
- poznavanje povezav in vplivov med oblačili, kostumi, literaturo, dramatikom in uprizorjenjem;
- poznavanje različnih gledaliških, filmskih in dramskih praks in režijskih postopkov;
- poznavanje načina oblačenja in obnašanja v povezavi s političnimi, družbenimi in tehnološkimi dejavniki v različnih zgodovinskih obdobjih in geografskih področjih;
- razumevanje povezanosti oblačil in kostumov z materialno kulturo v širšem in likovno umetnostjo v ožjem smislu;
- iskanje, apliciranje in transformiranje različnih zgodovinskih in sodobnih virov in vzorov v zasnovo kostumskih rešitev;
- oblikovanje in razvijanje kreativnih idej;
- transformiranje idejno-vsebinskih konceptov v likovno govorico;
- razumevanje psihofizičnega ustroja kostuma;
- upoštevanje in razumevanje povezave med kostumom, igralčevimi osebnostjo in ustvarjanjem dramskega lika;
- razumevanje funkcije posameznega kostuma kot tudi celotne kostumske podobe v odnosu do koncepta uprizoritve, dramaturgije, scenografije, svetlobe, glasbe itd.);
- kreativno sodelovanje s soustvarjalci projekta (režiser, igralci, scenograf, svetlobni oblikovalec, dramaturg itd.);
- poznavanje pomena in možnosti različnih vsebinskih (režijski koncept) in vizualnih (kostumski koncept) izrazil kostumografije kot dela celotne podobe tako v zasnovi (skica) kot izvedbi (kostum);
- poznavanje kompleksnega procesa od zasnove do izvedbe kostumografije;
- obvladovanje vseh kostumografovih praktičnih in tehničnih nalog (skica, risba, detajl ipd.);
- posredovanje kostumske zamisli v krojaških delavnicah (izbira materialov, način obdelave ipd.);
- razumevanje, koordiniranje in usmerjanje ustvarjalnih procesov v delavnicah in uprizoritvenih lokacijah;
- analitično in kritično presojo lastnih ustvarjalnih postopkov v posameznih fazah snovanja in izvedbe kostumografije;
- oblikovanje zavesti o odgovornosti za umetniško in produkcijsko razsežnost načrtovane kostumske zamisli in izvedbe;
- primerjavo rezultatov lastnega ustvarjanja z delom drugih ustvarjalcev ter umestitev svojih avtorskih kreacij v širši idejno-estetski kontekst;
- oblikovanje zavesti o etični razsežnosti medijskega ustvarjanja.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Magister umetnosti giba/magistrica umetnosti giba

Tabela 45: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister umetnosti giba/magistrica umetnosti giba

Ime kvalifikacije	Magister umetnosti giba/magistrica umetnosti giba
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Zaključen študijski program 1. stopnje z ustreznih področij (umetnosti, humanistike ali družboslovja) ali zaključen študijski program 1. stopnje z drugih strokovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 KT.• Poleg zahtevanih pogojev iz prve in druge alineje morajo kandidati opraviti tudi sprejemni izpit v obliki pogovora (oceno uspešnosti tvorita: 90 % uspeh pri preizkusu posebne nadarjenosti in psihofizične sposobnosti, 10 % študijsko povprečje ocen na prvi stopnji).
Trajanje izobraževanja	1 leto
Kreditne točke	60 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za:

- strokovno-umetniško znanje s področja umetnosti giba in samostojno iskanje novih virov znanja na strokovnem in umetniškem področju;
- kritično in poglobljeno spremljanje aktualnega dogajanja v medijih; novosti v znanosti o gibu, koreografiji, vizualnih umetnostih, videu itd.;
- analizo, pripravo in realizacijo uprizoritve (umetniške in neumetniške);
- popravo pomanjkljivosti v lastnih izvedbah, prepoznavanje lastne kreativne specifike in zmožnosti;
- zaznavanje in inovativno reševanje kompleksnejših problemov in konfliktnih situacij znotraj delovnega kolektiva (umetniškega ali strokovnega) ter kompetentno in suvereno odločanje o njih;
- kompetentno sprejemanje mnenj drugih ter suvereno in argumentirano odzivanje na njih;
- upoštevanje gibnih ali drugače osmišljenih uprizoritvenih zakonitosti pri oblikovanju performativnih in teoretskih projektov;
- gibno-koreografsko svetovanje;
- pridobivanje, koncipiranje in vodenje projektov iz umetniških in drugih problemskih področij;
- prepoznavanje specifičnosti slovenske kulturne identitete, zlasti s stališča gledaliških uprizoritev;
- dokazovanje svojega znanja in talenta kot študijsko prakso v institucijah, ki uporabljajo gib kot izrazno sredstvo (gledališče, televizija, film, opera, balet, lutke), prav tako pa tudi v pedagoškem procesu pri pouku umetnosti giba;
- razvoj vodstvenih sposobnosti in oblikovanje kakovostnih in učinkovitih medčloveških odnosov v strokovni in umetniški sferi in zunaj nje;
- razvoj medkulturne komunikacije v formalnih in neformalnih položajih.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo.

Magister uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja/magistrica uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja

Tabela 46: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja/magistrica uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja

Ime kvalifikacije	Magister uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja/magistrica uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja
Tip kvalifikacije	Diploma druge stopnje
Vrsta izobraževanja	Magistrsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none"> Diploma na študijskem programu 1. stopnje s področja humanistike, umetnosti ali družboslovja ali diploma na študijskem programu 1. stopnje na drugem strokovnem področju ali ekvivalentnem tujem programu, če kandidat opravi diferencialne izpite v višini do 24 KT iz naslednjih predmetov: Slovenska književnost od ekspresionizma do sodobnosti, Svetovna književnost od renesanse do sodobnosti, Sodobna dramatika in gledališče, Književnost in branje.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Kreditne točke	120 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0215 Glasba, ples in uprizoritvene umetnosti
Raven kvalifikacije	SOK 8 EOK 7 Druga stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za: (splošne kompetence programa)

- celostni pogled na razvoj sodobnih scenskih in uprizoritvenih umetnosti ter kulture in družbe nasploh, z zmožnostjo samostojnega umetniškega izraza ob poudarku na pragmatično usmerjenih poljih s poglobljenim razumevanjem in možnostjo prispevanja k dosežkom strok;
- praktična znanja, ki niso vezana zgolj na teoretsko področje, marveč so uporabno naravnana, kar je pomembna novost za študijske programe na slovenskih univerzah;
- humanistično izobrazbo visoke stopnje s poudarkom na teoretičnih in praktičnih vidikih uprizoritvenih umetnosti ter tako za odrski kot pisni umetniški izraz;
- praktično interdisciplinarno vednost na širšem področju humanističnih znanosti, kulture in umetnosti z izrazno zmožnostjo, ki je lastna le izobrazbi najbolj obetavnih domačih in tujih kadrov, odgovornih za vodenje in upravljanje s človeškimi viri;
- izvajanje individualnega in skupnega raziskovalnega ter umetniškega dela s področja uprizoritvenih umetnosti, samostojnega svetovanja v institucijah na lokalni in državni ravni, delo in svetovanje v ustanovah, ki se ukvarjajo z uprizoritvenimi, in širše, s kreativnimi dejavnostmi, kot so gledališča, operne, televizijske in radijske hiše ter pisni mediji, založbe, oglaševalske agencije, skratka povsod tam v javnem in zasebnem sektorju, kjer potrebujejo samostojne, kreativne in ustvarjalne ljudi;
- izpopolnjevanje kreativnih zmožnosti in komunikacijskih spretnosti vključno z odgovorno kritično presojo ter za oblikovanje samostojnih pisnih umetniških in znanstvenih besedil;
- poglobljeno razumevanje razvoja uprizoritvenih umetnosti z zmožnostjo kritične presoje in ustvarjalnim nabojem, ki je potreben za samostojno in suvereno soočanje z nalogami v sodobni družbi;
- znanstvenost, profesionalnost in umetniško komponento, kar omogoča široko podlago za estetsko in spoznavnoteoretično refleksijo;
- črpanje znanja kot bodoči/-a magister/magistrica, in sicer s poudarjeno estetsko občutljivostjo za pretekle, sodobne in bodoče družbene pojave;
- popolno kritično preverjanje informacij in analizo fenomenov v domačem in svetovnem kulturnem, umetniškem, družbenem dogajanju ter njihovo umestitev v ustrezen okvir;
- uporabo teoretičnih raziskovalnih metod, njihovo uporabo v praksi izbrane umetniške usmeritve ter njihovo aplikacijo v različnih okoljih;

Predmetno specifične kompetence programa so:

- poglobljeno poznavanje razvoja uprizoritvenih umetnosti s poudarkom na razumevanju in razlagi sodobnih trendov na tem področju v skladu z uporabo ustreznih metod in postopkov, vključno z razvojem umetniških izraznih sposobnosti;
- interdisciplinarno povezovanje z uprizoritvenim umetnostim sorodnih ved in študijskih področij ter praktično zmožnost umetniškega izraza tako v literarni kot v uprizoritveno-odrski obliki;
- razvoj umetniških sposobnosti na področjih uprizoritvenih umetnosti in kreativnega pisanja;
- informirano analizo in poglobljeno uporabo kritičnih in analitičnih metodologij ter sintezo pridobljenih strokovnih in praktičnih znanj;
- razvoj veščin in praktičnih spretnosti ob uporabi pridobljenega strokovnega znanja;
- oblikovanje lastnega umetniškega izraza tako s področja literarne kot uprizoritvene ustvarjalnosti;
- uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij za zadevna strokovna področja;
- specifično umetnostno razumevanje kompleksnih vprašanj sodobnih literarnih in uprizoritvenih umetnosti, glede na ustrezno kritiško vrednotenje vloge kulturne in umetniške ustvarjalnosti ter zmožnostjo za aktivni izrazni prispevek na visoki estetski in strokovni ravni pri reševanju teh vprašanj;
- posredovanje predmetnih znanj kot temelja vsake humanistične in umetniške izobrazbe širšemu okolju.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije.

SOK 10– EOK 8

Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja glasbene pedagogike

Tabela 47: Osnovni podatki o doktorskem izobraževanju za naziv Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja glasbene pedagogike

Ime kvalifikacije	Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja glasbene pedagogike
Tip kvalifikacije	Doktorat
Vrsta izobraževanja	Doktorsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Zaključen študijski program 2. stopnje ali• zaključen doseđanji študijski program za pridobitev univerzitetne izobrazbe ali• zaključen doseđanji študijski program za pridobitev specializacije, če so kandidati pred tem končali visokošolski strokovni program; za vpis v doktorske študijske programe 3. stopnje ustrezní organ članice na predlog koordinatorja področja, odgovornega za doktorski študij, določi študijske obveznosti v obsegu od 30 do 60 KT ali• zaključen doseđanji študijski program za pridobitev magisterija znanosti oziroma specializacije po končanem študijskem programu za pridobitev univerzitetne izobrazbe; za vpis v doktorske študijske programe 3. stopnje ustrezní organ članice na predlog koordinatorja področja, odgovornega za doktorski študij, prizna študijske obveznosti v obsegu najmanj 60 KT.
Trajanje izobraževanja	3 leta
Kreditne točke	180 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0288 Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno umetnost in humanistika
Raven kvalifikacije	SOK 10 EOK 8 Tretja stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za:

- samostojno opravljanje visoko zahtevnih analitičnih del;
- analizo družbenih fenomenov;
- svetovanje o raznovrstnih trendih družbenega dogajanja, razvoja, upravljanja;
- sintezo področnih znanj in njihovo uporabo pri reševanju konkretnega problema;
- sintezo in kontekstualizacijo analitičnih dognanj;

- samostojno izvajanje, koordiniranje, vodenje in organiziranje raziskav;
- uporabo in nadaljnji razvoj raznih raziskovalnih metod in tehnik;
- avtonomnost in samoiniciativnost pri raziskovalnem delu;
- zelo široko, kritično in reflektivno razumevanje izbranega okolja, struktur in delovanja, (pravnih) norm, institucij, dinamike razvoja;
- načrtovanje, evalvacijo in gledanje v prihodnost;
- anticipiranje razvoja dogodkov;
- ločevanje bistvenega od nebistvenega in iskanje trajnejših rešitev temeljnih problemov;
- ustrezno komunikacijo raziskovalnih dosežkov, pisno izražanje, javno predstavljanje in argumentiranje;
- govorno izražanje, jasno, aktivno, argumentirano nastopanje;
- vodenje tima in/ali skupine;
- sodelovanje, kooperativnost, upoštevanje mnenj drugih in izpolnjevanje dogovorjene vloge v okviru tima in skupine;
- razčlenjevanje, določitev zaporedja, usklajevanje delovnih nalog ter izbiro metod in načinov dela v skladu s standardi stroke;
- obvladovanje, upravljanje in mediacijo konfliktov;
- pogajanje, argumentacijo in oblikovanje pogajalskih izhodišč;
- prožno delovanje v vseh družbenih okoljih, v različnih kulturnih kontekstih, pri sodelovanju s tujino, interdisciplinarnost, razumevanje kulturne pluralnosti;
- navezovanje stikov v in zunaj organizacije;
- obvladovanje formalnih in neformalnih odnosov;
- znanstveno-raziskovalno etiko in humanistične vrednote pri delu v vseh delovnih okoljih;
- širok humanistično-družboslovni horizont in kakovostno interdisciplinarno raziskovalno delo.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja kompozicije in glasbene teorije

Tabela 48: Osnovni podatki o doktorskem izobraževanju za naziv Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja kompozicije in glasbene teorije

Ime kvalifikacije	Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja kompozicije in glasbene teorije
Tip kvalifikacije	Doktorat
Vrsta izobraževanja	Doktorsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	Zaključen študijski program 2. stopnje ali zaključen dosedanji študijski program za pridobitev univerzitetne izobrazbe ali zaključen dosedanji študijski program za pridobitev specializacije, če so kandidati pred tem končali visokošolski strokovni program; za vpis v doktorske študijske programe 3. stopnje ustrezní organ članice na predlog koordinatorja področja, odgovornega za doktorski študij, določi študijske obveznosti v obsegu od 30 do 60 KT ali zaključen dosedanji študijski program za pridobitev magisterija znanosti oziroma specializacije po končanem študijskem programu za pridobitev univerzitetne izobrazbe; za vpis v doktorske študijske programe 3. stopnje ustrezní organ članice na predlog koordinatorja področja, odgovornega za doktorski študij, prizna študijske obveznosti v obsegu najmanj 60 KT.
Trajanje izobraževanja	3 leta
Kreditne točke	180 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0288 Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno umetnost in humanistika
Raven kvalifikacije	SOK 10 EOK 8 Tretja stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za:

- samostojno opravljanje visoko zahtevnih analitičnih del;
- analizo družbenih fenomenov;
- svetovanje o raznovrstnih trendih družbenega dogajanja, razvoja, upravljanja;
- sintezo področnih znanj in njihovo uporabo pri reševanju konkretnega problema;
- sintezo in kontekstualizacijo analitičnih dognanj;
- samostojno izvajanje, koordiniranje, vodenje in organiziranje raziskav;
- uporabo in nadaljnji razvoj raznih raziskovalnih metod in tehnik;
- avtonomnost in samoiniciativnost pri raziskovalnem delu;
- zelo široko, kritično in reflektivno razumevanje izbranega okolja, struktur in delovanja, (pravnih) norm, institucij, dinamike razvoja;
- načrtovanje, evalvacijo in gledanje v prihodnost;
- anticipiranje razvoja dogodkov;
- ločevanje bistvenega od nebistvenega in iskanje trajnejših rešitev temeljnih problemov;
- ustrezno komunikacijo raziskovalnih dosežkov, pisno izražanje, javno predstavljanje in argumentiranje;
- govorno izražanje, jasno, aktivno, argumentirano nastopanje;
- vodenje tima in/ali skupine;
- sodelovanje, kooperativnost, upoštevanje mnenj drugih in izpolnjevanje dogovorjene vloge v okviru tima in skupine;
- razčlenjevanje, določitev zaporedja, usklajevanje delovnih nalog ter izbiro metod in načinov dela v skladu s standardi stroke;
- obvladovanje, upravljanje in mediacijo konfliktov;
- pogajanje, argumentacijo in oblikovanje pogajalskih izhodišč;
- prožno delovanje v vseh družbenih okoljih, v različnih kulturnih kontekstih, pri sodelovanju s tujino, interdisciplinarnost, razumevanje kulturne pluralnosti;
- navezovanje stikov v in zunaj organizacije;
- obvladovanje formalnih in neformalnih odnosov;
- znanstveno-raziskovalno etiko in humanistične vrednote pri delu v vseh delovnih okoljih;
- širok humanistično-družboslovni horizont in kakovostno interdisciplinarno raziskovalno delo.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja študijev scenskih umetnosti

Tabela 49: Osnovni podatki o doktorskem izobraževanju za naziv Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja študijev scenskih umetnosti

Ime kvalifikacije	Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja študijev scenskih umetnosti
Tip kvalifikacije	Doktorat
Vrsta izobraževanja	Doktorsko izobraževanje
Vrsta kvalifikacije	Izobrazba
Vstopni pogoji	<ul style="list-style-type: none">• Zaključen študijski program 2. stopnje ali• zaključen doseđanji študijski program za pridobitev univerzitetne izobrazbe ali• zaključen doseđanji študijski program za pridobitev specializacije, če so kandidati pred tem končali visokošolski strokovni program; za vpis v doktorske študijske programe 3. stopnje ustrežni organ članice na predlog koordinatorja področja, odgovornega za doktorski študij, določi študijske obveznosti v obsegu od 30 do 60 KT ali• zaključen doseđanji študijski program za pridobitev magisterija znanosti oziroma specializacije po končanem študijskem programu za pridobitev univerzitetne izobrazbe; za vpis v doktorske študijske programe 3. stopnje ustrežni organ članice na predlog koordinatorja področja, odgovornega za doktorski študij, prizna študijske obveznosti v obsegu najmanj 60 KT.
Trajanje izobraževanja	3 leta
Kreditne točke	180 kreditnih točk
ISCED področje	02 Umetnost in humanistika
ISCED podpodročje	0288 Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno umetnost in humanistika
Raven kvalifikacije	SOK 10, EOK 8, Tretja stopnja

Vir: www.nok.si

Učni izidi

Študent/ka je usposobljen/-a za:

- samostojno opravljanje visoko zahtevnih analitičnih del;
- analizo družbenih fenomenov;
- svetovanje o raznovrstnih trendih družbenega dogajanja, razvoja, upravljanja;
- sintezo področnih znanj in njihovo uporabo pri reševanju konkretnega problema;
- sintezo in kontekstualizacijo analitičnih dognanj;
- samostojno izvajanje, koordiniranje, vodenje in organiziranje raziskav;
- uporabo in nadaljnji razvoj raznih raziskovalnih metod in tehnik;
- avtonomnost in samoiniciativnost pri raziskovalnem delu;
- zelo široko, kritično in reflektivno razumevanje izbranega okolja, struktur in delovanja, (pravnih) norm, institucij, dinamike razvoja;
- načrtovanje, evalvacijo in gledanje v prihodnost;
- anticipiranje razvoja dogodkov;
- ločevanje bistvenega od nebistvenega in iskanje trajnejših rešitev temeljnih problemov;
- ustrezno komunikacijo raziskovalnih dosežkov, pisno izražanje, javno predstavljanje in argumentiranje;
- govorno izražanje, jasno, aktivno, argumentirano nastopanje;
- vodenje tima in/ali skupine;
- sodelovanje, kooperativnost, upoštevanje mnenj drugih in izpolnjevanje dogovorjene vloge v okviru tima in skupine;
- razčlenjevanje, določitev zaporedja, usklajevanje delovnih nalog ter izbiro metod in načinov dela v skladu s standardi stroke;
- obvladovanje, upravljanje in mediacijo konfliktov;
- pogajanje, argumenta cijo in oblikovanje pogajalskih izhodišč;
- prožno delovanje v vseh družbenih okoljih, v različnih kulturnih kontekstih, pri sodelovanju s tujino, interdisciplinarnost, razumevanje kulturne pluralnosti;
- navezovanje stikov v in zunaj organizacije;
- obvladovanje formalnih in neformalnih odnosov;
- znanstveno-raziskovalno etiko in humanistične vrednote pri delu v vseh delovnih okoljih;
- širok humanistično-družboslovni horizont in kakovostno interdisciplinarno raziskovalno delo.

Izvajalec kvalifikacije:

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta in Fakulteta za družbene vede

Izobraževalni in študijski programi ter nacionalne poklicne kvalifikacije na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti

V tem poglavju predstavljamo izvajalce izobraževalnih in študijskih programov, vpis v izobraževalne in študijske programe, njihovo regionalno razpršenost ter število podeljenih certifikatov za Nacionalne poklicne kvalifikacije na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti.

Vpis v izobraževalne in študijske programe

Spodnja tabela prikazuje izobraževalne institucije (javne in zasebne šole ter fakultete) po programih izobraževanja, s pridobljenimi nazivi izobrazb/kvalifikacij v Sloveniji.

Tabela 50: Izobraževalne institucije, smeri in nazivi izobrazb srednjega splošnega, višjega in visokega izobraževanja na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti

Srednja šola/Umetniška gimnazija	Izobraževalni program/smer	Naziv izobrazbe	
Gimnazija Nova Gorica Gimnazija Koper Konservatorij za glasbo in balet, Srednja glasbena in baletna šola, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana Gimnazija Ptuj Konservatorij za glasbo in balet Maribor Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer I. gimnazija v Celju Šolski center Velenje, Gimnazija	Glasbena smer Plesna smer Smer gledališče in film	Srednja izobrazba/gimnazijski maturant	
Višja strokovna šola	Izobraževalni program/smer	Naziv izobrazbe	
Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Višja baletna šola	Balet	Višji baletni plesalec/višja baletna plesalka Učitelj/učiteljica baleta	
Univerza, fakulteta	Študijski program / stopnja	Naziv izobrazbe	
Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo	Glasbena umetnost / I.	Diplomirani glasbenik/diplomirana glasbenica	
	Glasbena pedagogika/I.	Profesor glasbe/profesorica glasbe – glasbeni pedagog(UN)/ glasbena pedagoginja (UN)	
	Glasbena umetnost/II.	Magister akademski glasbenik/magistra akademska glasbenica	
	Instrumentalna in pevka pedagogika/II.	Magister profesor instrumentalne in pevke pedagogike/ magistrica profesorica instrumentalne in pevke pedagogike	
	Glasbeno-teoretska pedagogika/II.	Magister profesor glasbene umetnosti/magistrica profesorica glasbene umetnosti	
	Glasbena pedagogika/II.	Magister profesor glasbene pedagogike/magistrica profesorica glasbene pedagogike	
	Interdisciplinarni doktorski študijski Humanistika in družboslovje/III.	Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja kompozicije in glasbene teorije	
	Interdisciplinarni doktorski študijski program Humanistika in družboslovje/III.	Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja glasbene pedagogike	
	Dramska igra/I.	Diplomirani dramski igralec (UN)/diplomirana dramska igralka (UN)	
	Dramaturgija in scenske umetnosti/I.	Diplomant dramaturgije in scenskih umetnosti (UN)/ diplomantka dramaturgije in scenskih umetnosti (UN)	
Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, film, radio in televizijo	Gledališka režija/I.	Diplomirana gledališka režiserka (UN)/diplomirani gledališki režiser (UN)	
	Dramska igra/II.	Magistrica igre/magister igre	
	Dramaturgija in scenske umetnosti/II.	Magistrica dramaturgije in scenskih umetnosti/magister dramaturgije in scenskih umetnosti	
	Gledališka in radijska režija/II.	Magistrica/magister gledališke režije Magistrica/magister radijske režije	
	Oblike govora/II.	Magistrica govora/magister govora	
	Scensko oblikovanje/II.	Magister/magistrica scenskega oblikovana	
	Umetnost giba/II.	Magistrica umetnosti giba/magister umetnosti giba	
	Interdisciplinarni doktorski študijski program Humanistika in družboslovje/III.	Doktor/doktorica znanosti s področja študijev scenskih umetnosti*	
	Alma Mater Europea – Akademija za ples	Ples, koreografija / I.	Diplomirani plesalec, koreograf/diplomirana plesalka, koreografinja

Vir: www.agrft.si; www.ag.uni-lj.si; podatki pridobljeni 15. 5. 2020

Vpis v gimnazijske programe srednješolskega in strokovne programe višješolskega izobraževanja

V spodnji tabeli in grafu je prikazano število vseh vpisanih (dijakov in odraslih) v obravnavane smeri srednješolskega izobraževanja na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti med šolskimi leti 2015/2016 in 2019/2020, ki se izvajajo za program Umetniške gimnazije, v okviru treh različnih smeri, in sicer: glasbena smer, plesna smer in smer gledališče in film.

Kot je razvidno iz tabele 51 in grafa 15 se vpis v zadnjih letih v vse tri smeri postopoma povečuje, še najbolj na smeri gledališče in film, najmanj pa na glasbeni smeri petje - instrument. Število vpisanih dijakov in odraslih se je v obravnavanem obdobju petih let povečalo za približno tretjino, pri čemer vpis na smer gledališče in film predstavlja pretežni delež povečanja vpisa. Tolikšen porast vpisa na smer gledališče in film se predpisuje prenovljeni smeri, ki poleg dramske igre in gledališča s šolskim letom

2017/2018 vključuje tudi film in se od takrat dalje imenuje smer gledališče in film (in ne več dramsko gledališka smer).

Smer gledališče in film, glasbeno in plesno smer izvajajo izvajalci programa Umetniška gimnazija v različnih regijah Slovenije, in sicer: Gimnazija Franca Miklošiča, Ljutomer; Konservatorij za glasbo in balet Maribor; I. gimnazija v Celju; Šolski center Velenje, Gimnazija; Gimnazija Ptuj; Gimnazija Koper; Gimnazija Nova Gorica; Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana.

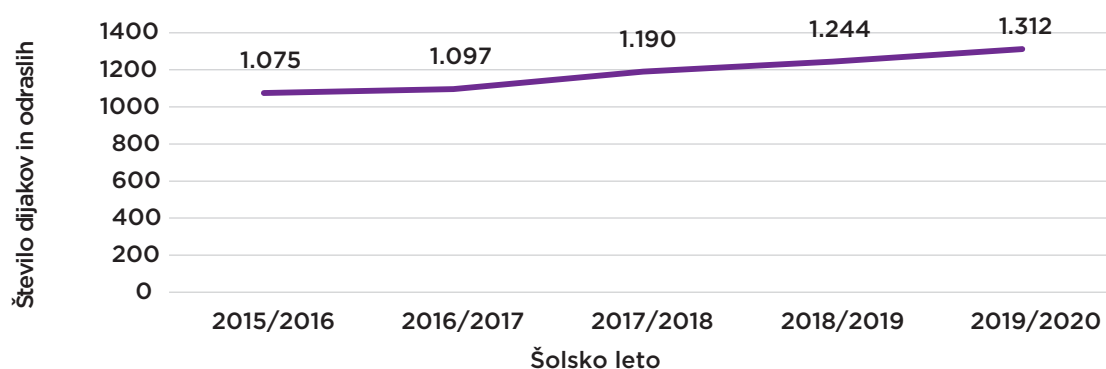
Tabela 51: Število vseh vpisanih dijakov in odraslih v smeri Umetniške gimnazije na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v šolskem obdobju 2015/2016–2019/2020

Šolsko leto/smer umetniške gimnazije	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Smer gledališče in film*	210	224	283	348	414
Glasbena smer, petje - instrument	622	628	641	612	602
Glasbena smer, glasbeni stavek	34	36	46	50	49
Glasbena smer, jazz - zabavna glasba	75	68	74	84	93
Plesna smer, balet	61	64	62	67	64
Plesna smer, sodobni ples	73	77	84	83	90
SKUPAJ vpis	1075	1097	1190	1244	1312

*do 2017/18 - dramsko gledališka smer

Vir: CEUVIZ, centralna evidenca udeležencev v izobraževanju, 2020

Graf 15: Število vseh vpisanih dijakov in odraslih v vse smeri Umetniške gimnazije na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v šolskem obdobju 2015/2016–2019/2020

Vir: CEUVIZ, centralna evidenca udeležencev v izobraževanju, 2020

Tabela 52: Število vseh vpisanih dijakov in odraslih v smeri Umetniške gimnazije na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v šolskem obdobju 2015/2016–2019/2020

Šolsko leto/smer umetniške gimnazije	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Smer gledališče in film*	210	224	283	348	414
Glasbena smer, petje - instrument	622	628	641	612	602
Glasbena smer, glasbeni stavek	34	36	46	50	49
Glasbena smer, jazz - zabavna glasba	75	68	74	84	93
Plesna smer, balet	61	64	62	67	64
Plesna smer, sodobni ples	73	77	84	83	90
SKUPAJ vpis	1075	1097	1190	1244	1312

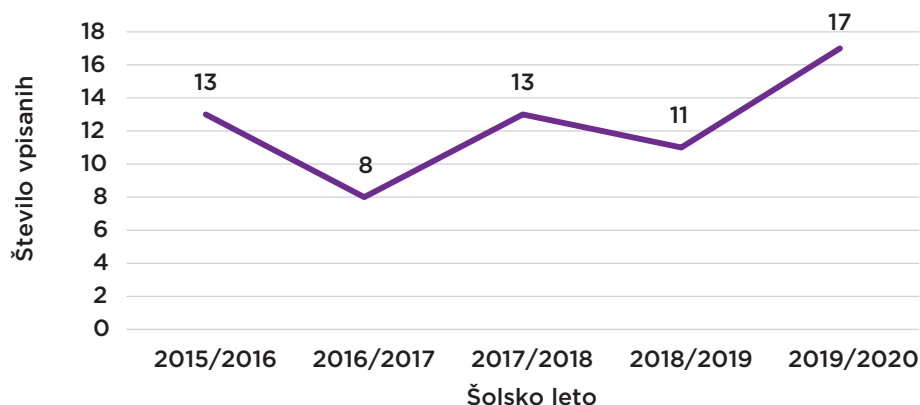
*do 2017/18 - dramsko gledališka smer

Vir: CEUVIZ, centralna evidenca udeležencev, 2020

Medtem ko je razpršenost izvajanja programa in smeri umetniških gimnazij v Sloveniji relativno velika, pa programe višjega strokovnega izobraževanja na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v Sloveniji izvaja le en izvajalec, in sicer Konservatorij za glasbo in balet, Višja baletna šola v Ljubljani. Višja baletna šola omogoča vpis v program Balet, v okviru katerega si študentje pridobijo višjo strokovno izobrazbo z nazivom Višji baletni plesalec/višja baletna plesalka.

V spodnjem grafu je razvidno, da je vpis v vseh petih letih razmeroma konstanten oziroma se je v zadnjem šolskem letu 2019/2020 nekoliko povešal.

Graf 16: Število vseh vpisanih v višje strokovno izobraževanje (Višja baletna šola) v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020

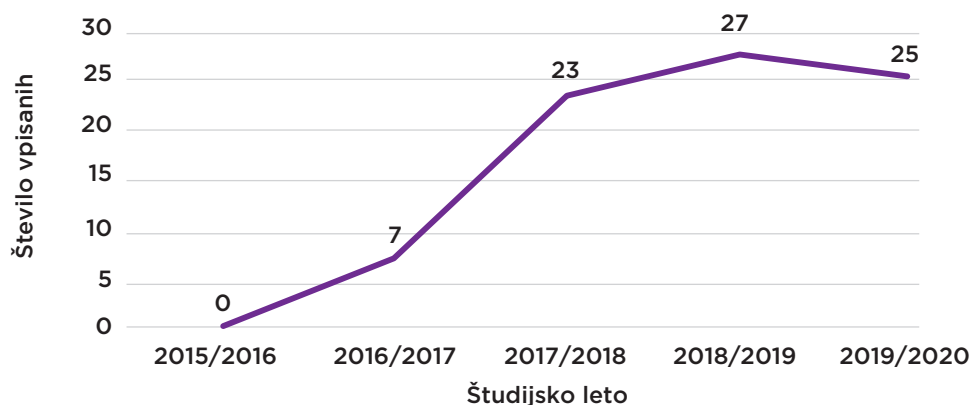
Vir: CEUVIZ, centralna evidenca udeležencev v izobraževanju, 2020

Vpis v študijske programe visokošolskega izobraževanja

Programe visokošolskega izobraževanja na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti izvajajo tri izobraževalne institucije, in sicer: Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani; Akademija za glasbo, gledališče, film in televizijo Univerze v Ljubljani ter Alma Mater Europea – Akademija za ples. V nadaljevanju predstavljamo opis in število vpisanih v posamezni visokošolski študijski program.

Akademija za ples v obravnavanem obdobju izvaja visokošolski strokovni študijski program Ples, koreografija in omogoča študentom pridobitev izobrazbe po prvi bolonjski stopnji. Izvaja se ločeno po plesnih smereh (balet, sodobni ples, družabni ples in tekmovalni ples), s skupnim izvajanjem teoretičnih in nespecifičnih predmetov. Pridobljen naziv je Diplomirani plesalec koreograf/diplomirana plesalka koreografinja (vs). V spodnjem grafu je prikazano gibanje števila vpisanih študentov v obdobju od 2015/16–2019/20, iz katerega je razvidno, da je sprva, od začetka izvajanja programa v študijskem letu 2016/17, število vpisanih strmo naraslo, potem se je vpis umiril in v letu 2019/20 dosegel 25 vpisanih študentov.

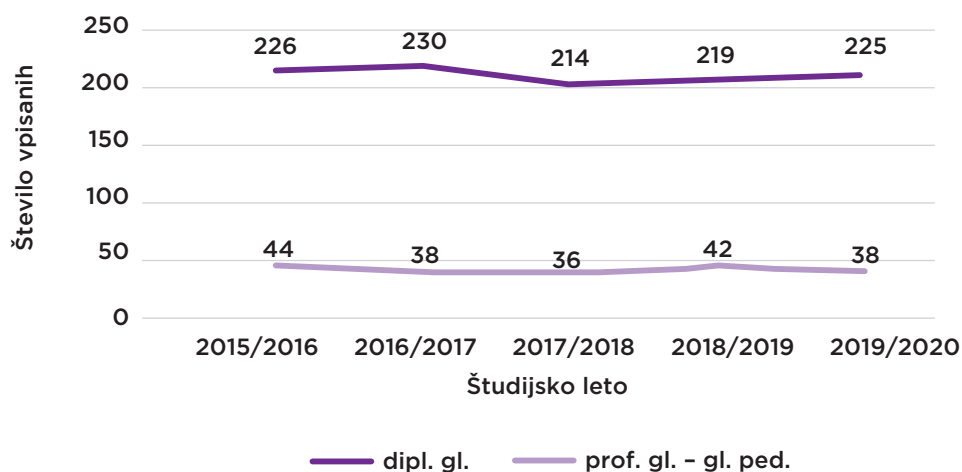
Graf 17: Gibanje števila vpisanih študentov v visokošolski program Ples, koreografija Akademije za ples v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020

Vir: Akademija za ples, maj 2020

Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani v obravnavanem obdobju omogoča študij dveh univerzitetnih študijskih programov prve stopnje, in sicer glasbene umetnosti in glasbene pedagogike (znotraj programa glasbena umetnost je 26 smeri). Univerzitetni program prve stopnje Glasbena pedagogika izobražuje učitelje glasbenega pouka in nauka o glasbi ter solfeggia v predšolskih programih, osnovnih in glasbenih šolah ter splošnih gimnazijah. V grafu 18 je prikazano gibanje števila vpisanih študentov v prvostopenjski univerzitetni študijski program glasbene umetnosti in glasbene pedagogike v letih 2015/16–2019/20, ki je bistveno višje pri glasbenih umetnosti, pri obeh pa se, kar se števila vpisa tiče, v obravnavanih letih ni bistveno spreminjalo.

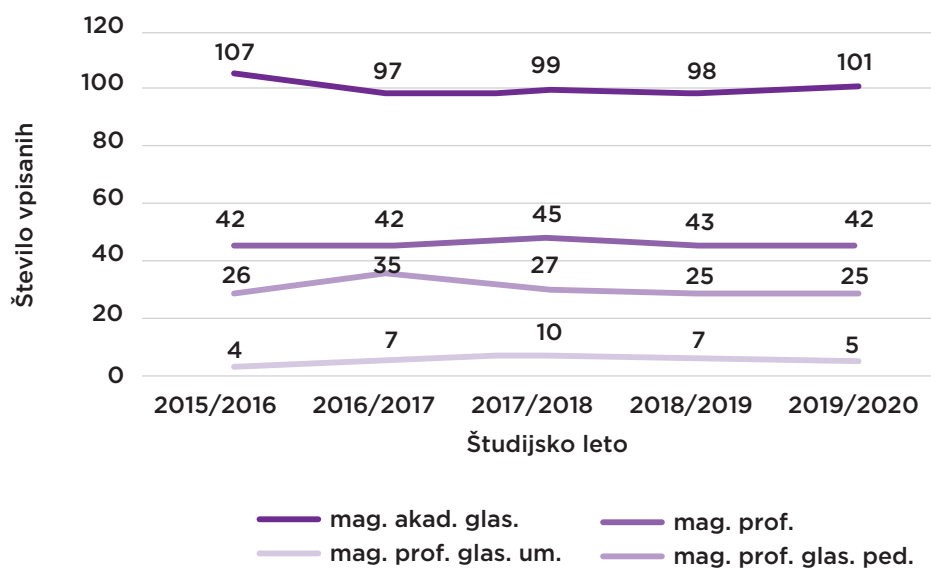
Graf 18: Gibanje števila vpisanih študentov na univerzitetnem programu prve stopnje Akademije za glasbo v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020

Vir: Akademija za glasbo, 2020

Na drugi stopnji Akademija za glasbo omogoča študij štiri magistrske študijske programe druge stopnje: glasbena umetnost (26 smeri), instrumentalna in pevška pedagogika (22 smeri), glasbeno-teoretska pedagogika (tri smeri), glasbena pedagogika. Glasbena umetnost pomeni nadaljevanje programa Glasbena umetnost na prvi univerzitetni stopnji in ima enake značilnosti pri izvedbi individualnega pouka glavnega predmeta. Magistrski program druge stopnje Instrumentalna in pevška pedagogika ima 22 smeri in pomeni usmerjanje študentov univerzitetnega programa prve stopnje Glasbena umetnost na področje pedagoškega delovanja v okviru absolvirane smeri (glavnega predmeta) na prvi stopnji, študente pa usposablja za učitelje instrumentov in petja na ravni osnovnošolskega in srednješolskega glasbenega izobraževanja. Program ohranja značilnosti individualnega pouka pri glavnem predmetu (smeri študija). Magistrski program druge stopnje Glasbeno-teoretska pedagogika pomeni nadaljevanje treh smeri prve stopnje univerzitetnega študija Glasbena umetnost in usmerjanje absolventov treh smeri (kompozicija, dirigiranje in sakralna glasba) v pedagoški poklic, natančneje v bodoče učitelje. Usposablja za samostojno poučevanje glasbeno-teoretičnih predmetov v srednjem in osnovnem glasbenem šolstvu ter na srednješolski ravni splošnega izobraževanja. Program ohranja značilnosti individualnega pouka pri glavnem predmetu (smeri študija). Magistrski program druge stopnje Glasbena pedagogika usposablja študente za samostojno izvajanje glasbene vzgoje in zborovskega petja na osnovnošolski in srednješolski ravni splošnega izobraževanja ter programov na predšolski in osnovnošolski ravni v glasbenem šolstvu.

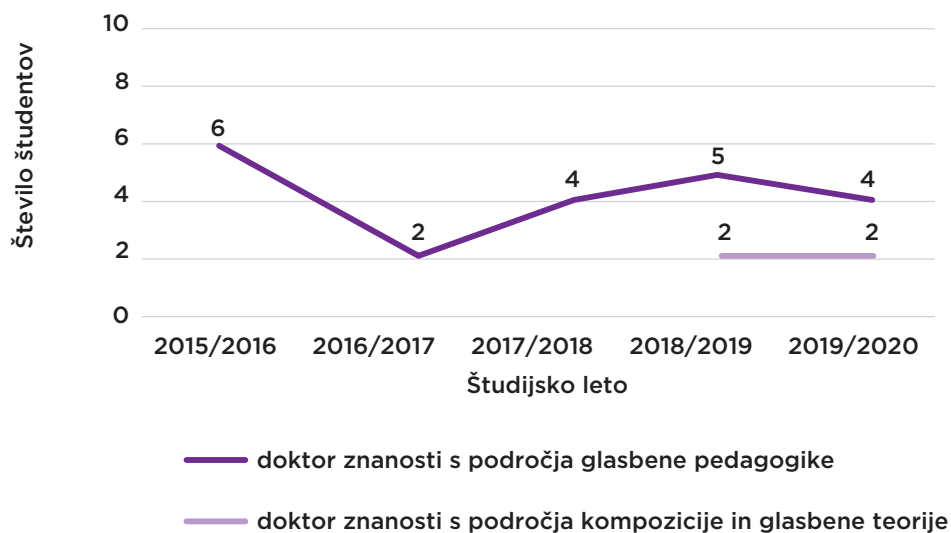
Graf 19: Gibanje števila vpisanih študentov v programe druge stopnje Akademije za glasbo v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020

Vir: Akademija za glasbo, 2020

Na tretji stopnji Akademija za glasbo izvaja dva doktorska študija, in sicer na področju Glasbena pedagogika je zasnovan kot poglobitev in nadgradnja drugostopenjskega magistrskega študija glasbene pedagogike ter na področju Kompozicija in glasbena teorija, ki je zasnovan kot poglobitev in nadgradnja drugostopenjskega magistrskega študija kompozicije in glasbene teorije. Vpis v omenjena doktorska študija prikazuje graf 20.

Graf 20: Gibanje števila vpisanih študentov v programa tretje stopnje Akademije za glasbo v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020

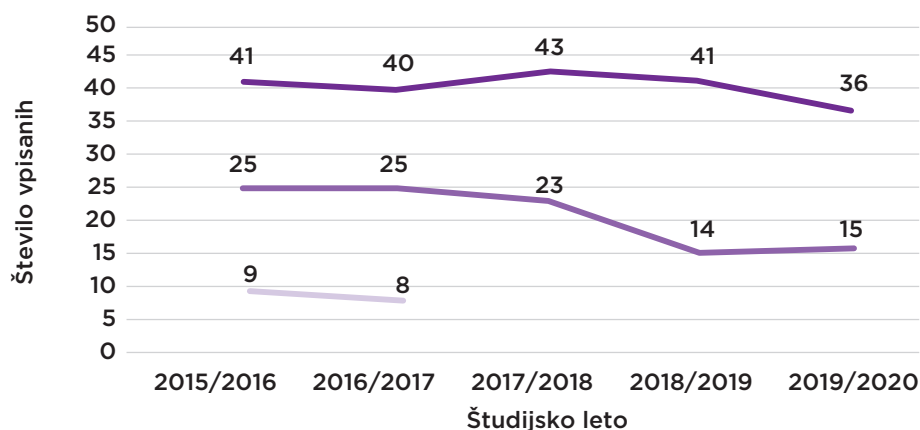

Vir: Akademija za glasbo, 2020

Akademija za gledališče, režijo, radio in televizijo (v nadaljevanju AGRFT) v obravnavanem obdobju izvaja študijske programe na treh stopnjah. Na prvi stopnji AGRFT izvaja študijske programe s področja dramske igre, dramaturgije in scenskih umetnosti ter gledališke režije. Dramska igra združuje vsebine za pridobitev kompetenc za kakovostni začetek samostojnega dela dramskega igralca v uprizoritvenem prostoru. Program dramaturgija in scenske umetnosti je zasnovan tako, da slušatelji na prvi stopnji študija dobijo vsa potrebna teatrološka znanja, ki jih usposablja za opravljanje praktičnih dramaturških opravil v gledaliških in sorodnih ustanovah, za teoretično-raziskovalno in arhivsko delo v gledaliških in njim sorodnih institucijah ter osnovna znanja, ki so potrebna za pisanje različnih dramskih besedil, od umetniških besedil (različne dramske zvrsti) do drugih kritičnih in publicističnih člankov za strokovno javnost in množične medije. Pri programu gledališka režija pa študenti spoznajo zakonitosti

režije v uprizoritvenih umetnostih, njeno strukturiranost, soočijo se s kriteriji, ki jih pred njih postavlja zahtevna, vsebinsko in formalno natančno strukturirana dramska partitura. Študentje poleg razvijanja samostojnega režijskega in uprizoritvenega koncepta razvijajo tudi čut za pravočasno interveniranje pri delu z igralci, prepoznajo načelo selekcije kot ustvarjalno načelo, naučijo se videti skladnost oz. neskladnost med zamišljenim in izvedenim in so sposobni kritično presojati ustvarjene rešitve.

Graf 21: Gibanje števila vpisanih študentov v obravnavane visokošolske programe prve stopnje AGRFT v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020

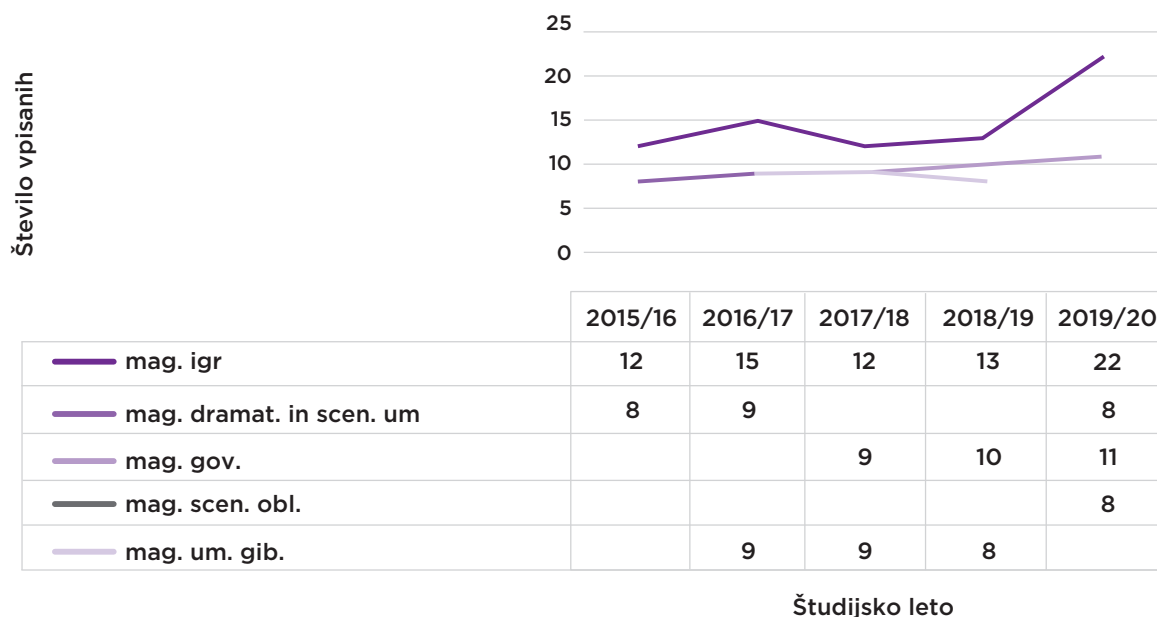
Vir: AGRFT, 2020

Iz grafa 21 je moč razbrati, da je največ vpisa v program dramske igre, a se v vseh programih prve stopnje v zadnjih letih obravnavanega obdobja kaže počasen upad števila vpisanih.

Na drugi stopnji AGRFT na obravnavanem področju izvaja študijske programe dramska igra, dramaturgija in scenske umetnosti, gledališka in radijska režija, oblike govora, scensko oblikovanje ter umetnost giba. Študijski program dramska igra sestavljajo štiri smeri: dramska igra, umetniška beseda, gledališko petje in igra z lutko in raziskuje nove tendence in teorije uprizoritvenih umetnosti, svoje teoretične postavke pa sistematično preverja s praktičnim izvajanjem projektov. Dramaturgija in scenske umetnosti je program, zasnovan kot kombinacija teoretskih in praktičnih vsebin, ki študentom omogočajo pridobitev kompetenc za samostojno dramaturško, raziskovalno in umetniško delovanje. Gledališka in radijska režija je program, kjer študent spozna oblikovanje in specifikacijo konkretnega uprizoritvenega načrta (realizacija vizualnih avtorskih načrtov in skic, dogovor o tehnični realizaciji, določitev igralske zasedbe) in se nauči strateškega odločanja in komunikacije (s soavtorji, soustvarjalci, producenti ter strokovnimi ter tehničnimi sodelavci) na več ravneh pred realizacijo na gledališkem ali radijskem področju. Študijski program oblike govora nudi študentom znanja o temeljnih zakonitostih govora, posebnostih slovenskega govornega jezika, umetniškem in neumetniškem govoru ter teoretične in praktične napotke za pripravo na govorno sporočanje v različnih okoliščinah. Študenti se med študijem seznanijo tudi s temeljnimi načeli znanstvenega raziskovanja govornega jezika in z oblikovanjem (pisnih) strokovnih besedil na temo govora. Študij omogoča pridobitev kompetenc za samostojno delo na področju govorne komunikacije v slovenskem medijskem, kulturnem in strokovno-znanstvenem prostoru, učiteljem pa nudi strokovna izhodišča za učinkovitejše govorno nastopanje v pedagoškem procesu. Študijski program scensko oblikovanje ima dve smeri, in sicer scenografija in kostumografija. Namenjen je umetniškemu in strokovnemu izobraževanju študentov, ki so že dokončali prvo stopnjo študija na umetniških akademijah ali podobnih visokošolskih programih in bi želeli nadaljevati svoje umetniško delo na področju oblikovanja scene, kostumov, svetlobe pri raznolikih sodobnih uprizoritvah. Umetnost giba je študijski program, ki ga sestavljata dve smeri – Umetnost giba ter Gib v prostoru (raz-gibani prostor). Je vsebinsko raznolik, hkrati pa oblikovan medpredmetno in poleg plesno-gledališkega praktikoma ponuja možnost izobraževanja bodočih teoretikov plesa in gledališča ter akterjev z drugih umetniških področij, ki v umetnosti giba prepoznajo možnosti povezovanja z vedno novimi oblikami in vsebinami.

Kot je razvidno iz grafa 22, je največ vpisa v programih druge stopnje za naziv Magister igre (22 v šolskem letu 2019/20), kjer vpis tudi postopoma iz leta v leto raste, najmanj pa v ostalih obravnavanih študijskih programih, kjer se število vpisanih giblje med osem in deset študentov letno.

Graf 22: Gibanje števila vpisanih študentov v obravnavane visokošolske programe druge stopnje AGRFT v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020

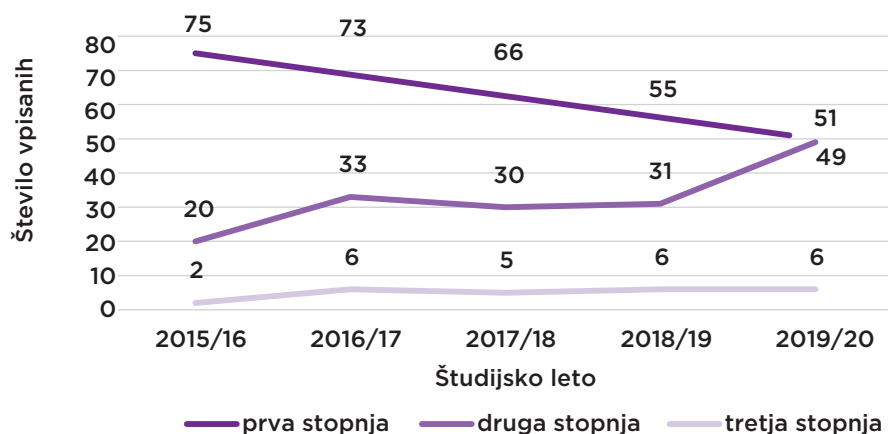

Vir: AGRFT, 2020

Na tretji stopnji AGRFT izvaja študijski program scenskih umetnosti (Humanistika in družboslovje), ki omogoča pridobitev znanstvenega naslova Doktor/doktorica znanosti na področju Študijev scenskih umetnosti, ki ga izvaja AGRFT v okviru skupnega interdisciplinarnega doktorskega programa Humanistika in družboslovje. Doktorski študij na področju Študijev scenskih umetnosti pomeni nadaljevanje in poglobitev drugostopenjskega študija Dramaturgije in scenskih umetnosti. Njegov cilj je oblikovanje vrhunsko usposobljenih znanstvenikov, raziskovalcev, teoretikov, piscev in kritikov ter pedagoških delavcev s področja scenskih umetnosti. Področje Študijev scenskih umetnosti ponuja možnost sodobnega študijskega in raziskovalnega pristopa tako k tradicionalnim dramsko-gledališkimi in dramsko-teoretskim ter gledališko-zgodovinskimi in gledališko-teoretskim temam kot tudi k novim teoretskim poljem, ki jih odpirajo t. i. »performing arts studies«. Med njimi so v ospredju koncepti performativnosti v širšem in reprezentacije v ožjem smislu, politike produkcije in recepcije v scenskih umetnostih, estetike performativnega in performansa, analize predstave in njenih strukturnih elementov, raziskave antropoloških problemov in medkulturnih križanj v sodobnih scenskih praksah, študije konkretnih primerov sodobnih (slovenskih in tujih) scenskih praks, njihovega dokumentiranja in zgodovinenja ipd. Doktorski študij je usmerjen tudi v odkrivanje novih socialnih, družbenih in tehnoloških povezav v sodobnih scenskih umetnostih, kar dosega z metodološkim kombiniranjem različnih družboslovnih in humanističnih disciplin. Študent na področju Študijev scenskih umetnosti vpiše dva temeljna predmeta: Teorija in zgodovina dramskega besedila in gledališča ter Metodologije študijev scenskih umetnosti. Oba predmeta ponujata možnosti kontekstualizacije, interdisciplinarnih in znotraj disciplinarnih povezav ter vzpostavitev nujne kritične distance do različnih raziskovalnih postopkov, metodologij in teorij na področju teorije in zgodovine drame oz. študijev scenskih umetnosti. Doktorski seminarji ponujajo možnost aktivnega sodelovanja nosilcev oz. izvajalcev temeljnih predmetov s študenti pri konkretni pripravi doktorske teme in pri analitičnem spremljanju njihovega znanstvenoraziskovalnega dela. Študent izbere izbirni predmet iz ponudbe predmetov interdisciplinarnega doktorskega programa v skladu z načrtovano temo doktorske disertacije. Študij je v celoti usklajen s strukturo in organizacijo interdisciplinarnega doktorskega programa Humanistika in družboslovje.

V grafu 23 je prikazano gibanje števila vpisa za vse tri stopnje obravnavanih visokošolskih programov na področju uprizoritvenih umetnosti. Kot je razvidno, je največ vpisa še vedno v programe prve stopnje, čeprav se vpis počasi zmanjšuje in je v študijskem letu 2019/2020 dosegel le 51 študentov, medtem ko vpis v programe druge stopnje narašča in je v omenjenem študijskem letu dosegel že število 49. Na drugi strani pa je vpis v programe tretje stopnje konstanten in zadnja leta dosega število šestih vpisanih študentov.

Graf 23: Gibanje števila vpisanih študentov v obravnavane visokošolske programe prve, druge in tretje stopnje AGRFT v obdobju med 2015/2016 in 2019/2020

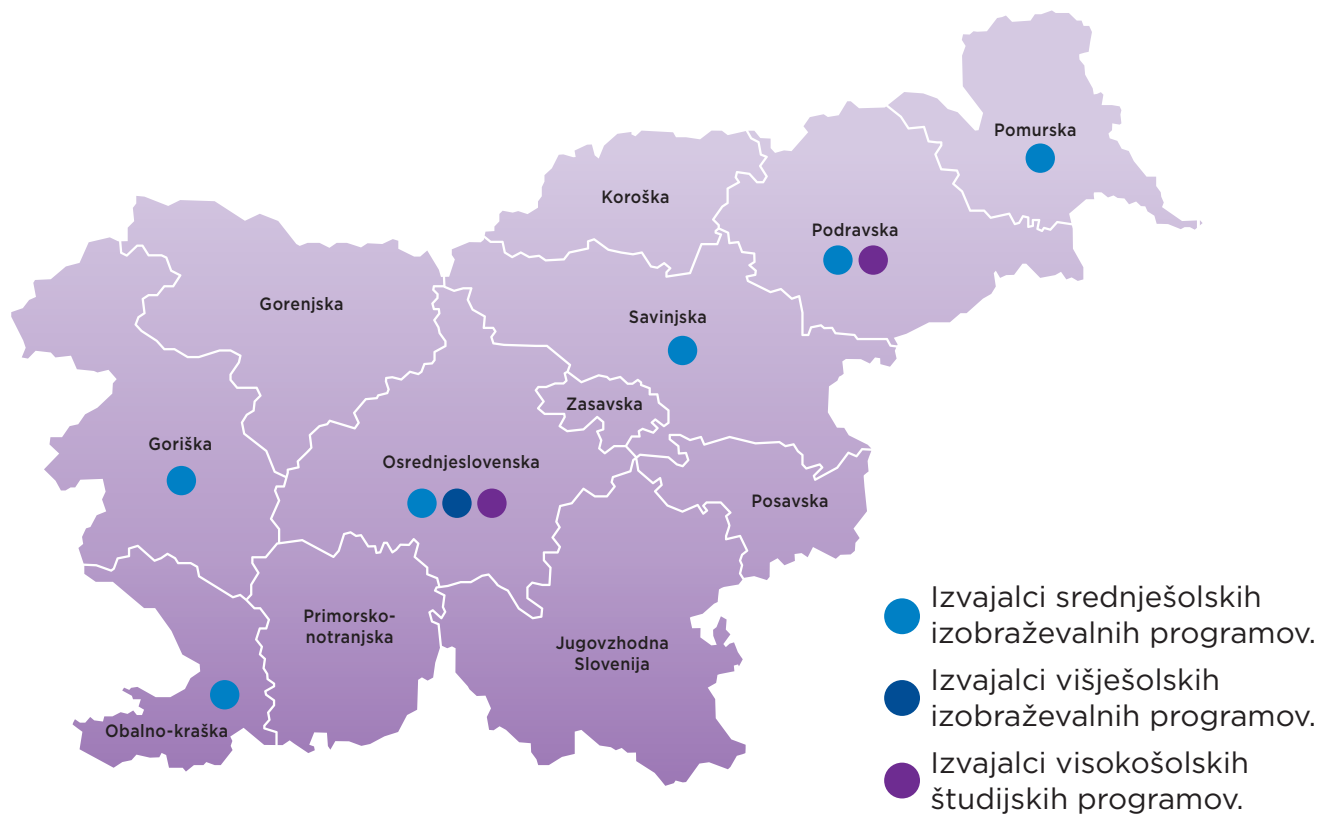

Vir: AGRFT, 2020

Regijska razpršenost izvajalcev različnih izobraževalnih in študijskih programov na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti

Na sliki 4 je predstavljena regijska razpršenost izvajalcev izobraževalnih in študijskih programov na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti. Kot je razvidno iz grafa, je največ izvajalcev v osrednjeslovenski regiji, v ostalih regijah Slovenije je izvajalcev bistveno manj. Poleg osrednjeslovenske regije, ki omogoča izobraževanje tako na srednješolski kot na višješolski in visokošolski ravni, je izobraževanje možno še v obalno-kraški, goriški, savinjski, podravski in pomurski regiji, a večinoma le v okviru srednješolskih izobraževalnih programov.

Slika 4: Regijska razpršenost izvajalcev različnih izobraževalnih in študijskih programov na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti

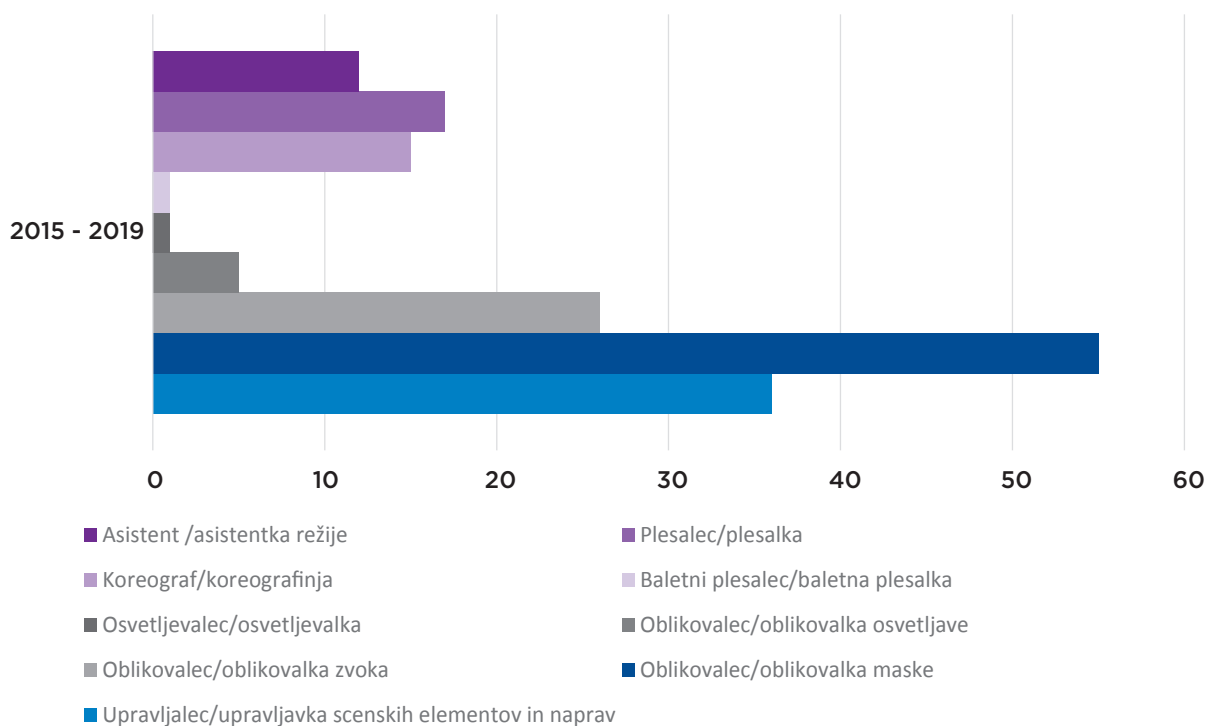

Število podeljenih certifikatov na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti

V spodnjem grafu 24 je predstavljeno gibanje števila podeljenih certifikatov za posamezne nacionalne poklicne kvalifikacije po letih. Kot je razvidno iz grafa, je bilo v obravnavanem obdobju največ certifikatov podeljenih za Oblikovalca/oblikovalko maske, nekaj manj za Upravljalca/upravljalke scenskih elementov in naprav ter Oblikovalca/oblikovalka maske, za ostale pa bistveno manj.

Za Organizatorja/organizatorico scenskih elementov in naprav ter Inspicienta/inspicientko zaenkrat ni bilo podeljenega še nobenega certifikata.

Graf 24: Gibanje števila podeljenih certifikatov za posamezne nacionalne poklicne kvalifikacije v obdobju 2015–2019

Vir: www.nrpslo.org

IV

**Trendi in razvojne
možnosti na področju
glasbe, plesa in
uprizoritvenih
umetnosti**

1. EKONOMSKE POSEBNOSTI PODROČJA

Področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti ima tudi v ekonomskem pogledu nekatere posebnosti. V svetu smo že desetletja priča splošni rasti stroškov dela. Ta rast se kompenzira s tehnološkim razvojem, ki zaradi inovacij zmanjšuje potrebe po delu (npr. tehnološke izboljšave v delovnem procesu, avtomatizacija ipd.), s čimer se zmanjša število delavcev v posameznem delovnem procesu. Kjer tega ni mogoče izpeljati v zadostni meri, se celotne gospodarske panoge selijo na področja, kjer je delovna sila cenejša (npr. selitev tekstilne industrije iz Evrope in ZDA).

Na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti tehnološki razvoj ne prispeva k zmanjševanju stroškov dejavnosti v taki meri kot v večini drugih gospodarskih panog. Pri odrski dejavnosti je namreč ključno prav delovanje ljudi, ki se jih v večini primerov ne da nadomestiti. Npr. simfoničnih del ni mogoče adekvatno izvesti brez sodelovanja vsaj nekaj deset orkestrskih glasbenikov. Največje zasedbe dosežejo tudi do 120 instrumentalistov in več. Za izvedbo velikih opernih predstav je včasih potrebnih tudi nekaj sto sodelujočih glasbenikov in tehničnih delavcev itd. Tako se zaradi rasti stroškov dela stroški glasbenih, plesnih in gledaliških predstav v odnosu do drugih dejavnosti, nesorazmerno povečujejo. Na to posebnost je prvi opozoril ameriški ekonomist Baumol in se v teoriji imenuje »Baumolova bolezen«. Iz tega razloga nekatere umetnostne dejavnosti brez izdatnih subvencij na trgu ne morejo preživeti (opera, balet, orkestri), vse težje pa je tudi komercialno naravnani odrski produkciji. To je tudi razlog za stanje pri nas, ko predstavljajo javna sredstva več kot tri četrtine prihodkov odrske dejavnosti.

Slika 5: Igralci in igralkе v kostumih (Foto: Adobe Stock)

2. SPLOŠNE PERSPEKTIVE RAZVOJA

»Baumolova bolezen« sili producente na področju odrske dejavnosti v nenehno racionalizacijo poslovanja in zmanjševanje stroškov produkcij, kar se, seveda, odraža tudi pri zaposlovanju. Že pred desetletji se je npr. v številnih evropskih državah spremenila organizacija gledališč, še zlasti opernih, ki zaposlujejo največ ljudi. Velike operne hiše s stalnimi umetniškimi ansambli in vsem potrebnim drugim umetniškim osebjem so tako ohranile le orkester, operni zbor in morda baletni ansambel ter nekaj nujnih umetniških sodelavcev za vsakodnevno izvajanje vaj in predstav (korepetitorji, inspicienti, asistenti vseh vrst), medtem ko ostale profile (operne soliste, dirigente, scenografe, kostumografe, koreografe ipd.) običajno angažirajo po posamičnih projektih. Podobne pojave je zaslediti tudi marsikje na področju dramskega gledališča in baleta. Razvoj gre torej od odrske produkcije s stalno zaposlenim umetniškim in drugim osebjem k projektni organizaciji umetniške produkcije.

Pri simfoničnih orkestrih zaradi narave dejavnosti števila zaposlenih ni možno opazneje zmanjševati, zato se zaradi rastočih stroškov dela zmanjšuje število orkestrów. Podobno velja za profesionalne zборе in druge sorodne ansamble.

V splošnem razvoju je na področju odrske umetnosti opazno brisanje meja med posameznimi ustaljenimi »klasičnimi« zvrstmi. Vse več je tako imenovanih hibridnih oblik odrskih dogodkov in uvajanja novih praks, ki jih zvrstno težko opredelimo. Značilno pa je, da v njih nastopajo pretežno posamezniki ali manjše skupine, kar je tudi posledica visokih stroškov dela, zaradi katerih so umetniški projekti z velikim številom udeležencev čedalje težje izvedljivi.

3. PERSPEKTIVE RAZVOJA V SLOVENIJI

V Sloveniji srečamo podobne procese kot drugje po Evropi, pri čemer moramo upoštevati tudi določene posebnosti, kot so:

- majhen kulturni prostor s posledično majhnim zaledjem občinstva in kadrov;
- pomen kulture pri konstituiranju slovenskega naroda in Slovenije kot države;
- nedokončana tranzicija iz prejšnjega družbenega sistema na področju kulture.

a) Zmanjševanje javnih sredstev za kulturo

Slovenija namenja za kulturo sorazmerno visok delež javnih sredstev, ki je nad povprečjem Evropske unije. V letu 2018 je znašal 0,7 % BDP (Eurostat). Večji odstotni delež najdemo v Estoniji, Latviji, Islandiji, na Madžarskem in v Poljski, enakega pa pri Češki, Hrvaški, Litvi in Malti, kar govori v prid trditvi, da manjše države namenjajo za kulturo sorazmerno večji delež sredstev.

Delež slovenskega BDP, namenjenega kulturi (izvzeta sta založniška dejavnost in RTV Slovenija), je bil v letu 2018 glede na leto 2012 manjši za 0,1 %³⁴ oziroma se je zmanjšal za 12,5 %.

Delež državnega proračuna, ki ga Slovenija namenja kulturi, se vztrajno manjša. Leta 1992 je znašal 2,47 %, leta 2002 2,11 %, leta 2012 1,91 % in leta 2018 1,64 % državnega proračuna.

Ker je kultura pretežno financirana iz javnih sredstev, ima njihovo postopno zmanjševanje velik vpliv na področje.

b) Slabšanje finančnega položaja posameznih proračunskih porabnikov in financiranja posameznih področij

V letu 2015 je bilo glede na leto 1992 namenjenih manj sredstev glasbi, medtem ko so sredstva za področje uprizoritvenih umetnosti (kamor je všteto tudi področje plesa) ostala približno enaka. Poudariti pa velja, da se je v tem času povečalo število prejemnikov sredstev, kar pomeni, da so le-ta bolj razpršena in je dejanski finančni položaj prejemnikov precej slabši od položaja v letu 1992³⁵. Slabšanje položaja glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti je razvidno tudi iz strukture proračuna ministrstva za

³⁴ Ibid., tabela 2.

³⁵ Ibid., tabela 2.

kulturo. Le-to je v letu 1992 namenilo glasbi 21,2 % proračuna, leta 2015 pa le še 16,4 %. Pri uprizoritvenih umetnostih beležimo manjši upad, in sicer s 16,5 % proračuna v letu 1992 na 15 % v letu 2015.³⁶

c) Širjenje dejavnosti

Dejavnost na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti se povečuje, kar je razvidno že iz podatkov ob predstavitvi področja. Še bolj je to očitno v primerjavah skozi daljše časovno obdobje. Kot poljuben, a dovolj ilustrativni primer, lahko navedemo profesionalno gledališko produkcijo, ki je v npr. v sezoni 1998/99 obsegala 4240 predstav, v sezoni 2013/2014 pa 4875 predstav, kar pomeni skoraj 15 % povečanje obsega v petnajstih letih (Slovenski gledališki letopis, 1998/99, 2013/14)

d) Rast stroškov dela

Kot drugje po Evropi tudi na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih dejavnosti, vsaj v javnem sektorju, ki po obsegu prevladuje, stroški dela naraščajo.

Področje glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti se je znašlo v situaciji, ko se na eni strani obseg javnega financiranja zmanjšuje in pokrivanja tega primanjkljaja iz drugih virov ni mogoče ustrezno nadomeščati, s čimer se finančni položaj producentov – zaposlovalcev posledično slabša, na drugi strani pa se povečuje obseg dejavnosti in hkrati realno rastejo stroški dela. Vse to v časovni perspektivi oži možnosti zaposlovanja in takšne trende lahko pričakujemo tudi v prihodnje.

Možnosti zaposlitve oži tudi internacionalizacija trga dela. Na glasbenem in plesnem področju se to odraža v bistveno povečani mednarodni konkurenci na trgu dela. Nekoliko drugačen je položaj na področju uprizoritvenih umetnosti, kjer je pomemben dejavnik obvladovanje slovenskega jezika, kar daje domačim delojemalcem precejšnjo prednost.

Kljub temu da v Sloveniji še prevladujejo gledališča in glasbene ustanove s stalnimi umetniškimi ansambli, je tudi pri nas prisoten pritisk financerjev dejavnosti za zmanjševanje števila zaposlenih, še zlasti od gospodarske krize iz leta 2008 dalje. Nekateri profili, kot so dirigent, režiser, scenograf, kostumograf, koreograf ipd. tako rekoč ne morejo več računati na stalno zaposlitev v kakem javnem zavodu. Ob zmanjševanju javnih sredstev za glasbeno dejavnost je alarmanten tudi izkazan osip občinstva, kar dolgoročno ne napoveduje povečevanja dejavnosti. V dramskem gledališču je opazna tudi tendenca režiserjev in umetniških vodij, da bi oblikovali celotne umetniške ekipe bolj »projektno«, to je z več svobode pri oblikovanju umetniških zasedb, kot jo ponuja izbor iz stalno angažiranega umetniškega ansambla pri producentu predstave. V prihodnje lahko torej pričakujemo še povečan pritisk na zmanjševanje števila stalnih zaposlitev in vse več angažmajev za posamezne projekte, kar posledično pomeni nadaljnjo rast samozaposlovanja.

Osnovni strateški dokument za področje kulture v Republiki Sloveniji je Nacionalni program za kulturo, ki ga predvideva in zahteva ZUJIK. Nacionalni program za kulturo se sprejema za obdobje najmanj osmih let in »na podlagi nacionalnega programa sprejme vlada akcijski načrt, s katerim za obdobje štirih let določi ukrepe (obseg in vrsto kulturnih dejavnosti), cilje, obseg sredstev in čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje« (iz 10. člena ZUJIK). Žal se navedene dejavnosti ne izvajajo skladno z zakonskimi zahtevami. Tako že dve leti ni veljavnega nacionalnega programa za kulturo, vlade ne sprejemajo zahtevanih akcijskih načrtov, pa tudi sicer dosednji nacionalni programi niso bili dovolj kakovostna podlaga za pripravo ustreznih operativnih programov.

Zato bo prihodnja zaposlovanja možno sklepati le na podlagi splošnih trendov razvoja v svetu in domačih ekonomskih razmer.

Stalno zaposlovanje bo v javnem in zasebnem sektorju vse težje, saj lahko zaradi naraščajočih stroškov dela računamo na stalne zahteve financerjev po zmanjševanju števila delovnih mest v javnih zavodih. Zaradi racionalizacije poslovanja kot tudi zaradi splošnih trendov razvoja dejavnosti bo za umetniške poklice v daljši časovni perspektivi težko ohraniti sistem stalnih zaposlitev. Na področju glasbe in plesa je vzpostavljena mednarodna konkurenca na trgu dela, kar zvišuje zahtevane standarde znanja in usposobljenosti.

Perspektiva na trgu dela je tako v samozaposlovanju, pri čemer bodo za delojemalce glede na smernice razvoja vse pomembnejša raznovrstna dodatna znanja in spretnosti iskalcev zaposlitve, pri čemer lahko predvidevamo, da se bo konkurenca na trgu dela še zaostrovala.

³⁶ Ibid, tabela 2.

Dodatek

Viri in literatura

Pomen krajšav in kratic

Kazalo slik

Kazalo tabel

Kazalo grafov

Slika 6: Kasperleteater

Viri in literatura

- Akademija za glasbo. Dostopno prek: <https://www.ag.uni-lj.si/>
- Akademija za gledališče, režijo, film in televizijo. Dostopno prek: <https://www.agrft.uni-lj.si/>
- Alma Mater Europea ECM. Dostopno prek: <https://almamater.si/>
- Anton Podbevšek teater. Dostopno prek <http://www.antonpodbevsekteater.si/si/>
- Centralna evidenca udeležencev v izobraževanju, 2020. Dostopno prek: <http://eportal.mss.edus.si/portal/>
- Centre for Economics and Business Research, 2019. Dostopno prek: https://www.artscouncil.org.uk/sites/default/files/download-file/Economic%20Impact%20of%20arts%20and%20culture%20on%20the%20national%20economy%20FINAL_O_O.PDF
- Eurostat: General Government Expenditure by Function; dostopno prek <https://ec.europa.eu/eurostat/web/culture/data/database>
- Gledališče Koper. Dostopno prek <https://www.gledalisce-koper.si/sl/>
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (1994, spremembe in dopolnitve 1996, 1999, 2001, 2008, 2009, 2012, 2013, 2015, 2017 in 2018). Podpisana 29. 6. 1994, v veljavi od 6. 8. 1994. Dostopno prek <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=KOLP7>
- Lutkovno gledališče Ljubljana. Dostopno prek <http://www.lgl.si/si/>
- Merriam-Webster Dictionary. Dostopno prek <https://www.merriam-webster.com/dictionary/performing%20arts>
- Mestno gledališče ljubljansko. Dostopno prek <https://www.mgl.si/sl/>
- Ministrstvo za kulturo (MK), (2020). Samozaposleni. (Podatkovni portal – Razvidi in evidence). Ljubljana, Ministrstvo za kulturo. Dostopno prek: <https://rmsn.ekultura.gov.si/razvid/samozaposleni> na dan 20.6.2020
- Ministrstvo za kulturo, (2017), Analiza financiranja kulture, dostopno prek <https://e-uprava.gov.si/download/edemokracija/datotekaVsebina/336435?disposition=inline>; tabela 9
- Orkester slovenske policije. Dostopno prek <https://www.policija.si/o-slovenski-policiji/organiziranost/generalna-policijska-uprava/sluzba-generalnega-direktorja-policije/policijski-orkester>
- Orkester slovenske vojske. Dostopno prek <http://www.slovenskavojska.si/struktura/sile-za-podporo-poveljevanja/organizacijske-enote-pri-gssv/orkester-slovenske-vojske/>
- Portal GOV.SI. eVŠ – evidenca visokošolskih zavodov, dostopno prek: <https://www.gov.si teme/evs-evidenca-visokosolskih-zavodov-in-studijskih-programov/>
- Portal GOV.SI. eVŠ – evidenca študijskih programov, dostopno prek: <https://www.gov.si teme/evs-evidenca-visokosolskih-zavodov-in-studijskih-programov/>
- Plesni teater Ljubljana. Dostopno prek <https://www.gledalisce-koper.si/sl/>
- Prešernovo gledališče Kranj. Dostopno prek <https://www.pgk.si>
- Radiotelevizija Slovenija. Dostopno prek <https://www.rtv slo.si/>
- Repovž Grabnar, I. (2019). Odrska dejavnost (metodološko pojasnilo). Statistični urad Republike Slovenije. Dostopno prek <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/9748>
- Slovenska filharmonija. Dostopno prek <https://www.filharmonija.si/>
- Slovenski gledališki letopis, sezona 1998/99 in sezona 2013/2014
- Slovensko ljudsko gledališče Celje. Dostopno prek <https://www.slg-ce.si/>
- Slovensko mladinsko gledališče. Dostopno prek <https://mladinsko.com/sl/>
- Slovensko narodno gledališče Drama. Dostopno prek <https://www.drama.si/>
- Slovensko narodno gledališče Maribor, Drama. Dostopno prek <https://www.sng-mb.si/drama/>
- Slovensko narodno gledališče Maribor, Opera in balet. Dostopno prek <https://www.sng-mb.si/operabalet/>
- Slovensko narodno gledališče Nova Gorica. Dostopno prek <https://www.sng-ng.si>
- Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana. Dostopno prek <http://www.opera.si/>
- Statistični urad Republike Slovenije (SURS). (2016, 2017, 2018, 2019). Demografsko in socialno področje – kultura – kulturni domovi, glasba, gledališča (Podatkovni portal SI-STAT). Ljubljana, Statistični urad Republike Slovenije. Dostopno prek https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/10_Dem_soc/10_Dem_soc__10_kultura__03_10807_kultura_oder/?tablelist=true
- Statistični urad Republike Slovenije (SURS).(2020). Dostopno prek <https://www.stat.si/StatWeb/Methods/Classifications>
- The History of Economic Thought Website, dostopno prek: <https://www.hetwebsite.net/het/profiles/baumol.htm>
- Wallin, N. L., Merker, B. in Brown, S. (2000). The origins of music. London: A Bradford Book in Massachusetts: The MIT Press

- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – ZUJIK (2002, spremembe 2007, 2008, 2010, 2011, 2013, 2016 in 2017). Sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije, v veljavi od 29. 11. 2002. Dostopno prek <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO3370>
- Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (ZPSI – 1A, Ur. l. RS št. 68/17)
- Zakon o Slovenskem ogrodju kvalifikacij, Ur. l. št. 104, 2015
- Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI, Ur. l. RS št. 86/04 in 100/13)
- Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje [ZRSZ]. (2020). Trg dela v številkah. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Dostopno prek https://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah

Pomen krajšav in kratic

AV	avdiovizualen
BDP	bruto družbeni proizvod
CPI	Center RS za poklicno izobraževanje
CEUVIZ	Centralna evidenca udeležencev v izobraževanju
ECTS	European Credit Transfer and Accumulation System
EOK	Evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje
EOVK	Evropsko ogrodje visokošolskih kvalifikacij
EQAVET	(European Quality Assurance in Vocational Education and Training) – Evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja
GŠ	glasbena šola
ISCED	International Standard Classification of Education
KLASIUS	nacionalni standard, ki se uporablja pri evidentiranju, zbiranju, obdelovanju, analiziranju, posredovanju in izkazovanju statistično analitičnih podatkov, pomembnih za spremljanje stanj in gibanj na socialno-ekonomskem in demografskem področju v Republiki Sloveniji
KT	kreditna točka
NAKVIS	Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu
NPK	nacionalna poklicna kvalifikacija
NRP	National reference point – Nacionalno informacijsko središče
RIC	Državni izpitni center
RTV	Radiotelevizija Slovenija
SKD	standardna klasifikacija dejavnosti
SOK	Slovensko ogrodje kvalifikacij
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
UN	univerzitetni študij
VS	visokošolski študij
ZKoIP	Zakon o kolektivnih pogodbah
ZMPUR	Zakon o minimalni plači, o načinu usklajevanja plač in o regresu
ZNOrg	Zakon o nevladnih organizacijah
ZSOK	Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij
ZUJIK	Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture
ZVIS	Zakon o visokem šolstvu

Kazalo slik

- Slika 1, str. 10: Slovensko ogrodje kvalifikacij (SOK) določa deset referenčnih ravni glede na učne izide
- Slika 2, str. 20: Gledališče v Nacionalnem parku Butrint – Vlora, Albanija
- Slika 3, str. 36: Obiskovalci predstave v gledališču
- Slika 4, str. 93: Regijska razpršenost izvajalcev različnih izobraževalnih in študijskih programov s področja glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti
- Slika 5, str. 96: Igralci in igralko v kostumih
- Slika 6, str. 102: Kasperleteater

Kazalo tabel

- Tabela 1, str. 11: Kvalifikacije v Slovenskem ogrodju kvalifikacij (SOK) ter ravni Slovenskega ogrodja kvalifikacij v primerjavi z Evropskim ogrođjem kvalifikacij (EOK)
- Tabela 2, str. 24: Prihodki ustanov z odrsko dejavnostjo in njihov delež v BDP Republike Slovenije
- Tabela 3, str. 25: Število prireditev in obiskovalcev odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji
- Tabela 4, str. 26: Število prireditev in obiskovalcev v glasbenih ustanovah
- Tabela 5, str. 27: Število prireditev in obiskovalcev v gledališčih in operah
- Tabela 6, str. 27: Število prireditev in obiskovalcev v kulturnih domovih
- Tabela 7, str. 28: Število prireditev glede na vrsto ustanov
- Tabela 8, str. 28: Število obiskovalcev glede na vrsto ustanov
- Tabela 9, str. 29: Število zaposlenih glede na vrsto ustanov
- Tabela 10, str. 30: Število sodelujočih v ustanovah z odrsko dejavnostjo glede na število aktivnega prebivalstva
- Tabela 11, str. 32: Število zaposlenih v ustanovah z odrsko dejavnostjo
- Tabela 12, str. 32: Število zaposlenih glede na vrsto ustanov
- Tabela 13, str. 37: Struktura in število zaposlenih deležnikov na področju odrske dejavnosti
- Tabela 14, str. 38: Kvalifikacijska struktura na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti po ravneh Slovenskega ogrodja kvalifikacij (SOK)
- Tabela 15, str. 39: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Upravljelec/upravljalca scenskih elementov in naprav
- Tabela 16, str. 41: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Osvetljevalec/osvetljevalka
- Tabela 17, str. 41: Osnovni podatki o srednji izobrazbi umetniške smeri s področja glasbe, plesa ali gledališča in filma
- Tabela 18, str. 43: Osnovni podatki o višji strokovni izobrazbi Višji baletni plesalec/višja baletna plesalka
- Tabela 19, str. 44: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Baletni plesalec/baletna plesalka
- Tabela 20, str. 45: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Inspicent/inspicientka
- Tabela 21, str. 46: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Organizator/organizatorica scenske tehnike in naprav
- Tabela 22, str. 46: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Koreograf/koreografinja
- Tabela 23, str. 47: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Plesalec/plesalka
- Tabela 24, str. 48: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Oblikovalec zvoka/oblikovalka zvoka
- Tabela 25, str. 49: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Oblikovalec osvetljave/oblikovalka osvetljave
- Tabela 26, str. 49: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Asistent režije/asistentka režije
- Tabela 27, str. 50: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Oblikovalec maske/oblikovalka maske
- Tabela 28, str. 51: Osnovni podatki o poklicni kvalifikaciji Rekviziter/rekviziterka uprizoritvenega in AV projekta
- Tabela 29, str. 52: Osnovni podatki o visokošolski strokovni izobrazbi Diplomant dramaturgije in scenskih umetnosti(un)/diplomantka dramaturgije in scenskih umetnosti (un)
- Tabela 30, str. 53: Osnovni podatki o visokošolski univerzitetni izobrazbi Diplomirani dramski igravec (un)/diplomirana dramska igralka (un)
- Tabela 31, str. 54 : Osnovni podatki o visokošolski univerzitetni izobrazbi Diplomirani glasbenik (un)/diplomirana glasbenica (un)
- Tabela 32, str. 57: Osnovni podatki o visokošolski univerzitetni izobrazbi Diplomirani gledališki režiser (un)/diplomirana gledališka režiserka (un)
- Tabela 33, str. 59: Osnovni podatki o visokošolski strokovni izobrazbi Diplomirani plesalec koreograf (vs)/diplomirana plesalka koreografinja (vs)
- Tabela 34, str. 60: Osnovni podatki o visokošolski strokovni izobrazbi Profesor glasbe – glasbeni pedagog (un)/profesorica glasbe – glasbena pedagoginja (un)
- Tabela 35, str. 61: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister akademski glasbenik/magistrica akademska glasbenica
- Tabela 36, str. 63: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister profesor instrumentalne in pevske pedagogike/magistrica profesorica instrumentalne in pevske pedagogike
- Tabela 37, str. 65: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister profesor glasbene umetnosti/magistrica profesorica glasbene umetnosti
- Tabela 38, str. 67: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister profesor glasbene pedagogike/magistrica profesorica glasbene pedagogike

- Tabela 39, str. 69: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister dramaturgije in scenskih umetnosti/magistrica dramaturgije in scenskih umetnosti
- Tabela 40, str. 70: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister gledališke režije/magistrica gledališke režije
- Tabela 41, str. 72: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister govora/magistrica govora
- Tabela 42, str. 74: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister igre/magistrica igre
- Tabela 43, str. 76: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister radijske režije/magistrica radijske režije
- Tabela 44, str. 78: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister scenskega oblikovanja/magistrica scenskega oblikovanja
- Tabela 45, str. 80: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister umetnosti giba/magistrica umetnosti giba
- Tabela 46, str. 81: Osnovni podatki o magistrski izobrazbi Magister uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja/magistrica uprizoritvenih študij in kreativnega pisanja
- Tabela 47, str. 82: Osnovni podatki o doktorskem izobraževanju za naziv Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja glasbene pedagogike
- Tabela 48, str. 83: Osnovni podatki o doktorskem izobraževanju za naziv Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja kompozicije in glasbene teorije
- Tabela 49, str. 84: Osnovni podatki o doktorskem izobraževanju za naziv Doktor znanosti/doktorica znanosti s področja Študijev scenskih umetnosti
- Tabela 50, str. 86: Izobraževalne institucije, smeri in nazivi izobrazb srednjega splošnega, višjega in visokega izobraževanja na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti
- Tabela 51, str. 87: Število vseh vpisanih dijakov in odraslih v smeri Umetniške gimnazije na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v šolskem obdobju 2015/2016–2019/2020
- Tabela 52, str. 87: Število vseh vpisanih dijakov in odraslih v smeri Umetniške gimnazije na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v šolskem obdobju 2015/2016–2019/2020

Kazalo grafov

- Graf 1, str. 24: Deleži prihodka odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji v letu 2019 glede na vir prihodka
- Graf 2, str. 25: Število vseh prireditev in obiskovalcev na področju odrske dejavnosti v Republiki Sloveniji
- Graf 3, str. 26: Število prireditev in obiskovalcev v glasbenih ustanovah
- Graf 4, str. 27: Število prireditev in obiskovalcev v gledališčih in operah
- Graf 5, str. 27: Število prireditev in obiskovalcev v kulturnih domovih
- Graf 6, str. 28: Delež prireditev v letu 2019 glede na vrsto ustanov
- Graf 7, str. 29: Delež obiskovalcev v letu 2019 glede na vrsto ustanov
- Graf 8, str. 29: Število obiskovalcev v letu 2019 glede na vrsto prireditev
- Graf 9, str. 30: Struktura sodelujočih na področju odrske dejavnosti v letu 2019
- Graf 10, str. 31: Gibanje števila sodelujočih na področju odrske dejavnosti
- Graf 11, str. 32: Prikaz strukture zaposlenih in njenega gibanja v ustanovah z odrsko dejavnostjo
- Graf 12, str. 33: Gibanje zaposlenih glede na vrsto ustanov odrske dejavnosti
- Graf 13, str. 34: Deleži samozaposlenih na področju kulture glede na dejavnost v letu 2020
- Graf 14, str. 35: Struktura zaposlenih deležnikov na področju odrske dejavnosti v letu 2019
- Graf 15, str. 87: Število vseh vpisanih dijakov in odraslih v vse smeri Umetniške gimnazije na področju glasbe, plesa in uprizoritvenih umetnosti v šolskem obdobju 2015/2016–2019/2020
- Graf 16, str. 88: Število vseh vpisanih v višje strokovno izobraževanje (Višja baletna šola) v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020
- Graf 17, str. 88: Gibanje števila vpisanih študentov v visokošolski program Ples, koreografija Akademije za ples v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020
- Graf 18, str. 89: Gibanje števila vpisanih študentov na univerzitetnem programu prve stopnje Akademije za glasbo v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020
- Graf 19, str. 90: Gibanje števila vpisanih študentov v programe druge stopnje Akademije za glasbo v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020
- Graf 20, str. 90: Gibanje števila vpisanih študentov v programa tretje stopnje Akademije za glasbo v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020

- Graf 21, str. 91: Gibanje števila vpisanih študentov v obravnavane visokošolske programe prve stopnje AGRFT v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020
- Graf 22, str. 92: Gibanje števila vpisanih študentov v obravnavane visokošolske programe druge stopnje AGRFT v študijskem obdobju 2015/2016–2019/2020
- Graf 23, str. 93: Gibanje števila vpisanih študentov v obravnavane visokošolske programe prve, druge in tretje stopnje AGRFT v obdobju med 2015/2016 in 2019/2020
- Graf 24, str. 94: Gibanje števila podeljenih certifikatov za posamezne nacionalne poklicne kvalifikacije v obdobju 2015–2019

CPI

**CENTER RS ZA
POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE**

